www.uhul.cz
Informace o lesích

ÚSTAV PRO HOSPODÁŘSKOU ÚPRAVU LESŮ BRANDÝS NAD LABEM
Nábřežní 1326, 250 01 Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

OBLASTNÍ PLÁN ROZVOJE LESŮ

Zásady hospodaření v lesích zvláštního určení

Příloha č.3

© ÚSTAV PRO HOSPODÁŘSKOU ÚPRAVU LESŮ BRANDÝS NAD LABEM

Vedoucí oddělení OPRL a ekologie lesů: Ing. Vratislav Mansfeld, Ph.D.

Autoři textu: Ing. Robert Hruban, Ing. Vítězslav Krystýn, Ing. Vratislav Mansfeld, Ph.D., Ing. Petr Dujka, Ing. Martin Vokoun, Ing. Jana Jiráková

Verze: 2022.1

Datum: 26.10.2022

© ÚHÚL, 2022

OBSAH

1. Úvod 5
1.1 Legislativní rámec rámcových směrnic hospodaření 5
1.1.1 Lesy zvláštního určení 5
1.2 Zásady hospodaření v lesích zvláštního určení podle subkategorií 5
1.2.1 Obsah rámcových směrnic hospodaření v lesích zvláštního určení 6
1.2.2 Struktura zásad hospodaření v lesích zvláštního určení 6
2. Zásady hospodaření v lesích zvláštního určení 8
2.1 Lesy zvláštního určení dle § 8 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb. 8
2.1.1 Lesy v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně 8
2.1.2 Lesy v ochranných pásmech zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod 13
2.1.3 Lesy na území národních parků a národních přírodních rezervací 17
2.2 Lesy zvláštního určení dle § 8 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb. 23
2.2.1 Lesy v prvních zónách chráněných krajinných oblastí a lesy v přírodních rezervacích, národních přírodních památkách a přírodních památkách 23
2.2.2 Lesy lázeňské 29
2.2.3 Lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí 33
2.2.4 Lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce 38
2.2.5 Lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou 42
2.2.6 Lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti 50
2.2.7 Lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích 59
2.2.8 Lesy, v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření 63
3. Seznam použitých zdrojů 70
3.1 Legislativa 71
4. Zkratky 73

1. ÚVOD

1.1 Legislativní rámec rámcových směrnic hospodaření

Hospodaření v lesích upravuje zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů. V § 6 lesního zákona jsou definovány kategorie lesů. Lesy se člení podle převažujících funkcí lesů do tří kategorií, na lesy ochranné, lesy zvláštního určení a lesy hospodářské.

Ze zařazení lesů do kategorií lesů vyplývá i management obhospodařování lesů. Hospodaření v lesích ochranných a v lesích zvláštního určení řeší § 36 lesního zákona v tom smyslu, že ve prospěch účelového hospodaření v lesích ochranných a v lesích zvláštního určení lze přijmout opatření odchylná od některých ustanovení lesního zákona, zejména pokud jde o velikost nebo přiřazování holých sečí a mj. je uvedena povinnost vlastníků lesů zvláštního určení (§ 8 odst. 1 a 2 lesního zákona) strpět omezení při hospodaření v nich s tím, že vlastníkům těchto lesů náleží náhrada zvýšených nákladů, pokud jim z omezeného způsobu hospodaření v nich vzniknou, s výjimkou lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 2 písm. g) a v případech, kdy je úhrada zvýšených nákladů poskytována podle zvláštních předpisů.

1.1.1 Lesy zvláštního určení

Lesy zvláštního určení definuje § 8 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Podle znění zákona jsou vymezeny následující subkategorie lesů zvláštního určení:

Dle odstavce 1) lesy zvláštního určení jsou lesy, které nejsou lesy ochrannými a nacházejí se

a) v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně,
b) v ochranných pásmech zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod,
c) na území národních parků a národních přírodních rezervací.

Dle odstavce 2) do kategorie lesů zvláštního určení lze dále zařadit lesy, u kterých veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa je nadřazen funkcím produkčním. Jde o lesy:

a) v prvních zónách chráněných krajinných oblastí a lesy v přírodních rezervacích, národních přírodních památkách a přírodních památkách
b) lázeňské,
c) příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí,
d) sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce,
e) se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou,
f) potřebné pro zachování biologické různorodosti,
g) v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích,
h) v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření.

Dále odstavec 3) uvádí, že o zařazení lesů do kategorie lesů zvláštního určení podle odstavce 2) a o vyřazení z této kategorie rozhoduje orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu.

1.2 Zásady hospodaření v lesích zvláštního určení podle subkategorií

Zákonné požadavky na hospodaření v lesích jsou definovány v lesním zákoně a prováděcích vyhláškách MZe č. 298/2018 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů, a č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování.

Management lesů vychází z přírodních podmínek (lesní typy a jejich soubory), z převažujícího funkčního zaměření lesa na základě veřejných zájmů a stavu lesních porostů (porostní typ, kvalita – poškození). Na základě kombinace těchto faktorů jsou vymezeny hospodářské soubory, pro něž jsou podle § 3 odst. 2 vyhlášky MZe č. 298/2018 Sb. stanoveny základní hospodářská doporučení (ZHD).

Výchozí informace (porostní typ, obmýtí, obnovní doba a minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostů) pro definování ZHD jsou pro cílové hospodářské soubory a podsoubory uvedeny v příloze č. 2 a 3 k vyhlášce MZe č. 298/2018 Sb. ZHD jsou součástí rámcových směrnic hospodaření v oblastních plánech rozvoje lesů (OPRL) pro danou přírodní lesní oblast (PLO). Rámcové směrnice hospodaření (RSH) obsahují kromě základních hospodářských doporučení také zákonná ustanovení podle lesního zákona (např. realizace stanoviska z hlediska zavádění nepůvodních druhů lesních dřevin) a další opatření, která se průřezově vztahují k managementu lesů.

V lesnické praxi při plánování a obhospodařování lesů je nutno rozlišovat:

1. ***Rámcové směrnice hospodaření oblastních plánů rozvoje lesů (RSH OPRL)*** definované v rámci OPRL pro danou PLO jako podklad pro management lesů, který má *doporučující charakter*. Informace tohoto typu jsou podkladem především pro tvorbu lesních hospodářských plánů a osnov (LHP/O).
2. ***Rámcové směrnice hospodaření (RSH)***, které vznikly za účelem zpracování podrobného plánu pro daný lesní majetek. V tomto procesu při tvorbě LHP/O dochází k aplikaci ustanovení vyhlášky MZe č. 84/1996 Sb. a dalších požadavků ochrany přírody ovlivňujících management lesů. Tyto RSH pro zastoupené hospodářské soubory reflektují hospodářský záměr vlastníka lesa a základní hospodářská doporučení podle RHS OPRL.

1.2.1 Obsah rámcových směrnic hospodaření v lesích zvláštního určení

RSH OPRL obsahují zákonná ustanovení a základní hospodářská doporučení: maximální velikost holé seče, šíři holé seče, minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin, obmýtí, obnovní dobu, údaje o počátku obnovy, návratnou dobu, dobu zajištění kultur a hospodářský způsob obnovy.

V OPRL jsou navržené zásady hospodaření v lesích zvláštního určení sestaveny s filozofií vytvoření podkladů pro zpracování LHP/O. Předpokládanými uživateli jsou především zástupci státní správy a projektanti LHP/O.

Předpokládá se, že projektant LHP/O vytvoří RSH pro lesy zvláštního určení na základě znalosti obecných východisek, stanovených v tomto průvodci a místních podmínek lesního majetku. Samozřejmě se zřetelem na hospodářský cíl vlastníka lesů.

Tento dokument lze charakterizovat také jako *Průvodce pro projektanty LHP/O* při tvorbě RSH. Jsou zde zahrnuty obecné požadavky na lesní hospodaření vyplývající z legislativy, lesnické politiky, politiky ochrany životního prostředí a dalších metodických materiálů se zřetelem na lesnictví (např. Lesnický národní program, NAP[1] sucho, Lesničtí průvodci VÚLHM atd.).

Dlouhodobé plnění požadovaných funkcí lesů mohou vykonávat pouze lesy s vhodnou druhovou, věkovou i prostorovou strukturou a v dobrém zdravotním stavu. Prognózy z hlediska vývoje klimatických činitelů jsou nejisté.

Způsoby hospodaření jsou navrženy ve prospěch podpory složitěji diferencované druhové, věkové i prostorové struktury porostů s maximálním uplatněním přirozené obnovy. Tato obecná východiska jsou samozřejmě upravena s ohledem na požadavky, které vyžadují zajištění účelového poslání lesů zvláštního určení.

1.2.2 Struktura zásad hospodaření v lesích zvláštního určení

Zásady hospodaření v lesích zvláštního určení se skládají ze dvou samostatných bloků. V prvním bloku jsou pro jednotlivé funkce lesů uvedeny obecné předpoklady ve vztahu k vymezení funkcí lesů, kategorizaci lesů a příslušné legislativě, která je ve vztahu k deklaraci dané funkce lesů. Obecná část se skládá z následujících položek:

[1] Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, http://www.mzp.cz/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie

- vyjádření funkce lesů,
- subkategorie lesů,
- Související legislativa ve vztahu k deklarované funkci lesů,
- objekt deklarace a Limity deklarace,
- popis funkce lesů,
- priority funkcí lesa,
- podklady pro zásady hospodaření, mapové a další podklady.

Ve druhém bloku jsou uvedeny obecné zásady hospodaření. V zásadách jsou popsány odchylky od modelového hospodaření charakteristického pro běžné hospodářské lesy. Obecné zásady hospodaření se skládají z následujících položek:

- lokalizace,
- cíl hospodaření,
- negativní (rizikové) faktory,
- cílová druhová skladba,
- hospodářský způsob, hospodářský tvar, obmýtí a obnovní doba,
- smíšení a struktura porostů,
- obnova porostů,
- zalesňování a přirozená obnova,
- výchova porostů (cíl, výchova v mladých porostech, výchova v dospívajících porostech),
- bezpečnost produkce a opatření ochrany lesa,
- opatření v pěstební a těžební činnosti, opatření v ostatních činnostech,
- meliorace a cestní síť,
- prvky ÚSES.

Poznámka:

- *V rámci položky Související legislativa nemusí být uvedeno úplné znění příslušné legislativní normy. Text je v rámci zachování kompaktnosti materiálu zestručněn, místy je uveden pouze výčet paragrafů.* ***Úplné znění textu najdete v příslušné legislativě****. Rozšířené informace o legislativních limitech jsou uvedeny v dokumentu* ***Katalog legislativních omezení v lesním hospodářství****.*
- *V případě priorit funkcí lesa je zachována návaznost na OPRL1.*

  Les zvláštního určení může plnit současně několik funkcí [§ 8 odst. 2 písm. a) až h)] tzn. funkce se mohou překrývat. Jejich překryv není platnými právními předpisy upraven. Jejich pořadí v zákoně neodráží jejich vztahy a je proto vhodné, aby je stanovil orgán SSL v rozhodnutí o kategorizaci. Tento krok však zákon ani prováděcí předpis nestanoví (MZe, čj.: 4050/04--5040/142 ze dne 04. 03. 2004).

2. ZÁSADY HOSPODAŘENÍ V LESÍCH ZVLÁŠTNÍHO URČENÍ

2.1 Lesy zvláštního určení dle § 8 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb.

2.1.1 Lesy v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně

LESY V PÁSMECH HYGIENICKÉ OCHRANY VODNÍCH ZDROJŮ I. STUPNĚ	
FUNKCE	**Vodoochranná a vodohospodářská**
Subkategorie	Lesy v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně. (v LHP/O označeno dle Informačního standardu hospodářské úpravy lesů kódem subkategorie 31a)
Související legislativa	**Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů** § 6 – Kategorie lesů § 8 – Lesy zvláštního určení **Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (naposled ve znění zákona č. 150/2010 Sb.)** [používá se termín ochranná pásma vodních zdrojů (OPVZ)] § 30 – Ochranná pásma vodních zdrojů Podle znění zákona č. 254/2001 Sb. (vodní zákon) se jedná o lesy v ochranných pásmech vodních zdrojů I. stupně (OPVZ I.). Dle dřívější legislativy se jednalo o pásma hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně (PHO1). Pro zásady hospodaření v lesích jsou obě tato označení rovnocenná (PHO1 a OPVZ I.).
Objekt deklarace	Ochranná pásma vodních zdrojů (OPVZ) slouží podle § 30 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů k ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti zdrojů podzemních nebo povrchových vod, které jsou využívány nebo využitelné k zásobování pitnou vodou. Rozhodnutí o stanovení ochranného pásma vydává vodoprávní úřad a to vždy ve veřejném zájmu.
Limity deklarace	Vodní zákon nepředepisuje v ochranných pásmech vodních zdrojů žádná konkrétní omezení (kromě zákazu vstupu a vjezdu), povinnosti nebo technická opatření. V rámci vodoprávního řízení toto provádí vodoprávní úřad. **Vodoprávní úřad stanovuje v opatření obecné povahy (rozhodnutí) o stanovení OPVZ** činnosti či způsoby užívání nemovitostí, které mohou vodní zdroj poškodit nebo ohrozit, stanovuje také způsob a dobu omezení užívání těchto nemovitostí a také určuje konkrétní technická opatření, která je nutno v ochranných pásmech vodních zdrojů provádět. **Lesy v OPVZ I. stupně (nebo PHO1) náleží do kategorie lesů zvláštního určení ze zákona** (není nutné rozhodnutí orgánu státní správy lesů).
Ochranná pásma vodních zdrojů	Ochranná pásma vodních zdrojů se dělí na ochranná pásma: • I. stupně, která slouží k ochraně vodního zdroje v bezprostředním okolí jímacího nebo odběrného zařízení, • II. stupně, která slouží k ochraně vodního zdroje v územích stanovených vodoprávním úřadem tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho vydatnosti, jakosti nebo zdravotní nezávadnosti.

LESY V PÁSMECH HYGIENICKÉ OCHRANY VODNÍCH ZDROJŮ I. STUPNĚ	
	V praxi je možné se setkat s vymezením ochranných pásem vodních zdrojů dle Směrnice Ministerstva zdravotnictví ČSR – hlavního hygienika ČSR ze dne 26. července 1979 čj. HEM 324.2 – 1. 9. 1978 o základních hygienických zásadách pro stanovení, vymezení a využívání ochranných pásem vodních zdrojů určených k hromadnému zásobování pitnou a užitkovou vodou a pro zřizování vodárenských nádrží, registrované v částce 20/1979 Sb. [zrušena zákonem č. 14/1998 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů]. Jsou označena takto: • PHO 1 – dřívější název 1. ochranného pásma, • PHO2 (nerozlišené) – dřívější název 2. ochranného pásma bez rozlišení, • PHO2a (vnitřní) – dřívější dělení 2. ochranného pásma, • PHO2b (vnější) – dřívější dělení 2. ochranného pásma, • PHO3 – z dřívějšího dělení ochranných pásem, byl vyhlášen u zdrojů povrchových vod. **V každém OPVZ je nutné se seznámit s konkrétními omezeními, vyplývajícími z rozhodnutí o vymezení OPVZ – vodoprávní úřad.** Jinak platí *ochrana obecná*, což je souhrn veškerých opatření k zajištění ochrany vod jako složky přírody a životního prostředí – vyplývá z celé řady právních předpisů chránících životní prostředí.
V případě priorit funkcí lesa je zachována návaznost na OPRL1	1. Les ochranný bude nadřazen lesům zvláštního určení, 2. les zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona (ze zákona) je nadřazen lesům zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona, 3. překryvy lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona mezi sebou navzájem budou řešeny následovně: • **při vzájemném překryvu písmena a, b i c budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene c (NP, NPR)**, • **při vzájemném překryvu lesů dle písmene a, b budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene b (léčivé a minerální vody)**, 4. při vyhlašování lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona bude následující pořadí priorit subkategorií: • písmeno a) – lesy v 1. zónách CHKO a lesy v PR, NPP a PP, • písmeno b) – lesy lázeňské, • písmeno f) – lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti (GZ, ÚSES atd.), • písmeno e) – lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou, • písmeno h) – lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření, • písmeno c) – lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí, • písmeno d) – lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce, • písmeno g) – lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích.
Podklady pro zásady hospodaření	**Zásady hospodaření v lesích s vodohospodářskou funkcí jsou definovány**: 1. V roce 1982 byla vydána jako podzákonná, obecně závazná **Instrukce MLVH ČSR č. 13/1982** (Věstník MLVH ČSR, částka 14 z 15. července 1982, 3–6). Instrukce však nebyla převzata do nové právní éry po roce 1989. Lze ji využít jako pramen informací o účelných hospodářských opatřeních ve vodohospodářsky důležitých lesích v OPVZ pro osvětovou a poradenskou službu a jako podklad pro rozhodnutí vodoprávního úřadu k zásadám hospodaření v lesích. 2. V roce 2007 vydal Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i. (VÚLHM) v rámci edice Lesnický průvodce (LP 1/2007) **Metodické postupy**

LESY V PÁSMECH HYGIENICKÉ OCHRANY VODNÍCH ZDROJŮ I. STUPNĚ	
	obhospodařování lesů s vodohospodářskými funkcemi. Popisují způsoby lesnického hospodaření podle jednotlivých funkčních skupin v OPVZ. Metodické postupy jsou ke stažení zde: https://www.vulhm.cz/files/uploads/2019/03/lp_2007_01.pdf. 3. V roce 2010 vydal VÚLHM v rámci edice Lesnický průvodce (LP 1/2010) publikaci **Výchova porostů v ochranných pásmech vodních zdrojů**. V publikaci jsou popsány postupy výchovy směřující ke stabilizaci a k zachování a podpoře funkčnosti lesních porostů v OPVZ. Publikace je ke stažení zde: https://www.vulhm.cz/files/uploads/2019/03/lp_2010_01.pdf
Mapové a další podklady	OPVZ na portále Výzkumného ústavu vodohospodářského TGM http://heis.vuv.cz OPVZ na portále DIBAVOD http://www.dibavod.cz/ochranna-pasma OPVZ na portále OPRL ÚHÚL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Obecné zásady hospodaření	
Lokalizace	Zobrazení ochranných pásem vodních zdrojů je k dispozici na mapovém portále OPRL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Cíl hospodaření	• Zajištění ochrany povrchových vodních zdrojů (vodních toků a vodních nádrží) před erozí a znečištěním a zajištění sanitární ochrany podzemních vodních zdrojů, • trvale udržitelné hospodaření vedoucí k zajištění ekologické stability lesů s vodohospodářskou funkcí (trvalost funkce), • zajištění hospodářských cílů vlastníků lesů (bezpečnost produkce).
Negativní (rizikové) faktory	• Způsob hospodaření způsobující dlouhodobější odkrytí půdy (holosečný způsob), příliš krátká obnovní doba (navyšuje plochu holin), monokulturní porosty stanovištně nepůvodních dřevin. • Použití k půdě nešetrné těžebně-dopravní technologie. • Zvýšení četnosti přívalových srážek a dlouhodobých období dešťů (v souvislosti s předpokládanou změnou klimatu). • Rozpad labilních a přestárlých stejnověkých monokultur prostřednictvím biotických nebo abiotických činitelů (požáry, podkorní a listožravý hmyz, hniloby, vítr, sníh a námraza, klimatická změna).
Cílová druhová skladba (CDS)	Cílová druhová skladba (CDS) zajišťuje splnění hospodářských cílů. Kostra porostů zaručující ekologickou stabilitu by měla být tvořena dřevinami přirozené druhové skladby (≥ 50 %). Doplněk v porostu mohou tvořit ekonomické dřeviny dle CDS uvedené v RSH pro příslušnou PLO. Návrh vhodné dřevinné skladby reflektuje požadavky na zajištění vodohospodářských funkcí. V příbřežním 50 m širokém pásu vodních zdrojů zůstává zachován požadavek na převahu jehličnatých dřevin, z pohledu stability porostů se zde však již nevylučuje vyšší podíl listnatých dřevin. V porostech ležících v úzkých pruzích podél břehů toků (v průměru 30–150 m) dominují v obnovním cíli listnaté a hluboce kořenící dřeviny (plní funkci hygienické a sanitární bariéry). Na vodou ovlivněných stanovištích je účelné zvýšení zastoupení jedle.
Hospodářský způsob (HZ), ***hospodářský tvar (HT)***	Výběr HZ v OPVZ I. s ohledem na dosažení diferencované struktury porostů – P, V, N. Žádoucí je uplatnění podrostních a výběrných principů, obnova porostů clonnými a okrajovými formami sečí s maximálním využitím přirozené obnovy (omezení eroze). Z hlediska omezení eroze je žádoucí eliminovat holosečný způsob hospodaření. Na vhodných stanovištích je možné využít HT lesa nízkého a středního.

LESY V PÁSMECH HYGIENICKÉ OCHRANY VODNÍCH ZDROJŮ I. STUPNĚ	
Obmýtí	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské.
Obnovní doba	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské.
Smíšení a struktura porostů	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska ekologické stability i zajištění vodohospodářské funkce je žádoucí maloplošné smíšení (jednotlivé, řadové nebo skupinové) a podpora diferencované struktury porostů.
Obnova porostů	Obnova porostů v OPVZ I. začíná v bezprostřední blízkosti vodního zdroje a teprve po jejím zajištění postupovat směrem proti svahu. Na obnovované ploše co nejdříve zajistit funkční stabilní lesní porost, který nebude vyžadovat časté hospodářské zásahy. Na vodou ovlivněných stanovištích obnova postupuje neholosečnými postupy tak, aby bylo minimalizováno narušení vodního režimu a vodní bilance těchto oglejených, podmáčených a lužních ekosystémů.
Zalesňování, přirozená obnova	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska ekologické stability je žádoucí plné využití přirozené obnovy. V pruzích lesních porostů do 50 m od toků a nádrží OPVZ I. pouze jamková nebo plošková mechanická příprava půdy.
Výchova porostů – cíl	• Výchova zaměřená na zvýšení ekologické stability a druhové diverzity porostu (podpora melioračních a zpevňujících dřevin, podpora dalších příměsí), • Zvýšení vertikální struktury porostů pomocí vhodně zvolených pěstebních zásahů.
mladé porosty	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Včasné a dostatečné výchovné zásahy, intenzivní výchova zaměřená na individuální podporu vitální kostry porostu (zejména úrovňové zásahy ve smrkových porostech). U listnatých a borových porostů odstranění obrostlíků, předrostlíků a netvárných jedinců. Podpora listnatých zpevňujících dřevin. V OPVZ I. v pěstební péči nepoužívat chemické prostředky.
dospívající porosty	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Vytváření kvalitativně i kvantitativné vhodné struktury porostů pomocí negativních zásahů v úrovni a nadúrovni, uvolňování korun perspektivních a kvalitních jedinců. Podpora dřevin v podúrovni, podpora dřevin přirozené druhové skladby.
Bezpečnost produkce	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska bezpečnosti produkce a zachování vodohospodářské funkce je žádoucí vyloučení pěstování monokulturních stejnověkých porostů dřevin na nevhodných stanovištích.
Opatření ochrany lesa	Ochrana kultur proti buřeni mechanicky nebo ošlapáváním, při vyžínání zajistit, aby se odumřelá biomasa nedostala do vodní nádrže nebo toku. Z hlediska hygienické ochrany vody platí obvykle zákaz používat pesticidy, repelenty a minerální hnojiva (kromě vápence a bazických hornin). Výjimky je možné uplatnit se souhlasem orgánu hygienické služby a vodohospodářských orgánů (při splnění podmínek, které tyto orgány stanovily).
Opatření v pěstební činnosti	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Stav porostu směřuje k dosažení cílové druhové skladby a struktury porostů zajišťující ekologickou stabilitu. V OPVZ I. nepoužívat chemické prostředky k výchově mladých porostů.

LESY V PÁSMECH HYGIENICKÉ OCHRANY VODNÍCH ZDROJŮ I. STUPNĚ	
Opatření v těžební činnosti	Funkčním hlediskům na těžebně-dopravní technologie v OPVZ I. odpovídají lanovky, lanové systémy a koňské potahy. Těžební odpad by měl být vyklízen mimo hranice pásma, popř. musí být zajištěn tak, aby byl vyloučen jeho odnos do vodní nádrže. Platí zákaz klučení pařezů. Na vodou ovlivněných stanovištích je soustřeďování dříví pojízdnými mechanizačními prostředky přípustné provádět bez ohrožení funkčnosti pouze v suchém nebo zimním období po zámrzu. Nezbytné jsou úpravy erozních rýh, ploch se strženým nadložním humusem a porušenou celistvostí půdy a míst souvisle zhutněných. Používat biologicky odbouratelné hydraulické kapaliny a oleje.
Opatření v ostatních činnostech	Základním funkčním hlediskem v OPVZ I. je prevence půdní eroze, vzniku splachů a vpádu koncentrovaného povrchového odtoku do vodního zdroje a vyloučení chemických látek v tomto ochranném pásmu. Růst listnatých dřevin v blízkosti menší než 25 m od jímacích objektů může tyto objekty ohrozit. OPVZ I. často bývá vymezeno oplocením. V OPVZ I. je zakázáno budovat stavby, skladiště materiálu, lesní školky, nezpevněné lesní cesty a trvalé skládky dříví. Dále je zakázáno provádět opravy mechanizmů a jejich čištění, doplňovat pohonné hmoty a oleje, umísťovat nebo odkládat jakékoliv odpadky, toxické látky, oleje a pohonné hmoty, včetně obalů, těžit zemní hmoty, skladovat a používat trhaviny a parkovat s vozidly či pojízdnými mechanizačními prostředky. **Lesnické hospodaření musí odpovídat požadavkům vyplývajícím z opatření obecné povahy (rozhodnutí) o stanovení OPVZ.**
Meliorace	Z funkčního hlediska je odvodnění lesů s vodohospodářskou funkcí nevhodné. Preferuje se maximální využití biologického odvodnění. Na silně podmáčených nebo zamokřených stanovištích, případně při kalamitních situacích je pro zajištění zdárné obnovy lesa přípustné provedení technických meliorací – dočasné odvodnění. Neodvodňovat prameniště, rašeliniště a okolí přirozených tůní.
Cestní síť	Optimalizace stavu a hustoty lesní cestní sítě (LCS) v OPVZ I. Všechny lesní cesty je žádoucí zpevnit, lesní cesty a trasy pro lesní dopravu (přibližovací linky, svážnice) zabezpečit proti erozi a povrchovému odtoku do vodní nádrže nebo vodního toku. Nepotřebné lesní cesty zalesnit, popřípadě zatravnit a trvale zabezpečit před erozí a nepříznivým sváděním vody povrchovým odtokem. V rámci údržby cestní sítě pečovat o co největší rozptyl vody z cesty i příkopů do terénu a její neškodnou infiltraci. Zákaz vjíždět do OPVZ I. mechanizačními prostředky, přejíždět toky nezpevněným brodem, přibližovat přes ně dříví smykem (pokud se neprovedou technická opatření zamezující narušení břehů a koryt a znečištění vody).
Prvky ÚSES	Hospodaření podle návrhů opatření v prvcích schválených v dokumentaci *projektu ÚSES*. Obecné zásady předpokládají obnovu porostů pomocí dřevin přirozené druhové skladby a následující vývoj směrem k druhově, věkově a výškově strukturovaným porostům. Je nežádoucí navrhovat a umisťovat prvky ÚSES do OPVZ I., pokud nejsou zásady hospodaření v ÚSES pro dané stanoviště v souladu se zásadami hospodaření v OPVZ I.

2.1.2 Lesy v ochranných pásmech zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod

LESY V OCHRANNÝCH PÁSMECH ZDROJŮ PŘÍRODNÍCH LÉČIVÝCH A STOLNÍCH MINERÁLNÍCH VOD	
FUNKCE	**Hygienická funkce, půdoochranná funkce, vodoochranná funkce**
Subkategorie	Lesy v ochranných pásmech zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod (v LHP/O označeno dle Informačního standardu hospodářské úpravy lesů kódem subkategorie 31b)
Související legislativa	**Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů** § 6 – Kategorie lesů § 8 – Lesy zvláštního určení **Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů** [používá se termín ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod] § 2 – Vymezení pojmů § 21 – Stanovení ochranných pásem (1) K ochraně zdroje před činnostmi, které mohou nepříznivě ovlivnit jeho chemické, fyzikální a mikrobiologické vlastnosti, jeho zdravotní nezávadnost, jakož i zásoby a vydatnost zdroje, **stanoví ochranná pásma** ministerstvo *(Pozn.: ministerstvo zdravotnictví, dále jen MZ)* vyhláškou. § 22 – Ochranné pásmo I. stupně (1) Ochranné pásmo I. stupně se stanoví pro území zahrnující zpravidla okolí výstupu zdroje. (2) U přírodního léčivého zdroje minerální vody a plynu a u zdroje přírodní minerální vody se ochranné pásmo stanoví zpravidla pro území vymezené kruhem o poloměru 50 m od zdroje, není-li na základě hydrogeologického šetření nutno stanovit jinak. V takovém případě se v ochranném pásmu I. stupně k zabezpečení bezprostřední ochrany jímání zdroje vymezí zpravidla v rozsahu 10 x 10 m okolo zdroje pásmo fyzické ochrany zdroje, v němž se mohou provádět jen činnosti spojené s ochranou a využitím zdroje. U přírodního léčivého zdroje peloidu se ochranné pásmo stanoví zpravidla pro území vymezené hranicemi ložiska peloidu. (3) Z území ochranného pásma se odstraní všechny zdroje možného znečištění zdroje a provedou se další potřebné úpravy území. Zahrnuje-li ochranné pásmo historicky urbanizované území, zdroje možného znečištění se v něm odstraní v rozumně možné míře s ohledem na tyto skutečnosti. (4) V ochranném pásmu stanoveném pro území vymezené kruhem o poloměru do 50 m od zdroje, v pásmu fyzické ochrany zdroje a v ochranném pásmu přírodního léčivého zdroje peloidu jsou zakázány všechny činnosti s výjimkou těch, které jsou nutné v zájmu ochrany a využívání zdroje. (5) V ochranném pásmu stanoveném pro území větší než vymezené kruhem o poloměru 50 m od zdroje je zakázáno provádět činnosti, které mohou negativně ovlivnit chemické, fyzikální a mikrobiologické vlastnosti zdroje a jeho zdravotní nezávadnost, jakož i zásoby a vydatnost zdroje. § 23 – Ochranné pásmo II. stupně

LESY V OCHRANNÝCH PÁSMECH ZDROJŮ PŘÍRODNÍCH LÉČIVÝCH A STOLNÍCH MINERÁLNÍCH VOD	
	(1) Ochranné pásmo II. stupně se stanoví k ochraně zřídelní struktury zdroje, popřípadě infiltračního území zřídelní struktury zdroje nebo jeho části nebo infiltračního území zdroje nebo jeho části. Ochranné pásmo přírodního léčivého zdroje peloidu se stanoví zejména k ochraně hydraulických poměrů zdroje. (2) V rámci ochranného pásma II. stupně lze vymezit dílčí pásma s rozdílným stupněm ochrany. (3) V ochranném pásmu II. stupně je zakázáno provádět činnosti, které mohou negativně ovlivnit chemické, fyzikální a mikrobiologické vlastnosti zdroje a jeho zdravotní nezávadnost, jakož i zásoby a vydatnost zdroje. Tyto činnosti a termín jejich ukončení v návaznosti na místní geologické podmínky stanoví vyhláška ministerstva, kterou se stanoví ochranné pásmo.
Objekt deklarace	Ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod slouží podle § 21 zákona č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech, ve znění pozdějších předpisů, k ochraně zdroje před činnostmi, které mohou nepříznivě ovlivnit jeho chemické, fyzikální a mikrobiologické vlastnosti, jeho zdravotní nezávadnost, jakož i zásoby a vydatnost zdroje. Jednotlivá ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod včetně grafického vymezení území a určení konkrétních ochranných opatření jsou stanovena samostatnými prováděcími předpisy (vyhláškami) k zákonu č. 164/2001 Sb.
Limity deklarace	Ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodní minerální vody jsou definována zákonem č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech. Lesy v ochranných pásmech přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod náleží do kategorie lesů zvláštního určení ze zákona (není nutné rozhodnutí orgánu státní správy lesů).
Ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodní minerální vody	Jednotlivá ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodní minerální vody včetně grafického vymezení území a stanovení konkrétních ochranných opatření jsou stanovena samostatnými prováděcími předpisy k zákonu č. 164/2001 Sb. Ochranná pásma jsou rozdělena na I. a II stupeň (někdy je možné se setkat také s dalším dílčím dělením – např. I. A, B, C). • **Přírodním léčivým zdrojem** je přirozeně se vyskytující minerální voda, plyn nebo peloid, které mají vlastnost vhodnou pro léčebné využití, a o tomto zdroji je vydáno osvědčení podle tohoto zákona. Peloidem se rozumí rašelina, slatina nebo bahno. • **Zdrojem přírodní minerální vody** je přirozeně se vyskytující podzemní voda původní čistoty, stálého složení a vlastností, která má z hlediska výživy fyziologické účinky dané obsahem minerálních látek, stopových prvků nebo jiných součástí, které umožňují její použití jako potraviny a k výrobě balených minerálních vod, a o tomto zdroji bylo vydáno osvědčení podle lázeňského zákona.
V případě priorit funkcí lesa je zachována návaznost na OPRL1	1. Les ochranný bude nadřazen lesům zvláštního určení, 2. les zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona (ze zákona) je nadřazen lesům zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona, 3. překryvy lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona mezi sebou navzájem budou řešeny následovně:

LESY V OCHRANNÝCH PÁSMECH ZDROJŮ PŘÍRODNÍCH LÉČIVÝCH A STOLNÍCH MINERÁLNÍCH VOD	
	• **při vzájemném překryvu písmena a, b i c budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene c (NP, NPR)**, • **při vzájemném překryvu lesů dle písmene a, b budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene b (léčivé a minerální vody)**, 4. při vyhlašování lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona bude následující pořadí priorit subkategorií: • písmeno a) – lesy v 1. zónách CHKO a lesy v PR, NPP a PP, • písmeno b) – lesy lázeňské, • písmeno f) – lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti (GZ, ÚSES atd.), • písmeno e) – lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou, • písmeno h) – lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření, • písmeno c) – lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí, • písmeno d) – lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce, • písmeno g) – lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích.
Podklady pro zásady hospodaření	Činnosti, které mohou negativně ovlivnit chemické, fyzikální a mikrobiologické vlastnosti zdroje a jeho zdravotní nezávadnost, jakož i zásoby a vydatnost zdroje, a termín jejich ukončení v návaznosti na místní geologické podmínky stanoví vyhláška ministerstva, kterou se stanoví ochranné pásmo. Projektant LHP/O by měl uvedená omezení při tvorbě LHP/O respektovat. Vyhlášky stanovení ochranných pásem přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod včetně mapových podkladů, které jsou k dispozici na webových stránkách MZ ČR zde: https://www.mzcr.cz/dokumenty-ochranna-pasma-a-lazenska-mista-podle-lokalit/. Související legislativa je k dispozici zde: https://www.mzcr.cz/souvisejici-legislativa-cil/
Mapové a další podklady	Ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod a mapové podklady na webových stránkách MZ ČR https://www.mzcr.cz/ochranna-pasma-a-lazenska-mista/ Ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod na portále OPRL ÚHÚL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Obecné zásady hospodaření	
Lokalizace	Zobrazení lokalit je k dispozici na mapovém portále OPRL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Cíl hospodaření	• Zajištění ochrany přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod (ochrana před erozí a znečištěním a zajištění sanitární ochrany), • trvale udržitelné hospodaření vedoucí k zajištění ekologické stability lesů ochranných pásem přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod (trvalost funkce), • zajištění hospodářských cílů vlastníků lesů (bezpečnost produkce).
Negativní (rizikové) faktory	• Nevhodný způsob hospodaření (nevhodný hospodářský zásah, nevhodné nasazení těžebně-dopravní technologie), • rozpad labilních a přestárlých stejnověkých monokultur prostřednictvím biotických nebo abiotických činitelů (požáry, podkorní a listožravý hmyz, hniloby, vítr, sníh a námraza, klimatická změna).
Cílová druhová skladba (CDS)	CDS odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Kostra porostů zaručující ekologickou stabilitu by měla být tvořena dřevinami přirozené

LESY V OCHRANNÝCH PÁSMECH ZDROJŮ PŘÍRODNÍCH LÉČIVÝCH A STOLNÍCH MINERÁLNÍCH VOD	
	druhové skladby (≥ 50 %). Doplněk v porostu mohou tvořit ekonomické dřeviny dle CDS uvedené v RSH pro příslušnou PLO.
Hospodářský způsob (HZ), ***hospodářský tvar (HT)***	Výběr HZ odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské – N, P, H, V. Z hlediska zajištění bezpečnosti produkce a trvalosti vodoochranné funkce je žádoucí používat jemnější formy hospodaření s preferencí P, N, V. Na vhodných stanovištích je možné využít HT lesa nízkého a středního.
Obmýtí	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské.
Obnovní doba	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské.
Smíšení a struktura porostů	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska ekologické stability i zajištění vodoochranné funkce je žádoucí maloplošné smíšení (jednotlivé, řadové nebo skupinové) a podpora více diferencované struktury porostů.
Obnova porostů	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z funkčního hlediska je žádoucí obnovovat různými variantami clonných sečí, popř. okrajovou sečí s cílem dosažení maximálního podílu přirozené obnovy. Při neúspěchu využití okrajových a pruhových clonných sečí případně v kombinaci s úzkými náseky, na svazích po spádnici. Na vodou ovlivněných stanovištích obnova postupuje neholosečnými postupy tak, aby bylo minimalizováno narušení vodního režimu a vodní bilance těchto oglejených, podmáčených a lužních ekosystémů.
Zalesňování, přirozená obnova	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska ekologické stability je žádoucí plné využití přirozené obnovy.
Výchova porostů – cíl	• Výchova zaměřená na zvýšení ekologické stability a druhové diverzity porostu (podpora melioračních a zpevňujících dřevin, podpora dalších příměsí), • zvýšení vertikální struktury porostů pomocí vhodně zvolených pěstebních zásahů.
mladé porosty	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Včasné a dostatečné výchovné zásahy, intenzivní výchova zaměřená na individuální podporu vitální kostry porostu (zejména úrovňové zásahy ve smrkových porostech). U listnatých a borových porostů odstranění obrostlíků, předrostlíků a netvárných jedinců. Podpora listnatých zpevňujících dřevin.
dospívající porosty	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Vytváření kvalitativně i kvantitativné vhodné struktury porostů pomocí negativních zásahů v úrovni a nadúrovni, uvolňování korun perspektivních a kvalitních jedinců. Podpora dřevin v podúrovni, podpora dřevin přirozené druhové skladby.
Bezpečnost produkce	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska bezpečnosti produkce a zachování vodoochranné funkce je žádoucí vyloučení pěstování monokulturních stejnověkých porostů dřevin na nevhodných stanovištích.
Opatření ochrany lesa	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské.
Opatření v pěstební činnosti	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Stav porostu směřuje k dosažení cílové druhové skladby a struktury porostů zajišťující ekologickou stabilitu.

LESY V OCHRANNÝCH PÁSMECH ZDROJŮ PŘÍRODNÍCH LÉČIVÝCH A STOLNÍCH MINERÁLNÍCH VOD	
Opatření v těžební činnosti	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Předpokládá se gravitační traktorové přibližování dříví po neodhumusovaném terénu po spádnici z náhorních plošin a antigravitační lanovkové z příkrých svahů pod cestou. Na vodou ovlivněných stanovištích je soustřeďování dříví pojízdnými mechanizačními prostředky přípustné provádět bez ohrožení funkčnosti pouze v suchém nebo zimním období po zmrzlé půdě. Naléhavé jsou asanace erozních rýh, ploch se strženým nadložním humusem a porušenou celistvostí půdy a míst souvisle zhutněných. Používat biologicky odbouratelné hydraulické kapaliny a oleje.
Opatření v ostatních činnostech	**Lesnické hospodaření musí odpovídat požadavkům vyplývajícím z vyhlášky MZ o stanovení OP.**
Meliorace	Maximální využití biologického odvodnění. Na silně podmáčených nebo zamokřených stanovištích je pro zajištění zdárné obnovy lesa přípustné dočasné technické odvodnění. Vhodné je využití dřevin s ohledem na jejich stanovištní nároky. Neodvodňovat prameniště, rašeliniště a okolí přirozených tůní.
Cestní síť	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. V rámci údržby cestní sítě pečovat o co největší rozptyl vody z cesty i příkopů do terénu a její neškodnou infiltraci. Z funkčního hlediska je nepřípustné přejíždět toky nezpevněným brodem, přibližovat přes ně dříví smykem (pokud se neprovedou technická opatření zamezující narušení břehů a koryt a znečištění vody).
Prvky ÚSES	Hospodaření podle návrhů opatření v prvcích schválených v dokumentaci *projektu ÚSES*. Obecné zásady předpokládají obnovu porostů pomocí dřevin přirozené druhové skladby a následující vývoj směrem k druhově, věkově a výškově strukturovaným porostům.

2.1.3 Lesy na území národních parků a národních přírodních rezervací

LESY NA ÚZEMÍ NÁRODNÍCH PARKŮ A NÁRODNÍCH PŘÍRODNÍCH REZERVACÍ	
FUNKCE	**Ochrana přírody a krajiny, ekostabilizační funkce**
Subkategorie	Lesy na území národních parků (NP) a národních přírodních rezervací (NPR). (v LHP/O označeno dle Informačního standardu hospodářské úpravy lesů kódem subkategorie 31c)
Související legislativa	**Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů** § 6 – Kategorie lesů § 8 – Lesy zvláštního určení **Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů** (pro značný rozsah zkráceno na výčet paragrafů zákona) Část druhá – Obecná ochrana přírody a krajiny Část třetí – Zvláště chráněná území § 15 – Národní parky § 15a – Národní park České Švýcarsko § 15b – Krkonošský národní park § 15c – Národní park Podyjí

LESY NA ÚZEMÍ NÁRODNÍCH PARKŮ A NÁRODNÍCH PŘÍRODNÍCH REZERVACÍ	
	§ 15d – Národní park Šumava § 16 – Základní ochranné podmínky národních parků § 16a – Bližší ochranné podmínky Národního parku České Švýcarsko § 16b – Bližší ochranné podmínky Krkonošského národního parku § 16c – Bližší ochranné podmínky Národního parku Podyjí a jeho ochranného pásma § 16d – Bližší ochranné podmínky Národního parku Šumava § 17 – Klidová území národního parku § 18 – Členění území národních parků § 18a – Režim zón národních parků § 19 – Omezení činností v národních parcích a návštěvní řád národního parku § 20 – Rada národního parku § 21 – Právo myslivosti a rybářství v národních parcích § 22 – Lesy národních parků § 22a – Nakládání s lesy v národních parcích § 22b – Nakládání se zemědělskými pozemky v národních parcích § 23 – Omezení zcizitelnosti vlastnického práva státu k některým pozemkům v národních parcích § 28 – Národní přírodní rezervace § 29 – Základní ochranné podmínky národních přírodních rezervací § 30 – Právo myslivosti a rybářství v národních přírodních rezervacích § 31 – Lesy národních přírodních rezervací § 32 – Právo vlastnictví k některému majetku v národních přírodních rezervacích § 37 – Ochranná pásma zvláště chráněných území § 38 – Plány péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a chráněné krajinné oblasti § 38a – Zásady péče o národní parky **Vyhláška MŽP č. 45/2018 Sb., o plánech péče, zásadách péče a podkladech k vyhlašování, evidenci a označování chráněných území** § 2 až 7 definují obsah a procesní úkony plánů péče o zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma a § 8 a 9 definují obsah a procesní úkony zásad péče o národní parky a jejich ochranná pásma *Poznámka: národní parky jmenované výše (§ 15a, § 15b, § 15c, § 15d) jsou vyhlášeny, včetně jejich ochranných pásem, zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 123/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů*
Objekt deklarace	*Národní parky* jsou rozsáhlá území s typickým reliéfem a geologickou stavbou a převažujícím výskytem přirozených nebo člověkem málo pozměněných ekosystémů, jedinečná a významná v národním či mezinárodním měřítku z hlediska ekologického, vědeckého, vzdělávacího nebo osvětového. Jejich podrobnosti upravují § 15–23 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. *Národní přírodní rezervace* jsou menší území mimořádných přírodních hodnot, kde jsou na přirozený reliéf s typickou geologickou stavbou vázány ekosystémy významné a jedinečné v národním či mezinárodním měřítku. NPR upravují §28–32 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Limity deklarace	Lesy na území **národních parků** a **národních přírodních rezervací** náleží do kategorie lesů zvláštního určení ze zákona (není nutné rozhodnutí orgánu státní správy lesů).

LESY NA ÚZEMÍ NÁRODNÍCH PARKŮ A NÁRODNÍCH PŘÍRODNÍCH REZERVACÍ	
Národní parky	Území **národních parků** (NP) se člení podle cílů ochrany a stavu ekosystémů na 4 zóny ochrany přírody, a to: a) **zóna přírodní** se vymezí na ucelených plochách, kde převažují přirozené ekosystémy, s cílem je zachovat a umožnit v nich nerušený průběh přírodních procesů, b) **zóna přírodě blízká** se vymezí na plochách, kde převažují člověkem částečně pozměněné ekosystémy, s cílem dosažení stavu odpovídajícího přirozeným ekosystémům, c) **zóna soustředěné péče** o přírodu se vymezí na plochách, kde převažují člověkem významně pozměněné ekosystémy, s cílem zachování nebo postupného zlepšování stavu ekosystémů, významných z hlediska biologické rozmanitosti, jejichž existence je podmíněna trvalou činností člověka nebo obnovy přírodě blízkých ekosystémů, a d) **zóna kulturní krajiny** se vymezí na zastavěných plochách a zastavitelných územích obcí určených k jejich udržitelnému rozvoji a na plochách, kde převažují člověkem pozměněné ekosystémy určené k trvalému využívání člověkem. Na území NP je omezen volný pohyb veřejnosti, podrobnosti jsou stanoveny v jejich návštěvních řádech. NP mají samostatný správní orgán – správu národního parku, které na území NP a jejich ochranných pásem vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu působnosti obecních úřadů, pověřených obecních úřadů, obecních úřadů obcí a rozšířenou působností a krajských úřadů a AOPK. Podrobnosti viz § 78 zákona č. 114/1992 Sb. Správy NP zajišťují zpracování a předkládají ke schválení zásady péče o národní parky podle § 38a a AOPK a správy NP v obvodu své působnosti podle § 78 odst. 1 a 2 zajišťují zpracování a předkládají ke schválení plány péče o CHKO, NPR, NPP a jejich ochranná pásma podle § 38 nebo záchranné programy zvláště chráněných druhů podle § 52 (vše dle zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů).
Národní přírodní rezervace	Hospodářské využívání **národních přírodních rezervací** (NPR) je vyloučeno s výjimkou činností, kterými se uchová či zlepší dosavadní stav přírodního prostředí. Dále je v nich vyloučena těžba veškerých surovin, jakákoliv výstavba, chovy zvěře, pořádání hromadných sportovních či společenských akcí a všechny další aktivity a zásahy, mající za následek změnu dochovaných přírodních složek – vegetačního krytu, fauny, vodního režimu, půdy nebo jejího chemizmu. NPR je zřizována vyhláškou MŽP ČR.
V případě priorit funkcí lesa je zachována návaznost na OPRL1	1. Les ochranný bude nadřazen lesům zvláštního určení, 2. les zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona (ze zákona) je nadřazen lesům zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona, 3. překryvy lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona mezi sebou navzájem budou řešeny následovně: • **při vzájemném překryvu písmena a, b i c budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene c (NP, NPR)**, • při vzájemném překryvu lesů dle písmene a, b budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene b (léčivé a minerální vody), 4. při vyhlašování lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona bude následující pořadí priorit subkategorií: • písmeno a) – lesy v 1. zónách CHKO a lesy v PR, NPP a PP, • písmeno b) – lesy lázeňské, • písmeno f) – lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti (GZ, ÚSES atd.), • písmeno e) – lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou,

LESY NA ÚZEMÍ NÁRODNÍCH PARKŮ A NÁRODNÍCH PŘÍRODNÍCH REZERVACÍ	
	• písmeno h) – lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření, • písmeno c) – lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí, • písmeno d) – lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce, • písmeno g) – lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích.

LESY NA ÚZEMÍ NÁRODNÍCH PARKŮ A NÁRODNÍCH PŘÍRODNÍCH REZERVACÍ	
Podklady pro zásady hospodaření	**Zásady hospodaření v lesích na území národních parků definují schválené zásady péče o národní parky a na území národních přírodních rezervací schválené plány péče o národní přírodní rezervace.** Plány péče o zvláště chráněných území jsou k dispozici v Ústředním seznamu ochrany přírody zde: https://drusop.nature.cz/ost/archiv/plany_pece/
Mapové a další podklady	NP a NPR na portále Agentury ochrany přírody a krajiny https://aopkcr.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=399328f6b35646c2910ddbc0995b2bf6 NP a NPR v Ústředním seznamu ochrany přírody http://drusop.nature.cz NP a NPR na portále OPRL ÚHÚL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Obecné zásady hospodaření	
Lokalizace	Zobrazení NP včetně zonace a NPR je k dispozici na mapovém portále OPRL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Cíl hospodaření	• Zajištění cílů ochrany přírody a krajiny (ochrana přirozených nebo lidskou činností málo ovlivněných ekosystémů s mimořádně vysokým zastoupením vzácných rostlin, živočichů a neživé přírody); v případě NPR i ochrana unikátních přírodních ekosystémů s vzácnými a ohroženými druhy rostlin či organismů, ochrana unikátních geologických či geomorfologických útvarů a nalezišť nerostů, • dosažení druhové a věkové skladby a prostorové struktury v souladu se zásadami péče o NP a s plány péče o NPR.
Negativní (rizikové) faktory	• Nevhodný způsob hospodaření (nerespektuje zásady péče o NP a plán péče o NPR), • nevhodně vymezená vnitřní zonace území NP včetně nevhodného návrhu zásad péče o NP a plánu péče o NPR, • vysoké stavy zvěře eliminující obnovu lesů.
Cílová druhová skladba (CDS)	CDS odpovídá zásadám péče o NP a plánu péče o NPR. V rámci managementu území se předpokládá postupný přechod k přirozené druhové skladbě. Zákaz využití nepůvodních druhů lesních dřevin.
Hospodářský způsob (HZ), ***hospodářský tvar (HT)***	Odpovídá zásadám péče o NP a plánu péče o NPR podle typu managementu. Výběr HZ s ohledem na dosažení diferencované struktury porostů – preference V nebo P. Násečná či maloplošně holosečná forma se připouští při přeměnách porostů s pozměněnou druhovou skladbou; v případě NP i při převodech kulturních lesů k cílovému stavu. Na vhodných stanovištích je možné využít HT lesa nízkého a středního.
Obmýtí	Odpovídá zásadám péče o NP a plánu péče o NPR podle typu managementu. Obvykle je v případě NP strukturováno podle zóny ochrany a typu porostu (vzdálenost stavu porostu od cílového stavu). V cílových typech porostů (přírodní

LESY NA ÚZEMÍ NÁRODNÍCH PARKŮ A NÁRODNÍCH PŘÍRODNÍCH REZERVACÍ	
	nebo přirozený les) je možné prodloužit obmýtí až do fyzického věku. V porostech s pozměněnou (nepřirozenou) druhovou skladbou odpovídá obmýtí modelovému hospodaření.
Obnovní doba	Odpovídá zásadám péče o NP a plánu péče o NPR podle typu managementu. Obvykle je v případě NP strukturována podle zóny ochrany a typu porostu (vzdálenost stavu porostu od cílového stavu). V cílových typech porostů (přírodní nebo přirozený les) je možné prodloužit obnovní dobu až na ∞ (nepřetržitá). V porostech s pozměněnou (nepřirozenou) druhovou skladbou odpovídá obnovní doba modelovému hospodaření.
Smíšení a struktura porostů	Odpovídá zásadám péče o NP a plánu péče o NPR podle typu managementu. Obvykle je v případě NP strukturována podle zóny ochrany a typu porostu (vzdálenost stavu porostu od cílového stavu). V cílovém stavu se předpokládá výrazně druhově, věkově i prostorově diferencovaná struktura porostů.
Obnova porostů	Odpovídá zásadám péče o NP a plánu péče o NPR podle typu managementu. Obvykle je v případě NP strukturována podle zóny ochrany a typu porostu (vzdálenost stavu porostu od cílového stavu). Žádoucí je využití podrostního nebo výběrného způsobu hospodaření pro maximální uplatnění přirozené obnovy. Obnova postupuje podle konfigurace terénu s ohledem na nebezpečí převládajících bořivých větrů. Pro uplatnění přirozené obnovy využívat clonné seče okrajové, pruhové i skupinové, v případě neúspěchu obnova násečná, na svazích po spádnici. Obnova stinných dřevin v předstihu do předsunutých prvků, podpora věkově a prostorově strukturovaných skupin.
Zalesňování, přirozená obnova	Odpovídá zásadám péče o NP a plánu péče o NPR podle typu managementu. Základním způsobem reprodukce v NP je přirozená obnova; žádoucí je i v NPR. Při umělé obnově využít výhradně RM autochtonního původu. Přirozená obnova je nežádoucí u stanovištně a geneticky nevhodných dřevin.
Výchova porostů – cíl	Odpovídá zásadám péče o NP a plánu péče o NPR podle typu managementu. Cílem je: • výchova zaměřená na zvýšení ekologické stability a druhové diverzity porostu (podpora přirozené druhové skladby, zvýšení druhové pestrosti), • zvýšení věkové a prostorové vertikální struktury porostů pomocí vhodně zvolených pěstebních zásahů.
mladé porosty	Pozitivní výběr ve prospěch dřevin přirozené druhové skladby a redukce stanovištně nepůvodních druhů dřevin. V porostech s produkční funkcí uplatnit včasné a dostatečné výchovné zásahy, intenzivní výchova zaměřená na individuální podporu vitální kostry porostu (zejména úrovňové zásahy ve smrkových porostech). U listnatých a borových porostů odstranění obrostlíků, předrostlíků a netvárných jedinců. Podpora dřevin cílové skladby.
dospívající porosty	Podpora dřevin přirozené druhové skladby v odpovídajícím vzájemném zastoupení. Vytváření kvalitativně i kvantitativně vhodné struktury porostů pomocí negativních zásahů v úrovni a nadúrovni, uvolňování korun cílových jedinců (dřevin). Podpora dřevin žádoucích v podúrovni.
Bezpečnost produkce	–
Opatření ochrany lesa	Odpovídá zásadám péče o NP a plánu péče o NPR podle typu managementu. Obvykle je v případě NP strukturována podle zóny ochrany a typu porostu (vzdálenost stavu porostu od cílového stavu). Porosty jsou z hlediska zprostředkování funkce ochrany přírody nejvíce ohroženy zvěří. Pro zabezpečení přirozené obnovy je prakticky nezbytné výrazné omezení až vyloučení škod zvěří

LESY NA ÚZEMÍ NÁRODNÍCH PARKŮ A NÁRODNÍCH PŘÍRODNÍCH REZERVACÍ	
	okusem ve stádiu náletů, nárostů a kultur. Pro zajištění celkové stability porostů je důležité zabránění škod ohryzem a loupáním dřevin ve stadiu mlazin, tyčkovin a kmenovin.
Opatření v pěstební činnosti	Odpovídá zásadám péče o NP a plánu péče o NPR podle typu managementu. Obvykle je v případě NP strukturována podle zóny ochrany a typu porostu (vzdálenost stavu porostu od cílového stavu). Stav porostu směřuje k dosažení cílové druhové skladby a struktury porostů zajišťující ekologickou stabilitu. Použití schválených přípravků na ochranu rostlin pouze v nezbytně nutných případech.
Opatření v těžební činnosti	Odpovídá zásadám péče o NP a plánu péče o NPR podle typu managementu. Management hospodaření v NP a NPR předpokládá dodržení zásad hospodaření v návaznosti na těžebně-dopravní klasifikaci terénu (zamezení TDE – těžebně--dopravní erozi) a zabezpečení šetrného vyklizení dřevní hmoty. Používat biologicky odbouratelné hydraulické kapaliny a oleje.
Opatření v ostatních činnostech	Odpovídá zásadám péče o NP a plánu péče o NPR podle typu managementu. Žádoucí je podpora ostatních funkcí lesů, zejména funkce půdoochranné (protierozní) a vodoochranné. Přeměna nevhodné dřevinné skladby – v případě stanovištně nevhodných stejnověkých jehličnatých monokulturních porostů se pomocí okrajových a pruhových sečí vnáší cílové dřeviny. Uplatnění zákazu činností ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
Meliorace	Odpovídá zásadám péče o NP a plánu péče o NPR podle typu managementu. V NP a NPR je přípustné využití biologického odvodnění pomocí dřevin přirozené druhové skladby. Technické odvodnění je možné využít pouze v nezbytných případech (za účelem zajištění zdárné obnovy lesa na silně podmáčených nebo zamokřených stanovištích, případně při kalamitních situacích). Neodvodňovat prameniště, rašeliniště a okolí přirozených tůní.
Cestní síť	Optimalizace stavu a hustoty LCS v NP a NPR. Pravidelná údržba a oprava cestní sítě. V rámci údržby cestní sítě pečovat o co největší rozptyl vody z cesty i příkopů do terénu a její neškodnou infiltraci.
Prvky ÚSES	Hospodaření vychází z návrhů opatření ve schválené dokumentaci *projektu ÚSES*. Obecně se zvláště chráněná území považují za jádrové zóny sítě ÚSES.

2.2 Lesy zvláštního určení dle § 8 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb.

2.2.1 Lesy v prvních zónách chráněných krajinných oblastí a lesy v přírodních rezervacích, národních přírodních památkách a přírodních památkách

LESY V PRVNÍCH ZÓNÁCH CHRÁNĚNÝCH KRAJINNÝCH OBLASTÍ A LESY V PŘÍRODNÍCH REZERVACÍCH, NÁRODNÍCH PŘÍRODNÍCH PAMÁTKÁCH A PŘÍRODNÍCH PAMÁTKÁCH	
FUNKCE	**Ochrana přírody a krajiny, ekostabilizační funkce**
Subkategorie	Lesy v prvních zónách chráněných krajinných oblastí (CHKO) a lesy v přírodních rezervacích (PR), národních přírodních památkách (NPP) a přírodních památkách (PP). (v LHP/O označeno dle Informačního standardu hospodářské úpravy lesů kódem subkategorie 32a)
Související legislativa	**Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů** § 6 – Kategorie lesů § 8 – Lesy zvláštního určení **Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů** (pro značný rozsah zkráceno na výčet paragrafů zákona) Část druhá – Obecná ochrana přírody a krajiny Část třetí – Zvláště chráněná území § 25 – Chráněné krajinné oblasti § 26 – Základní ochranné podmínky chráněných krajinných oblastí § 27 – Členění území chráněných krajinných oblastí § 33 – Přírodní rezervace § 34 – Základní ochranné podmínky v přírodních rezervacích § 35 – Národní přírodní památka § 36 – Přírodní památka § 37 – Ochranná pásma zvláště chráněných území § 38 – Plány péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a chráněné krajinné oblasti **Vyhláška MŽP č. 45/2018 Sb., o plánech péče, zásadách péče a podkladech k vyhlašování, evidenci a označování chráněných území** § 2 až 7 definují obsah a procesní úkony plánů péče o zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma **Zákonné normy ke zřízení CHKO** • výnos ministerstva kultury č. 5373/73 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti "**Beskydy**", okres Vsetín, Nový Jičín, Frýdek-Místek, kraj Severomoravský • výnos ministerstva kultury č. 17644/80 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti "**Bílé Karpaty**", rozprostírající se na území okresů Hodonín, Uherské Hradiště, Gottwaldov • výnos ministerstva kultury č. 17332/81 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti "**Blaník**" • vyhláška ministerstva kultury č. 197/1989 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti **Blanský les** • nařízení vlády č. 292/2015 Sb., o Chráněné krajinné oblasti **Brdy** • vyhláška ministerstva životního prostředí č. 157/1991 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti **Broumovsko**

LESY V PRVNÍCH ZÓNÁCH CHRÁNĚNÝCH KRAJINNÝCH OBLASTÍ A LESY V PŘÍRODNÍCH REZERVACÍCH, NÁRODNÍCH PŘÍRODNÍCH PAMÁTKÁCH A PŘÍRODNÍCH PAMÁTKÁCH	
	• výnos ministerstva kultury č. 6883/76 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti "**České Středohoří**", rozprostírající se v Severočeském kraji na území okresů Česká Lípa, Děčín, Ústí nad Labem, Litoměřice, Louny, Teplice, Most • výnos ministerstva kultury č. 4947/72-II/2 Sb., o zřízení o zřízení chráněné krajinné oblasti "**Český kras**", okres Beroun a Praha-západ, kraj Středočeský • nařízení vlády č. 70/2005 Sb., kterým se vyhlašuje Chráněná krajinná oblast **Český les** • nařízení vlády č. 508/2002 Sb., kterým se vyhlašuje Chráněná krajinná oblast **Český ráj** • výnos ministerstva kultury č. 9886/69-II/2 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti "**Jeseníky**", okres Bruntál a Šumperk, kraj Severomoravský • výnos ministerstva kultury č. 13853/67 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti **Jizerské hory**, okres Liberec a Jablonec n. Nisou, kraj Severočeský; okres Semily, kraj Východočeský • nařízení vlády č. 176/2014 Sb., kterým se vyhlašuje Chráněná krajinná oblast **Kokořínsko – Máchův kraj** • výnos ministerstva kultury č. 21972/78 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti "**Křivoklátsko**" rozprostírající se ve Středočeském kraji na území okresů Beroun, Kladno a Rakovník, v Západočeském kraji na území okresů Plzeň-sever a Rokycany • výnos ministerstva kultury č. 4946/72-II/2 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti "**Labské pískovce**" okres Děčín a Ústí nad Labem, kraj Severočeský, • vyhláška ministerstva životního prostředí č. 464/1990 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti **Litovelské Pomoraví** • výnos ministerstva kultury čj. 6927/76 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti "**Lužické hory**", rozprostírající se v Severočeském kraji na území okresů Liberec, Česká Lípa a Děčín • výnos ministerstva školství a kultury č. 18001/55-A/6 Sb., kterým se zřizuje Chráněná krajinná oblast **Moravský kras** • výnos ministerstva kultury č. 16368/69 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti **Orlické hory**, okres Rychnov nad Kněžnou a Ústí nad Orlicí, kraj Východočeský • výnos ministerstva kultury čj. 5790/76 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti "**Palava**" rozprostírající se v Jihomoravském kraji na území okresu Břeclav • nařízení vlády č. 51/2017 Sb., o Chráněné krajinné oblasti **Poodří** • výnos ministerstva kultury č. 7657/74 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti "**Slavkovský les**", rozprostírající se v Západočeském kraji na území okresů Cheb, Karlovy Vary, Sokolov a Tachov • výnos ministerstva kultury č. 5954/75 Sb., o nové právní úpravě chráněné krajinné oblasti "**Šumava**", rozprostírající se v Jihočeském kraji na území okresů Český Krumlov a Prachatice a v Západočeském kraji na území okresu Klatovy; upraven nařízením vlády č. 163/1991 Sb., kterým se zřizuje Národní park Šumava a stanoví podmínky jeho ochrany, které je nahrazeno zákonem č. 123/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů • výnos ministerstva kultury č. 22737/79 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti "**Třeboňsko**" • výnos ministerstva kultury č. 8908/70-II/2 Sb. o zřízení chráněné krajinné oblasti "**Žďárské vrchy**", okres Havlíčkův Brod, Chrudim, Svitavy (kraj Východočeský) a okres Žďár nad Sázavou (kraj Jihomoravský) • vyhláška ministerstva životního prostředí č. 156/1991 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti **Železné hory**

LESY V PRVNÍCH ZÓNÁCH CHRÁNĚNÝCH KRAJINNÝCH OBLASTÍ A LESY V PŘÍRODNÍCH REZERVACÍCH, NÁRODNÍCH PŘÍRODNÍCH PAMÁTKÁCH A PŘÍRODNÍCH PAMÁTKÁCH	
Objekt deklarace	**Chráněné krajinné oblasti** jsou rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení. **Přírodní rezervace** jsou menší území soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast. **Národní přírodní památky** jsou přírodní útvary menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště nerostů nebo vzácných či ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s národním nebo mezinárodním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk. **Přírodní památky** jsou přírodní útvary menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště vzácných nerostů nebo ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s regionálním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk.
Limity deklarace	O zařazení lesů v prvních zónách chráněných krajinných oblastí, v přírodních rezervacích, národních přírodních památkách a v přírodních památkách do kategorie lesů zvláštního určení rozhoduje orgán státní správy lesů na základě návrhu vlastníka nebo z vlastního podnětu.
Chráněné krajinné oblasti	Ochrana chráněných krajinných oblastí je odstupňována zpravidla do 4 zón, jimiž se určují limity hospodaření a jiného využívání přírodního potenciálu. Vyhlašují se vládním nařízením. Hospodářské využití se provádí s ohledem na zachování a podporu jejich ekologické funkce. CHKO jsou definovány v § 25 až 27 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vyhlašují se vládním nařízením. Základní ochranné podmínky CHKO včetně zakázaných činností na území první zóny jsou uvedeny v § 26.
Přírodní rezervace	PR jsou definovány v § 33 a 34 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Základní ochranné podmínky v PR jsou definovány v § 34 (mohou být dále upřesněny zřizovacím předpisem). PR vyhlašuje „orgán ochrany přírody“ (§ 33 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.).
Národní přírodní památky	NPP jsou definovány v § 35 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Ochrana vylučuje veškeré činnosti, které by mohly přírodní útvar poškodit. NPP je zřizována vyhláškou MŽP ČR.
Přírodní památky	PP jsou definovány v § 36 zákona č. 114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Ochrana vylučuje veškeré činnosti, které by mohly přírodní útvar poškodit. PP vyhlašuje „orgán ochrany přírody“ (§ 36 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.).

LESY V PRVNÍCH ZÓNÁCH CHRÁNĚNÝCH KRAJINNÝCH OBLASTÍ A LESY V PŘÍRODNÍCH REZERVACÍCH, NÁRODNÍCH PŘÍRODNÍCH PAMÁTKÁCH A PŘÍRODNÍCH PAMÁTKÁCH	
V případě priorit funkcí lesa je zachována návaznost na OPRL1	1. Les ochranný bude nadřazen lesům zvláštního určení, 2. les zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona (ze zákona) je nadřazen lesům zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona, 3. překryvy lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona mezi sebou navzájem budou řešeny následovně: • při vzájemném překryvu písmena a, b i c budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene c (NP, NPR), • při vzájemném překryvu lesů dle písmene a, b budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene b (léčivé a minerální vody), 4. při vyhlašování lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona bude následující pořadí priorit subkategorií: • **písmeno a) – lesy v 1. zónách CHKO a lesy v PR, NPP a PP**, • písmeno b) – lesy lázeňské, • písmeno f) – lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti (GZ, ÚSES atd.), • písmeno e) – lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou, • písmeno h) – lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření, • písmeno c) – lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí, • písmeno d) – lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce, • písmeno g) – lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích.
Podklady pro zásady hospodaření	Zásady hospodaření v lesích na území chráněných krajinných oblastí (respektive v prvních zónách), přírodních rezervací, národních přírodních památek a přírodních památek definují schválené plány péče o CHKO, PR, NPP a PP. Plány péče o zvláště chráněných území jsou k dispozici v Ústředním seznamu ochrany přírody zde: https://drusop.nature.cz/ost/archiv/plany_pece/
Mapové a další podklady	Chráněné krajinné oblasti, PR, NPP a PP na portále Agentury ochrany přírody a krajiny https://aopkcr.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=399328f6b35646c2910ddbc0995b2bf6 Chráněné krajinné oblasti, PR, NPP a PP v Ústředním seznamu ochrany přírody http://drusop.nature.cz Chráněné krajinné oblasti na portále OPRL ÚHÚL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Obecné zásady hospodaření	
Lokalizace	Zobrazení CHKO (včetně zonace), PR, NPP a PP je k dispozici na mapovém portále OPRL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Cíl hospodaření	• Zajištění cílů ochrany přírody a krajiny (ochrana cenných rostlinných společenstev, živočichů, přírodních výtvorů a u maloplošných ZCHÚ ochrana vzácných či ohrožených druhů, geologických či geomorfologických útvarů nebo nalezišť nerostů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast), • dosažení druhové a věkové skladby a prostorové struktury v souladu s plány péče o CHKO, PR, NPP, PP.
Negativní (rizikové) faktory	• Nevhodně vymezená území ochrany přírody včetně vnitřní zonace území ZCHÚ. • Nevhodně nastavený plán péče ve zvláště chráněném území. • Nevhodný způsob hospodaření (nerespektuje plán péče ZCHÚ). • Výskyt rozsáhlých kalamit (biotických i abiotických), vedoucí k zániku (rozpadu) původně chráněného ekosystému. • Vysoké stavy zvěře eliminující obnovu lesů.

LESY V PRVNÍCH ZÓNÁCH CHRÁNĚNÝCH KRAJINNÝCH OBLASTÍ A LESY V PŘÍRODNÍCH REZERVACÍCH, NÁRODNÍCH PŘÍRODNÍCH PAMÁTKÁCH A PŘÍRODNÍCH PAMÁTKÁCH	
Cílová druhová skladba	CDS odpovídá plánu péče o CHKO podle zonace a plánům péče o PR, NPP a PP. V rámci managementu území se předpokládá postupný přechod k přirozené druhové skladbě. Na území 1. zón CHKO a v PR, NPP i PP je omezeno využití nepůvodních druhů lesních dřevin. V případě záměrného rozšíření nepůvodního druhu rostliny či živočicha do krajiny je nutné povolení orgánu ochrany přírody.
Hospodářský způsob (HZ), ***hospodářský tvar (HT)***	Odpovídá plánu péče o CHKO podle zonace a plánům péče o PR, NPP a PP. Výběr HZ s ohledem na dosažení více diferencované struktury porostů – preference V nebo P. Násečná či maloplošně holosečná forma se připouští při přeměnách či převodech porostů s pozměněnou (nepřirozenou) druhovou skladbou směrem k cílovému stavu. Na vhodných stanovištích je možné využít HT lesa nízkého a středního.
Obmýtí	Odpovídá plánu péče o CHKO podle zonace a plánům péče o PR, NPP a PP. V druhově přirozených porostech je možné prodloužit obmýtí až do fyzického věku. V porostech s pozměněnou (nepřirozenou) druhovou skladbou odpovídá obmýtí modelovému hospodaření.
Obnovní doba	Odpovídá plánu péče o CHKO podle zonace a plánům péče o PR, NPP a PP. V přirozených porostech je možné prodloužit obnovní dobu až na ∞ (nepřetržitá). V porostech s pozměněnou (nepřirozenou) druhovou skladbou odpovídá obnovní doba modelovému hospodaření.
Smíšení a struktura porostů	Odpovídá plánu péče o CHKO podle zonace a plánům péče o PR, NPP a PP. V cílovém stavu 1. zón CHKO a v PR, NPP i PP se předpokládá druhově, věkově i prostorově diferencovaná struktura porostů. V ostatních zónách CHKO je žádoucí podpora diferencované struktury porostů s preferencí maloplošného typů smíšení (jednotlivé, řadové nebo skupinové).
Obnova porostů	Odpovídá plánu péče o CHKO podle zonace a plánům péče o PR, NPP a PP. Žádoucí je využití podrostního nebo výběrného způsobu hospodaření pro maximální uplatnění přirozené obnovy. Obnova postupuje podle konfigurace terénu s ohledem na nebezpečí převládajících bořivých větrů. Pro uplatnění přirozené obnovy využívat clonné seče okrajové, pruhové i skupinové, v případě neúspěchu obnova násečná, na svazích po spádnici. Obnova stinných dřevin v předstihu do předsunutých prvků, podpora věkově a prostorově strukturovaných skupin.
Zalesňování, přirozená obnova	Odpovídá plánu péče o CHKO podle zonace a plánům péče o PR, NPP a PP. Žádoucím způsobem reprodukce v přirozených porostech je přirozená obnova. Při umělé obnově využít výhradně RM autochtonního původu.
Výchova porostů – cíl	Odpovídá plánu péče o CHKO podle zonace a plánům péče o PR, NPP a PP. Cílem je: • výchova zaměřená na zvýšení ekologické stability a druhové diverzity porostu (podpora dřevin přirozené druhové skladby, zvýšení druhové pestrosti), • zvýšení věkové a prostorové vertikální struktury porostů pomocí vhodně zvolených pěstebních zásahů.
mladé porosty	Pozitivní výběr ve prospěch dřevin přirozené druhové skladby a redukce stanovištně nepůvodních druhů dřevin. V porostech s produkční funkcí uplatnit včasné a dostatečné výchovné zásahy, intenzivní výchova zaměřená na individuální podporu vitální kostry porostu (zejména úrovňové zásahy ve smrkových porostech). U listnatých a borových porostů odstranění obrostlíků, předrostlíků a netvárných jedinců. Podpora dřevin cílové druhové skladby.

LESY V PRVNÍCH ZÓNÁCH CHRÁNĚNÝCH KRAJINNÝCH OBLASTÍ A LESY V PŘÍRODNÍCH REZERVACÍCH, NÁRODNÍCH PŘÍRODNÍCH PAMÁTKÁCH A PŘÍRODNÍCH PAMÁTKÁCH	
dospívající porosty	Podpora dřevin přirozené druhové skladby v odpovídajícím vzájemném zastoupení. Vytváření kvalitativně i kvantitativné vhodné struktury porostů pomocí negativních zásahů v úrovni a nadúrovni, uvolňování korun cílových jedinců (dřevin). Podpora dřevin žádoucích v podúrovni.
Bezpečnost produkce	–
Opatření ochrany lesa	Odpovídá plánu péče o CHKO podle zonace a plánům péče o PR, NPP a PP. Porosty jsou z hlediska zprostředkování funkce ochrany přírody nejvíce ohroženy zvěří. Pro zabezpečení přirozené obnovy je prakticky nezbytné výrazné omezení až vyloučení škod zvěří okusem ve stádiu náletů, nárostů a kultur. Pro zajištění celkové stability porostů je důležité zabránění škod ohryzem a loupáním dřevin ve stadiu mlazin, tyčkovin a kmenovin. V případě poškození větrem je nezbytná rychlá asanace a odvoz kalamitního dříví (zabezpečí zbývající lesní porosty před následujícím sekundárním poškozením podkorním hmyzem).
Opatření v pěstební činnosti	Odpovídá plánu péče o CHKO podle zonace a plánům péče o PR, NPP a PP. Stav porostu směřuje k dosažení cílové druhové skladby a struktury porostů zajišťující ekologickou stabilitu. Použití schválených přípravků na ochranu rostlin pouze v nezbytně nutných případech.
Opatření v těžební činnosti	Odpovídá plánu péče o CHKO podle zonace a plánům péče o PR, NPP a PP. Management hospodaření v CHKO, PR, NPP i PP předpokládá dodržení zásad hospodaření v návaznosti na těžebně-dopravní klasifikaci terénu (zamezení TDE) a zabezpečení šetrného vyklizení dřevní hmoty. Používat biologicky odbouratelné hydraulické kapaliny a oleje.
Opatření v ostatních činnostech	Odpovídá plánu péče o CHKO podle zonace a plánům péče o PR, NPP a PP. Žádoucí je podpora ostatních funkcí lesů, zejména funkce půdoochranné (protierozní) a vodoochranné. Uplatnění zákazu činností ze zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a právního předpisu o zřízení CHKO, případně příslušných právních předpisů o vyhlášení PR, NPP a PP.
Meliorace	Odpovídá plánu péče o CHKO podle zonace a plánům péče o PR, NPP a PP. V 1. zóně CHKO a v PR, NPP i PP je přípustné využití biologického odvodnění pomocí dřevin přirozené druhové skladby. Technické odvodnění je možné využít pouze v nezbytných případech (za účelem zajištění zdárné obnovy lesa na silně podmáčených nebo zamokřených stanovištích, případně při kalamitních situacích). Neodvodňovat prameniště, rašeliniště a okolí přirozených tůní.
Cestní síť	Optimalizace stavu a hustoty LCS v CHKO, PR, NPP a PP. Pravidelná údržba a oprava cestní sítě. V rámci údržby cestní sítě pečovat o co největší rozptyl vody z cesty i příkopů do terénu a její neškodnou infiltraci.
Prvky ÚSES	Hospodaření vychází z návrhů opatření ve schválené dokumentaci *projektu ÚSES*. Obecně se zvláště chráněná území považují za jádrové zóny sítě ÚSES.

2.2.2 Lesy lázeňské

LESY LÁZEŇSKÉ	
FUNKCE	**Zdravotní funkce, rekreační funkce**
Subkategorie	Lesy lázeňské (v LHP/O označeno dle Informačního standardu hospodářské úpravy lesů kódem subkategorie 32b)
Související legislativa	**Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů** § 6 – Kategorie lesů § 8 – Lesy zvláštního určení **Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů** § 2 – Vymezení pojmů § 25 – Podmínky pro stanovení přírodních léčebných lázní (1) Za přírodní léčebné lázně lze stanovit soubor zdravotnických a jiných zařízení, která mají sloužit k poskytování lázeňské péče na území se stavem životního prostředí odpovídajícím požadavkům lázeňské péče, pokud se na tomto území nebo v jeho blízkosti nachází přírodní léčivý zdroj nebo toto území má klimatické podmínky příznivé k léčení. Požadavky na životní prostředí a vybavení přírodních léčebných lázní stanoví vyhláška ministerstva. (3) Přírodní léčebné lázně stanoví ministerstvo (*zdravotnictví*) vyhláškou z vlastního podnětu, na návrh obce, na jejímž území mají být přírodní léčebné lázně stanoveny, nebo na návrh fyzické nebo právnické osoby, která hodlá využívat místní přírodní léčivé zdroje nebo klimatické podmínky příznivé k léčení k poskytování lázeňské péče. § 28 – Podmínky pro stanovení lázeňského místa (1) Za lázeňské místo lze stanovit území obce nebo jeho část anebo území více obcí, popřípadě jejich částí, v němž se nacházejí přírodní léčebné lázně. Režim ochrany lázeňského místa stanoví statut lázeňského místa. (2) Lázeňské místo a statut lázeňského místa stanoví vláda nařízením. Lázeňské místo a statut lázeňského místa vláda nařízením zruší, pokud důvody pro stanovení lázeňského místa podle tohoto zákona zanikly. (3) Lázeňský statut zejména vymezí vnitřní a vnější území lázeňského místa a v zájmu ochrany léčebného režimu a zachování, popřípadě vytvoření lázeňského prostředí stanoví: a) omezení související s výstavbou a rozvojem lázeňského místa, b) činnosti, které se v lázeňském místě omezují nebo zakazují, c) zařízení, která se v něm nesmí zřizovat. § 30 – Vnitřní území lázeňského místa, hranice lázeňského místa (1) Vnitřní území lázeňského místa zahrnuje ucelenou část území, v níž jsou soustředěna zařízení sloužící bezprostředně lázeňskému provozu. § 46 – Zmocňovací ustanovení (1) Ministerstvo stanoví vyhláškou g) požadavky na životní prostředí a vybavení přírodních léčebných lázní (§ 25 odst. 1), **Vyhláška MZ č. 423/2001 Sb. (o zdrojích a lázních)** V § 8 je definován charakter lázeňského prostředí a další ustanovení vedoucí k jeho zachování.

LESY LÁZEŇSKÉ	
Objekt deklarace	Základní funkční a prostorovou jednotkou organizace lázeňství je tzv. **lázeňské místo** s přiděleným statutem **lázeňského místa**. Ve smyslu zákona č. 164/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (naposled ve znění zákona č. 375/2011 Sb.), o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech (lázeňský zákon) jsou lázeňská místa vymezena územím obce nebo její částí anebo územím více obcí, popřípadě jejich částí, v němž se nacházejí přírodní léčebné lázně.
Limity deklarace	**Lesy lázeňské** jsou lesy, které se nacházejí na území lázeňského místa s lázeňským statutem. V užším smyslu představují lázeňské lesy ty, které byly zařazeny do kategorie lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 2 písm. b) lesního zákona rozhodnutím státní správy lesů. Dle § 37 lázeňského zákona v ochranném pásmu zdroje a na území lázeňského místa, pokud není stanoveno jinak, nelze podle zvláštních předpisů (mj. zákon č. 289/1995 Sb., lesní zákon, ve znění pozdějších předpisů) bez závazného stanoviska ministerstva zdravotnictví mj. schválit lesní hospodářské plány a předat lesní hospodářské osnovy (odst. 2 písm. g). O zařazení lesů lázeňských do kategorie lesů zvláštního určení rozhoduje orgán státní správy lesů na základě návrhu vlastníka nebo z vlastního podnětu.
Lázeňské místo, lázeňské lesy	**Lázeňským místem** se rozumí území nebo část území obce nebo více obcí, v němž se nacházejí přírodní léčebné lázně, stanovené za lázeňské místo podle lázeňského zákona. Režim ochrany lázeňského místa stanoví **statut lázeňského místa**. Lázeňský statut zejména vymezí vnitřní a vnější území láz. místa a v zájmu ochrany léčebného režimu a zachování, popř. vytvoření lázeňského prostředí stanoví: • omezení související s výstavbou a rozvojem lázeňského místa, • činnosti, které se v lázeňském místě omezují nebo zakazují, • zařízení, která se v něm nesmí zřizovat. Vnitřní území lázeňského místa zahrnuje ucelenou část území, v níž jsou soustředěna zařízení sloužící bezprostředně lázeňskému provozu.
V případě priorit funkcí lesa je zachována návaznost na OPRL1	1. Les ochranný bude nadřazen lesům zvláštního určení, 2. les zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona (ze zákona) je nadřazen lesům zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona, 3. překryvy lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona mezi sebou navzájem budou řešeny následovně: • při vzájemném překryvu písmena a, b i c budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene c (NP, NPR), • při vzájemném překryvu lesů dle písmene a, b budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene b (léčivé a minerální vody), 4. při vyhlašování lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona bude následující pořadí priorit subkategorií: • písmeno a) – lesy v 1. zónách CHKO a lesy v PR, NPP a PP, • **písmeno b) – lesy lázeňské**, • písmeno f) – lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti (GZ, ÚSES atd.), • písmeno e) – lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou, • písmeno h) – lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření, • písmeno c) – lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí, • písmeno d) – lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce, • písmeno g) – lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích.

LESY LÁZEŇSKÉ	
Podklady pro zásady hospodaření	V zájmu ochrany léčebného režimu a zachování, popřípadě vytvoření lázeňského prostředí stanoví lázeňský statut činnosti, které se v lázeňském místě omezují nebo zakazují. Projektant LHP/O by měl uvedené činnosti při tvorbě LHP/O respektovat. Seznam lázeňských míst v České republice včetně informace o tom, zda byl stanoven statut konkrétního lázeňského místa a zda je v místě poskytována lázeňská léčebně rehabilitační péče je uveden zde: https://www.mzcr.cz/seznam-lazenskych-mist-v-cr/. Dokumenty (vyhlášky, statuty a mapy) týkající se oficiálně vyhlášených lázeňských míst v ČR a ochranných pásem přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod jsou uvedeny zde: https://www.mzcr.cz/ochranna-pasma-a-lazenska-mista/.
Mapové a další podklady	Lázeňské lesy na portále OPRL ÚHÚL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Obecné zásady hospodaření	
Lokalizace	Zobrazení lokalit je k dispozici na mapovém portále OPRL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Cíl hospodaření	• Zajištění funkce lázeňských lesů – zabezpečení požadavků na rekreační, klimatické a hygienické funkce vyplývající z lázeňské péče, • trvale udržitelné hospodaření vedoucí k zajištění ekologické stability lázeňských lesů (trvalost funkce), • zajištění hospodářských cílů vlastníků lesů.
Negativní (rizikové) faktory	• Nevhodný způsob hospodaření (nevhodný hospodářský zásah, nevhodný postup hospodářského zásahu), • ohrožení bezpečnosti a zdraví uživatelů lázeňských lesů (úrazy, klíšťata, alergie atd.), • rozpad labilních a přestárlých stejnověkých monokultur prostřednictvím biotických nebo abiotických činitelů (požáry, podkorní a listožravý hmyz, hniloby, vítr, sníh a námraza, klimatická změna).
Cílová druhová skladba	CDS zajišťuje splnění hospodářských cílů. Kostra porostů zaručující ekologickou stabilitu by měla být tvořena dřevinami přirozené druhové skladby (≥ 50 %). Doplněk v porostu mohou tvořit ekonomické dřeviny dle CDS uvedené v RSH pro příslušnou PLO. Návrh vhodné dřevinné skladby reflektuje bezpečnostní a hygienické požadavky – dřeviny podporující produkci ozónu a fytoncidů (jehličnany), vyloučení větších skupin alergenních dřevin (BR). V lázeňských lesích s parkovou úpravou se připouští zvýšený podíl introdukovaných dřevin (pro použití nepůvodních druhů lesních dřevin nad rámec závazného stanoviska MŽP ČR je třeba zvláštního povolení orgánu OP).
Hospodářský způsob (HZ), ***hospodářský tvar (HT)***	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské – N, P, H, V. Na vhodných stanovištích je možné využít HT lesa nízkého a středního.
Obmýtí	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Za účelem zprostředkování funkce lázeňských lesů je přípustné prodloužení obmýtí proti modelovému hospodaření o 10–20 let (s výjimkou stanovištně nevhodných a poškozených porostů).

LESY LÁZEŇSKÉ	
Obnovní doba	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Za účelem zprostředkování funkce lázeňských lesů je přípustné prodloužení obnovní doby na 30–40 let.
Smíšení a struktura porostů	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska ekologické stability je žádoucí maloplošné smíšení (jednotlivé, řadové nebo skupinové) a podpora diferencované struktury porostů. Pro zprostředkování funkce lázeňských lesů jsou žádoucí hospodářská opatření směřující k dosažení vyššího estetického účinku – solitéry, skupiny, stromořadí, průhledy, kombinace s keři a volnými plochami.
Obnova porostů	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska zajištění ekologické stability je žádoucí obnovovat různými variantami clonných sečí, popř. okrajovou sečí s cílem dosažení maximálního podílu přirozené obnovy. Při neúspěchu využití okrajových a pruhových clonných sečí případně v kombinaci s úzkými náseky, na svazích po spádnici. K dosažení vyššího estetického účinku je účelné vytvářet zvlněné okraje sečí, ponechávat malé porostní skupinky (kulisy), kvalitní či případně esteticky působící výstavky, případně účelová bezlesí.
Zalesňování, přirozená obnova	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Za účelem zprostředkování rekreační funkce se připouští využití obnovy pomocí introdukovaných dřevin, využití poloodrostků a odrostků. Z hlediska ekologické stability je žádoucí plné využití přirozené obnovy. Ve specifických případech (podle projektu lázeňských lesů) jsou umožněny nižší než minimální počty jedinců jednotlivých druhů dřevin na jeden hektar pozemku při obnově lesa a zalesňování (vyžaduje schválení SSL).
Výchova porostů – cíl	• Výchova zaměřená na zvýšení ekologické stability a druhové diverzity porostu (podpora melioračních a zpevňujících dřevin, podpora dalších příměsí), • zvýšení vertikální struktury porostů pomocí vhodně zvolených pěstebních zásahů, • zajištění estetického vzhledu lázeňských lesů.
mladé porosty	Včasné a dostatečné výchovné zásahy, intenzivní výchova zaměřená na individuální podporu vitální kostry porostu (zejména úrovňové zásahy ve smrkových porostech). U listnatých a borových porostů odstranění obrostlíků, předrostlíků a netvárných jedinců. Podpora cílových listnatých dřevin.
dospívající porosty	Vytváření kvalitativně i kvantitativné vhodné struktury porostů pomocí negativních zásahů v úrovni a nadúrovni, uvolňování korun perspektivních a kvalitních jedinců. Podpora dřevin v podúrovni, podpora dřevin přirozené druhové skladby. Podpora zprostředkování funkce lázeňských lesů (parky, palouky, solitéry, tvar koruny, volnější zápoj).
Bezpečnost produkce	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska bezpečnosti produkce je žádoucí vyloučení pěstování monokulturních stejnověkých porostů dřevin na nevhodných stanovištích.
Opatření ochrany lesa	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Rychlá asanace a odvoz kalamitního dříví zabezpečí zbývající lesní porosty před následujícím sekundárním poškozením (kůrovci).
Opatření v pěstební činnosti	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Stav porostu směřuje k dosažení cílové druhové skladby a struktury porostů zajišťující ekologickou stabilitu. Žádoucí je podpora estetického vzhledu lázeňských lesů.

LESY LÁZEŇSKÉ	
Opatření v těžební činnosti	Dodržení zásad hospodaření v návaznosti na těžebně-dopravní klasifikaci terénu (zamezení TDE). Včasný úklid těžebních zbytků po těžbě, včasná asanace poškozených porostů nebo jednotlivých stromů (bezpečnostní hledisko) atd. Těžební práce provádět mimo sezónu hlavního lázeňského využití.
Opatření v ostatních činnostech	Realizace a údržba lázeňských lesů a další drobné infrastruktury sloužící lázeňské rekreaci. Plánování hospodářských opatření s ohledem na sezónní využití lesů k lázeňské rekreaci, zabezpečení průběžné péče o čistotu lesů. Asanace stromů ohrožujících bezpečnost návštěvníků. K realizaci opatření k podpoře funkcí lázeňských lesů, které jdou mimo rámec lesního zákona, je vhodné využít speciálních projektů (např. při záměrném snížení zakmenění nebo vytváření bezlesí). Pro uplatnění těchto opatření je vyžadováno souhlasné stanovisko SSL.
Meliorace	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Maximální využití biologického odvodnění. Na silně podmáčených nebo zamokřených stanovištích je pro zajištění zdárné obnovy lesa přípustné dočasné technické odvodnění. Vhodné je využití dřevin s ohledem na jejich stanovištní nároky. Asanace erozních rýh.
Cestní síť	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Pravidelná kontrola a údržba LCS (minimalizace TDE). Pravidelná údržba cest, pěšin a cyklostezek (bezpečnostní hledisko).
Prvky ÚSES	Hospodaření podle návrhů opatření v prvcích schválených v dokumentaci projektu ÚSES. Obecné zásady předpokládají obnovu porostů pomocí dřevin přirozené druhové skladby a následující vývoj směrem k druhově, věkově a výškově strukturovaným porostům. Při souběhu ÚSES a lázeňských lesů nepoužívat nepůvodní druhy lesních dřevin.

2.2.3 Lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí

LESY PŘÍMĚSTSKÉ A DALŠÍ LESY SE ZVÝŠENOU REKREAČNÍ FUNKCÍ	
FUNKCE	**Rekreační funkce**
Subkategorie	Lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí (v LHP/O označeno dle Informačního standardu hospodářské úpravy lesů kódem subkategorie 32c)
Související legislativa	**Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů** § 6 – Kategorie lesů § 8 – Lesy zvláštního určení **Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů** § 43 – Územní plán • Územní plán stanoví základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání, uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury; vymezí zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy, plochy změn v krajině a plochy vymezené ke

LESY PŘÍMĚSTSKÉ A DALŠÍ LESY SE ZVÝŠENOU REKREAČNÍ FUNKCÍ	
	změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území, pro veřejně prospěšné stavby, pro veřejně prospěšná opatření a pro územní rezervy a stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů (podle odst. 1). **Vyhláška MMR č. 501/2006 Sb. o obecných požadavcích na využívání území** § 5 – Plochy rekreace: (1) Plochy rekreace se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro rekreaci v kvalitním prostředí. (2) Plochy rekreace zahrnují zpravidla pozemky staveb pro rodinnou rekreaci, pozemky dalších staveb a zařízení, které souvisejí a jsou slučitelné s rekreací, například veřejných prostranství, občanského vybavení, veřejných tábořišť, přírodních koupališť, rekreačních luk a dalších pozemků související dopravní a technické infrastruktury, které nesnižují kvalitu prostředí ve vymezené ploše a jsou slučitelné s rekreačními aktivitami.
Objekt deklarace	Lesy příměstské (a rekreační) jsou lesní pozemky, které slouží pro krátkodobou rekreaci obyvatelstva. Obvykle se nacházejí uvnitř nebo v bezprostředním okolí intravilánu obce a bývají opatřeny technickou infrastrukturou pro účely rekreace a využití volného času. Rekreace v lese je volnočasovou aktivitou, jejímž cílem je vznik pozitivního zážitku návštěvníka. Užitky plynoucí z návštěvy lesa zahrnují prosté trávení volného času v lese a požitky z něj plynoucí, zdravotní benefity, vzdělávání a udržování určité formy životního stylu. Rekreaci v lese lze provádět aktivně i pasivně. Rekreační aktivity v lese jsou často sportovního nebo kulturního charakteru, významný je i sběr lesních plodin. Jako příměstské a rekreační lesy mohou sloužit i porosty lesních dřevin ležící mimo PUPFL. Plochy určené k rekreaci mohou být ve větších městech definovány v územních plánech (parky, parkové lesy). V užším smyslu jsou lesy rekreační obecně všechny lesy, které jsou zařazeny rozhodnutím SSL do kategorie lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 2 písm. c) lesního zákona.
Limity deklarace	Lesy příměstské se obvykle nacházejí uvnitř nebo v bezprostředním okolí intravilánu obce a bývají často opatřeny technickou infrastrukturou pro účely rekreace a využití volného času. Ostatní lesy se zvýšenou rekreační funkcí leží obvykle mimo bezprostřední okolí měst. Jsou charakteristické vysokým stupněm rekreačního využití s často vícedenní dobou délky pobytu. O zařazení lesů příměstských a dalších lesů se zvýšenou rekreační funkcí do kategorie lesů zvláštního určení rozhoduje orgán státní správy lesů na základě návrhu vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu.
Lesy parkové a příměstské	Mezi lesy se zvýšenou rekreační funkcí v bezprostředním okolí měst patří parkové a příměstské lesy. **Parkový les** je v podstatě les upravený tak, aby sloužil převážně pro rekreační a léčebné účely. Vyznačuje se intenzivnější úpravou porostních prvků. **Příměstský les** slouží převážně pro krátkodobou rekreaci/relaxaci obyvatelů měst (tzv. polodenní rekreace). Způsobem hospodaření se více blíží lesu hospodářskému než les parkový. K rekreačním lesům je možné zařadit také lesy, ve kterých dochází ke zvýšenému rekreačnímu využití obyvatelstvem, které je doprovázeno omezením lesního hospodářství nebo škodami na lesních porostech. V OPRL jsou vymezeny ve vrstvě lesy s rekreační funkcí lesů.

LESY PŘÍMĚSTSKÉ A DALŠÍ LESY SE ZVÝŠENOU REKREAČNÍ FUNKCÍ	
V případě priorit funkcí lesa je zachována návaznost na OPRL1	1. Les ochranný bude nadřazen lesům zvláštního určení, 2. les zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona (ze zákona) je nadřazen lesům zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona, 3. překryvy lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona mezi sebou navzájem budou řešeny následovně: • při vzájemném překryvu písmena a, b i c budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene c (NP, NPR), • při vzájemném překryvu lesů dle písmene a, b budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene b (léčivé a minerální vody), 4. při vyhlašování lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona bude následující pořadí priorit subkategorií: • písmeno a) – lesy v 1. zónách CHKO a lesy v PR, NPP a PP, • písmeno b) – lesy lázeňské, • písmeno f) – lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti (GZ, ÚSES atd.), • písmeno e) – lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou, • písmeno h) – lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření, • **písmeno c) – lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí**, • písmeno d) – lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce, • písmeno g) – lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích.
Podklady pro zásady hospodaření	V roce 2017 vydal Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i. (VÚLHM) v rámci edice Lesnický průvodce (LP 14/2017) **Pěstební postupy k dosažení vyváženého plnění produkční a rekreační funkce lesa**. Popisují pěstební postupy směřující ke zlepšení kvantitativních a kvalitativních ukazatelů produkce lesa při současném zlepšení rekreačního potenciálu lesa a minimalizaci objemu nahodilých těžeb. Pěstební postupy jsou ke stažení zde: https://www.vulhm.cz/files/uploads/2019/03/LP_14_2017.pdf. Obecné zásady hospodaření v lesích s rekreačním využitím jsou popsány v publikaci Poleno, Z. et al. 2009. *Pěstování lesů III: Praktické postupy pěstování lesů.* Lesnická práce. Kostelec nad Černými lesy.
Mapové a další podklady	Lesy příměstské a lesy s rekreační funkcí lesů na portále OPRL ÚHÚL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Obecné zásady hospodaření	
Lokalizace	Zobrazení lokalit je k dispozici na mapovém portále OPRL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Cíl hospodaření	• Zajištění účelu rekreačních funkcí lesů – zprostředkování rekreační funkce, • trvale udržitelné hospodaření vedoucí k zajištění ekologické stability lesů s rekreační funkcí (trvalost funkce), • zajištění hospodářských cílů vlastníků lesů.
Negativní (rizikové) faktory	• Nevhodný způsob hospodaření (nevhodný hospodářský zásah, nevhodný postup hospodářského zásahu), • ohrožení bezpečnosti a zdraví uživatelů rekreačních funkcí (úrazy, klíšťata, alergie atd.), • rozpad labilních a přestárlých stejnověkých monokultur prostřednictvím biotických nebo abiotických činitelů (požáry, podkorní a listožravý hmyz, hniloby, vítr, sníh a námraza, klimatická změna).
Cílová druhová skladba	CDS zajišťuje splnění hospodářských cílů. Kostra porostů zaručující ekologickou stabilitu by měla být tvořena dřevinami přirozené druhové skladby (≥ 50 %).

LESY PŘÍMĚSTSKÉ A DALŠÍ LESY SE ZVÝŠENOU REKREAČNÍ FUNKCÍ	
	Doplněk v porostu mohou tvořit ekonomické dřeviny dle CDS uvedené v RSH pro příslušnou PLO. Návrh vhodné dřevinné skladby reflektuje bezpečnostní a hygienické požadavky (nealergenní dřeviny). V příměstských lesích s parkovou úpravou se připouští zvýšený podíl introdukovaných dřevin (pro použití nepůvodních druhů lesních dřevin nad rámec závazného stanoviska MŽP ČR je třeba zvláštního povolení orgánu ochrany přírody) a využití estetických a okrasných dřevin a keřů.
Hospodářský způsob (HZ), ***hospodářský tvar (HT)***	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské – N, P, H, V. Na vhodných stanovištích je možné využít HT lesa nízkého a středního. Pro zvýraznění estetických účinků se doporučují jemnější způsoby hospodaření nebo jejich střídání podporující vytváření maloplošné mozaiky věkových stupňů. Zakmenění je možné lokálně snížit nebo střídat porosty s různým zakmeněním, diferencovat volné plochy se solitéry.
Obmýtí	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Za účelem zprostředkování rekreační funkce je přípustné prodloužení obmýtí proti modelovému hospodaření o 20–30 let (s výjimkou stanovištně nevhodných a poškozených porostů).
Obnovní doba	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Za účelem zprostředkování rekreační funkce je přípustné prodloužení obnovní doby (až na ∞).
Smíšení a struktura porostů	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska ekologické stability je žádoucí maloplošné smíšení (jednotlivé, řadové nebo skupinové) a podpora diferencované struktury porostů. Pro zprostředkování rekreační funkce jsou žádoucí hospodářská opatření směřující k dosažení vyššího estetického účinku – solitéry, skupiny, stromořadí, průhledy, kombinace s keři a volnými plochami.
Obnova porostů	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska zajištění ekologické stability je žádoucí obnovovat různými variantami clonných sečí, popř. okrajovou sečí s cílem dosažení maximálního podílu přirozené obnovy. Při neúspěchu využití okrajových a pruhových clonných sečí případně v kombinaci s úzkými náseky, na svazích po spádnici. K dosažení vyššího estetického účinku je účelné vytvářet zvlněné okraje sečí, ponechávat malé porostní skupinky (kulisy), kvalitní či případně esteticky působící výstavky, případně účelová bezlesí.
Zalesňování, přirozená obnova	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Za účelem zprostředkování rekreační funkce se připouští využití obnovy pomocí introdukovaných dřevin, využití poloodrostků a odrostků. Z hlediska ekologické stability je žádoucí plné využití přirozené obnovy. Ve specifických případech (podle projektu rekreačních lesů) jsou umožněny nižší než minimální počty jedinců jednotlivých druhů dřevin na jeden hektar pozemku při obnově lesa a zalesňování (vyžaduje schválení SSL). Z estetického hlediska je žádoucí ponechávání účelových bezlesí.
Výchova porostů – cíl	• Výchova zaměřená na zvýšení ekologické stability a druhové diverzity porostu (podpora melioračních a zpevňujících dřevin, podpora dalších příměsí), • zvýšení vertikální struktury porostů pomocí vhodně zvolených pěstebních zásahů, urychlení přechodu z fádních tyčkovin do pestřejších kmenovin • zajištění estetického vzhledu lesů s rekreační funkcí.
mladé porosty	Včasné a dostatečné výchovné zásahy, intenzivní výchova zaměřená na individuální podporu vitální kostry porostu (zejména úrovňové zásahy

LESY PŘÍMĚSTSKÉ A DALŠÍ LESY SE ZVÝŠENOU REKREAČNÍ FUNKCÍ	
	ve smrkových porostech). U listnatých a borových porostů odstranění obrostlíků, předrostlíků a netvárných jedinců. Podpora cílových listnatých dřevin.
dospívající porosty	Vytváření kvalitativně i kvantitativné vhodné struktury porostů pomocí negativních zásahů v úrovni a nadúrovni, uvolňování korun perspektivních a kvalitních jedinců. Podpora dřevin v podúrovni, podpora dřevin přirozené druhové skladby. Podpora zprostředkování rekreační funkce (parky, palouky, solitéry, tvar koruny).
Bezpečnost produkce	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska bezpečnosti produkce je žádoucí vyloučení pěstování jednodruhových stejnověkých porostů dřevin na nevhodných stanovištích.
Opatření ochrany lesa	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Rychlá asanace a odvoz kalamitního dříví zabezpečí zbývající lesní porosty před následujícím sekundárním poškozením (kůrovci).
Opatření v pěstební činnosti	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Stav porostu směřuje k dosažení cílové druhové skladby a struktury porostů zajišťující ekologickou stabilitu. Žádoucí je podpora estetického vzhledu rekreačních lesů.
Opatření v těžební činnosti	Dodržení zásad hospodaření v návaznosti na těžebně-dopravní klasifikaci (zamezení TDE). Včasný úklid těžebních zbytků, včasná asanace poškozených porostů nebo jednotlivých stromů (bezpečnostní hledisko) atd. Těžební práce provádět mimo sezónu hlavního rekreačního využití.
Opatření v ostatních činnostech	Realizace a údržba příměstských parkových lesů a další drobné infrastruktury sloužící k rekreaci. Plánování hospodářských opatření s ohledem na sezónní využití lesů k rekreaci, zabezpečení průběžné péče o čistotu lesů. Asanace stromů ohrožujících bezpečnost návštěvníků. K realizaci opatření k podpoře rekreačních funkcí, které jdou mimo rámec lesního zákona, je vhodné využít speciálních projektů (např. při záměrném snížení zakmenění nebo vytváření bezlesí). Pro uplatnění těchto opatření je vyžadováno souhlasné stanovisko SSL.
Meliorace	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Maximální využití biologického odvodnění. Na silně podmáčených nebo zamokřených stanovištích je pro zajištění zdárné obnovy lesa přípustné dočasné technické odvodnění. Vhodné je využití dřevin s ohledem na jejich stanovištní nároky. Asanace erozních rýh.
Cestní síť	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Pravidelná kontrola a údržba LCS (minimalizace TDE). Pravidelná údržba cest, pěšin a cyklostezek (bezpečnostní hledisko). Metodika VÚLHM je k dispozici zde: https://www.vulhm.cz/files/uploads/2019/02/528.pdf
Prvky ÚSES	Hospodaření podle návrhů opatření v prvcích schválených v dokumentaci projektu ÚSES. Obecné zásady předpokládají obnovu porostů pomocí dřevin přirozené druhové skladby a následující vývoj směrem k druhově, věkově a výškově strukturovaným porostům. Při souběhu ÚSES a rekreačních lesů nepoužívat nepůvodní druhy lesních dřevin.

2.2.4 Lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce

LESY SLOUŽÍCÍ LESNICKÉMU VÝZKUMU A LESNICKÉ VÝUCE	
FUNKCE	**Výzkumná funkce, vzdělávací funkce**
Subkategorie	Lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce (v LHP/O označeno dle Informačního standardu hospodářské úpravy lesů kódem subkategorie 32d)
Související legislativa	**Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů** § 6 – Kategorie lesů § 8 – Lesy zvláštního určení **Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů** ***Vysokoškolský zemědělský nebo lesní statek*** § 35 (1) Vysokoškolský zemědělský nebo lesní statek je pracoviště veřejné vysoké školy, kde se uskutečňuje praxe studentů studijních programů v oblasti zemědělství, veterinárního lékařství a hygieny nebo lesnictví a v návaznosti na tyto studijní programy se vykonává výzkumná nebo vývojová činnost. (4) Ředitel vysokoškolského zemědělského nebo lesního statku je oprávněn jednat za veřejnou vysokou školu pouze ve věcech, o nichž to stanoví vnitřní předpis této školy.
Objekt deklarace	*Lesy sloužící vědeckému výzkumu* představují výzkumné plochy v lesích, které byly založeny za účelem lesnického výzkumu převážně lesnickými institucemi. Mezi lesnické výzkumné instituce patří např. VÚLHM, ÚHÚL, IFER, lesnické fakulty, ale i další instituce a podniky pracující v rámci sektoru lesnictví. *Lesy sloužící lesnické výuce (školní)* jsou účelová školní zařízení využívaná zejména k výuce a vědeckým účelům. Lesnické školy nebo instituce, založené za tímto účelem svými zřizovateli, hospodaří podle schválených lesních hospodářských plánů. Školní lesní podniky v případě vysokých škol a školní polesí v případě středních lesnických škol jsou účelově zřízená pracoviště, která slouží potřebám lesnické praktické výuky, vědeckým účelům, ale také dalším environmentálním a sociálním funkcím.
Limity deklarace	Lesy sloužící vědeckému výzkumu je možné podle lesního zákona zařadit do kategorie lesů zvláštního určení. Školní lesní statky jsou vysokoškolská účelová pracoviště zřízená v souladu s § 35 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů. Školní polesí nejsou na rozdíl od školních lesních statků zřizována podle zákona, střední lesnické školy hospodaří buď na vlastním majetku (dnes již obvykle na majetku zřizovatele), nebo podle nájemní smlouvy. O zařazení lesů sloužících lesnickému výzkumu a lesnické výuce do kategorie lesů zvláštního určení rozhoduje orgán státní správy lesů na základě návrhu vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu.
Lesy s vědecko--výzkumnou funkcí	Pod patronací VÚLHM probíhá ***monitoring zdravotního stavu lesů***, který je realizován pomocí programu ***ICP Forests***. VÚLHM dále provádí výzkumnou činnost na velkém množství dalších provozních, výzkumných, provenienčních a ostatních ploch.

LESY SLOUŽÍCÍ LESNICKÉMU VÝZKUMU A LESNICKÉ VÝUCE	
Lesy sloužící lesnické výuce	Na území ČR byly v minulosti založeny dva rozsáhlé soubory výzkumných ploch – ***poloprovozní výzkumné plochy*** (PVP) a ***trvalé zkusné plochy*** (TZP). Soustava PVP byla založena v 60. a 70. letech pro vypracování růstových tabulek pro hlavní dřeviny Československa. TZP byly zakládány převážně v 80. letech pro sledování změn, které mohou nastat v lesních půdách pod vlivem imisí. Vědecko-výzkumnou činnost provádí i další pracoviště (např. IFER) nebo lesnické fakulty vysokých škol, Národní parky, Czechglobe atd. Lesy sloužící lesnické výuce (lesy školní) jsou využívány zejména k výuce studentů a k vědeckým účelům. Lesnické školy nebo instituce, založené za tímto účelem svými zřizovateli, hospodaří podle schválených lesních hospodářských plánů. Při vyhotovení LHP jsou lesy sloužící lesnické výuce navrženy za lesy zvláštního určení, což posléze potvrdí SSL svým rozhodnutím o kategorizaci.
V případě priorit funkcí lesa je zachována návaznost na OPRL1	1. Les ochranný bude nadřazen lesům zvláštního určení, 2. les zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona (ze zákona) je nadřazen lesům zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona, 3. překryvy lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona mezi sebou navzájem budou řešeny následovně: • při vzájemném překryvu písmena a, b i c budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene c (NP, NPR), • při vzájemném překryvu lesů dle písmene a, b budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene b (léčivé a minerální vody), 4. při vyhlašování lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona bude následující pořadí priorit subkategorií: • písmeno a) – lesy v 1. zónách CHKO a lesy v PR, NPP a PP, • písmeno b) – lesy lázeňské, • písmeno f) – lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti (GZ, ÚSES atd.), • písmeno e) – lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou, • písmeno h) – lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření, • písmeno c) – lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí, • **písmeno d) – lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce**, • písmeno g) – lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích.
Podklady pro zásady hospodaření	–
Mapové a další podklady	Lesy s vědecko-výzkumnou funkcí a lesy školní na portále OPRL ÚHÚL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Obecné zásady hospodaření	
Lokalizace	Zobrazení lesů s vědecko-výzkumnou funkcí a lesů sloužících lesnické výuce je k dispozici na mapovém portále OPRL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Cíl hospodaření	• Zajištění účelu lesů s vědecko-výzkumnou funkcí – účelové hospodaření výzkumných organizací sledující vytčený záměr výzkumu, • Zajištění účelu lesů sloužících lesnické výuce – účelové hospodaření školních lesních podniků a lesnických polesí (v případě středních lesnických škol) sledující vytčený záměr lesnické výuky a zajištění ostatních požadovaných funkcí lesů,

LESY SLOUŽÍCÍ LESNICKÉMU VÝZKUMU A LESNICKÉ VÝUCE	
	• trvale udržitelné hospodaření vedoucí k zajištění ekologické stability lesů s vědecko-výzkumnou funkcí a lesů sloužících lesnické výuce (zajištění trvalosti funkce), • zajištění hospodářských cílů vlastníků lesů.
Negativní (rizikové) faktory	• Nevhodný způsob hospodaření (nevhodný postup hospodářského zásahu, nevhodný vědecký či výukový experiment, selhání vědeckého experimentu), • rozpad labilních a přestárlých stejnověkých monokultur prostřednictvím biotických nebo abiotických činitelů (požáry, podkorní a listožravý hmyz, hniloby, vítr, sníh a námraza, klimatická změna), • vysoké stavy zvěře (poškození porostů, absence obnovy, poškození vědeckého experimentu nebo objektu či výukového objektu).
Cílová druhová skladba	CDS Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů s vědecko-výzkumnou funkcí nebo lesů sloužících lesnické výuce. Kostra porostů zaručující ekologickou stabilitu by měla být tvořena dřevinami přirozené druhové skladby (≥ 50 %). Doplněk v porostu mohou tvořit ekonomické dřeviny dle CDS uvedené v RSH pro příslušnou PLO.
Hospodářský způsob (HZ), ***hospodářský tvar (HT)***	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské – N, P, H, V. Výběr HZ s ohledem na zajištění hospodářských cílů a účelu lesů s vědecko-výzkumnou funkcí nebo lesů sloužících lesnické výuce. Na vhodných stanovištích je možné využít HT lesa nízkého a středního.
Obmýtí	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů s vědecko-výzkumnou funkcí nebo lesů sloužících lesnické výuce.
Obnovní doba	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů s vědecko-výzkumnou funkcí nebo lesů sloužících lesnické výuce.
Smíšení a struktura porostů	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů s vědecko-výzkumnou funkcí nebo lesů sloužících lesnické výuce. Z hlediska ekologické stability je žádoucí maloplošné smíšení (jednotlivé, řadové nebo skupinové) a podpora diferencované struktury porostů.
Obnova porostů	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů s vědecko-výzkumnou funkcí nebo lesů sloužících lesnické výuce. Z hlediska zajištění ekologické stability je žádoucí obnovovat různými variantami clonných sečí, popř. okrajovou sečí s cílem dosažení maximálního podílu přirozené obnovy. Při neúspěchu využití okrajových a pruhových clonných sečí případně v kombinaci s úzkými náseky, na svazích po spádnici.
Zalesňování, přirozená obnova	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů s vědecko-výzkumnou funkcí nebo lesů sloužících lesnické výuce.
Výchova porostů – cíl	• Výchova zaměřená na zvýšení ekologické stability a druhové diverzity porostu (podpora melioračních a zpevňujících dřevin), • zvýšení vertikální struktury porostů pomocí vhodně zvolených pěstebních zásahů.
mladé porosty	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů s vědecko-výzkumnou funkcí nebo lesů sloužících lesnické výuce. Včasné a dostatečné výchovné zásahy, intenzivní výchova zaměřená na individuální podporu vitální kostry porostu (zejména úrovňové zásahy ve smrkových porostech). Podpora cílových listnatých dřevin.
dospívající porosty	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů s vědecko-výzkumnou funkcí nebo lesů sloužících lesnické výuce. Vytváření

LESY SLOUŽÍCÍ LESNICKÉMU VÝZKUMU A LESNICKÉ VÝUCE	
	kvalitativně i kvantitativně vhodné struktury porostů pomocí negativních zásahů v úrovni a nadúrovni, uvolňování korun perspektivních a kvalitních jedinců. Podpora dřevin v podúrovni, podpora dřevin přirozené druhové skladby.
Bezpečnost produkce	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska bezpečnosti produkce a zachování reprodukční funkce je žádoucí vyloučení pěstování monokulturních stejnověkých porostů dřevin na nevhodných stanovištích.
Opatření ochrany lesa	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů s vědecko-výzkumnou funkcí nebo lesů sloužících lesnické výuce. Porosty jsou z funkčního hlediska nejvíce ohroženy zvěří. Pro zabezpečení přirozené obnovy je prakticky nezbytné výrazné omezení až vyloučení škod zvěří okusem ve stádiu náletů, nárostů a kultur. Pro zajištění celkové stability porostů je důležité zabránění škod ohryzem a loupáním dřevin ve stadiu mlazin, tyčkovin a kmenovin.
Opatření v pěstební činnosti	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů s vědecko-výzkumnou funkcí nebo lesů sloužících lesnické výuce.
Opatření v těžební činnosti	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů s vědecko-výzkumnou funkcí nebo lesů sloužících lesnické výuce. Dodržení zásad hospodaření v návaznosti na těžebně-dopravní klasifikaci terénu (zamezení TDE).
Opatření v ostatních činnostech	U lesů sloužících lesnické výuce podpora lesnické výuky.
Meliorace	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů s vědecko-výzkumnou funkcí nebo lesů sloužících lesnické výuce.
Cestní síť	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů s vědecko-výzkumnou funkcí nebo lesů sloužících lesnické výuce. Pravidelná kontrola a údržba LCS (minimalizace TDE).
Prvky ÚSES	Hospodaření podle návrhů opatření v prvcích schválených v dokumentaci *projektu ÚSES*. Obecné zásady předpokládají obnovu porostů pomocí dřevin přirozené druhové skladby a následující vývoj směrem k druhově, věkově a výškově strukturovaným porostům.

2.2.5 Lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou

LESY SE ZVÝŠENOU FUNKCÍ PŮDOOCHRANNOU, VODOOCHRANNOU, KLIMATICKOU NEBO KRAJINOTVORNOU	
FUNKCE	**Půdoochranná funkce (protierozní funkce), vodoochranná funkce, klimatická funkce, krajinotvorná funkce**
Subkategorie	Lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou (v LHP/O označeno dle Informačního standardu hospodářské úpravy lesů kódem subkategorie 32e)
Související legislativa	**Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů** § 6 – Kategorie lesů § 8 – Lesy zvláštního určení **Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (naposled ve znění zákona č. 150/2010 Sb.)** § 30 – Ochranná pásma vodních zdrojů **Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů** § 4 – Základní povinnosti při obecné ochraně přírody • Vymezení systému ekologické stability, zajišťujícího uchování a reprodukci přírodního bohatství, příznivé působení na okolní méně stabilní části krajiny a vytvoření základů pro mnohostranné využívání krajiny stanoví a jeho hodnocení provádějí orgány územního plánování a ochrany přírody ve spolupráci s orgány vodohospodářskými, ochrany zemědělského půdního fondu a státní správy lesního hospodářství. Ochrana systému ekologické stability je povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jeho základ; jeho vytváření je veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát (podle odst. 1). • Významné krajinné prvky jsou chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich stabilizační funkce. K zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Mezi takové zásahy patří zejména umisťování staveb, pozemkové úpravy, změny kultur pozemků, odvodňování pozemků, úpravy vodních toků a nádrží a těžba nerostů (podle odst. 2).
Objekt deklarace	**Půdoochranná funkce lesů** představuje soubor funkčních efektů lesů působící na ochranu lesní půdy především před různými druhy eroze (vodní, větrné, sněhové) a před svahovými pohyby (sesuvy). Projevuje se ve formě regulace introskeletové, vodní, větrné eroze, regulace sesuvných procesů, zmírnění negativních účinků lavin, regulace abraze břehů vodních koryt a nádrží a dalších, k půdnímu prostředí destruktivních účinků. V širším pojetí se jedná i o funkční účinky lesů na vodní režim půd v ochraně před zamokřením. **Vodoochranná funkce lesů** představuje ochranu jakosti vody u vodních zdrojů před splachem (dosažené cílenou podporou půdoochranných a hygienických účinků). Jedná se o ochranná pásma vodních zdrojů (OPVZ) sloužící k ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti zdrojů podzemních nebo povrchových vod, které jsou využívány nebo využitelné k zásobování pitnou vodou

LESY SE ZVÝŠENOU FUNKCÍ PŮDOOCHRANNOU, VODOOCHRANNOU, KLIMATICKOU NEBO KRAJINOTVORNOU	
	a mají průměrný roční odběr přes 10 000 m^3. Jen OPVZ I. stupně náleží do subkategorie dle § 8 odst. 1 písm. a) lesního zákona (tzv. kategorie lesů zvláštního určení ze zákona). Rozhodnutí o stanovení ochranného pásma vydává vodoprávní úřad a to vždy ve veřejném zájmu. **Klimatická funkce lesů** představuje soubor funkčních efektů lesů v dlouhodobém režimu meteorologických prvků a jevů. K důležitým dílčím efektům patří účinky lesních porostů v oboru bilance záření, režimu teploty vzduchu i půdy, v bilanci vodní a v proudění vzduchu. Lesy tlumí klimatické extrémy a vytvářejí specifické porostní mikroklima. Lesní dřeviny také spotřebovávají významné množství oxidu uhličitého, který vážou ve své biomase. Z hlediska ekologie se jedná o funkci bioklimatickou (např. bioklimatické funkční účinky se uplatňují v rámci funkce lesů rekreační, léčebné a ekologické). **Krajinotvorná funkce lesů** představuje soubor funkčních účinků lesů působících jednak na stabilitu krajinného prostředí (ekologickou stabilitu v širším než lokálním měřítku) a jednak na ochranu krajinného (přírodního a životního) prostředí, neboť les je důležitý krajinný a estetický prvek.
Limity deklarace	Lesy se zvýšenou **půdoochrannou funkcí** je možné podle lesního zákona zařadit do kategorie lesů zvláštního určení. Jedná se o prudké svahy i s ohledem na podloží, na nichž se nenacházejí soubory lesních typů a jejich části (specifické lesní typy) vymezující lesy ochranné dle Přílohy č. 3 k vyhlášce č. 298/2018 Sb. Za lesy se zvýšenou **vodoochrannou funkcí**, které je možné podle lesního zákona zařadit do kategorie lesů zvláštního určení, se považují lesy nacházející se v OPVZ (vyjma OPVZ I. stupně, které náleží do subkategorie dle § 8 odst. 1 písm. a) lesního zákona – tzv. kategorie lesů zvláštního určení ze zákona). Samotný vodní zákon vyjma zákazu vjezdu a vstupu do OPVZ I. stupně (§ 30 odst. 7) nepředepisuje v ochranných pásmech vodních zdrojů žádná konkrétní omezení, povinnosti nebo technická opatření. V rámci vodoprávního řízení toto provádí vodoprávní úřad. Vodoprávní úřad stanovuje v opatření obecné povahy (rozhodnutí) o stanovení OPVZ činnosti či způsoby užívání nemovitostí, které mohou vodní zdroj ohrozit nebo poškodit, stanovuje také způsob a dobu omezení užívání těchto nemovitostí a také určuje konkrétní technická opatření, která je nutno v ochranných pásmech vodních zdrojů provádět. Odlišný způsob hospodaření je důsledkem k zařazení lesů do kategorie lesů zvláštního určení. Za lesy se zvýšenou **klimatickou funkcí**, které je možné podle lesního zákona zařadit do kategorie lesů zvláštního určení, se považují lesy, které samy o sobě i v blízkém okolí svojí přítomností zlepšují mikroklima (lesní porosty v lázních, léčebnách, rekreačních areálech, ochranné lesní pásy kolem dopravních komunikací, v intravilánu, v obytné zástavbě a na obytnou zástavbu navazující lesy v blízkosti průmyslových zón, zemědělských objektů, skládek apod.). Za lesy se zvýšenou **krajinotvornou funkcí**, které je možné podle lesního zákona zařadit do kategorie lesů zvláštního určení, se považují lesy a remízky v zemědělské krajině, které svojí přítomností vytvářejí a zlepšují krajinný ráz v kulturní krajině (vytvářena činností člověka). O zařazení lesů do kategorie lesů zvláštního určení rozhoduje orgán státní správy lesů na základě návrhu vlastníka nebo z vlastního podnětu.
Lesy s půdoochrannou funkcí	*Introskeletová eroze* (ISE) je definována jako převážně vertikální propadávání a proplavování organických i anorganických půdních částic mezerami mezi skeletem do spodin zvětralinového pláště. ISE se projevuje plošným zvětšováním povrchové kamenitosti a zvýrazňováním vertikální členitosti mikroreliéfu terénu,

LESY SE ZVÝŠENOU FUNKCÍ PŮDOOCHRANNOU, VODOOCHRANNOU, KLIMATICKOU NEBO KRAJINOTVORNOU	
	mineralizací organické hmoty v nadložním humusu, propadáváním půdních částic do spodin půdního pláště a ztenčováním disponibilní hloubky půdy. Na urychlení ISE mají vliv antropogenní činnosti, zejména nevhodné technologie těžby, soustřeďování dřeva a následné obnovy lesa. *Vodní eroze* je způsobena destrukční činností deště a povrchového odtoku a následným transportem půdních částic. Vodní eroze se projevuje na svazích s málo odolným podkladem jako účinek dešťového ronu (plošná eroze) a v korytě toku jako "zpětná", "hloubková" a "boční eroze". Vodní eroze zhoršuje fyzikálně-chemické vlastnosti půd, zmenšuje mocnost půdního profilu, zvyšuje štěrkovitost, snižuje obsah živin a humusu, poškozuje lesní porosty a znesnadňuje pohyb techniky po pozemcích. Půdoochrannou funkci v korytě toku plní břehové porosty pomocí mechanického zpevnění půdy kořenovým systémem, zmenšením erozní účinnosti proudící vody a brání vyplavování půdy, čímž celkově chrání břehy před vymíláním. *Větrná eroze* je proces rozrušování půdního pokryvu a nezpevněných jemnozrnných sedimentů a jeho transport do míst sedimentace účinkem větru. Účelově založené porosty lesních dřevin tlumící větrnou erozi představují *větrolamy*. Protierozní působení lesů spočívá jednak v tom, že lesní porost chrání půdu, na které roste, a také působí jako překážka, která výrazně mění vzdušné proudy, a tím umožňuje vypadávání půdních částic odnášených z volných ploch. *Svahové pohyby (sesuvy)* vznikají při porušení stability svahu působením zemské tíže, přičemž těžiště pohybujících se hmot vykonává dráhu po svahu dolů. Jejich vznik a vývoj je podmíněn místními přírodními poměry (sklon svahu, geologické a půdotvorné poměry, klimatické podmínky atd.) a případně také lidskou činností (změny reliéfu krajiny, změny vodního hospodářství). Sesuvy jsou obvykle náhlé pohyby půdy oddělující se od podloží podle smykové plochy. Půdoochrannou funkci plní rovněž lesy na poddolovaných územích, lesy na antropogenních půdách a lesy v lavinových územích. **Půdoochranná funkce je zaměřena na mechanické zpevňování půdy a pohyblivých sutí, popřípadě na vysoušení sesuvných území.** Lesní porosty plní tuto funkci vázáním půd kořenovým systémem a odčerpáváním nežádoucí vody (desukční funkce). Protilavinová funkce lesů spočívá ve vázání sněhové pokrývky, omezování vzniku lavin a v brždění, popřípadě zastavení lavin v pásmu kosodřeviny a přilehlém pásmu horských lesů.
Lesy s vodoochrannou funkcí	Pro účely kategorizace lesů dle § 8 odst. 2 písm. e) lesního zákona jde o lesy, které se nacházejí v OPVZ (vyjma OPVZ I. stupně, která náleží do subkategorie dle § 8 odst. 1 písm. a) lesního zákona – tzv. kategorie lesů zvláštního určení ze zákona). V tomto případě se jedná o OPVZ II. stupně, která slouží k ochraně vodního zdroje v územích stanovených vodoprávním úřadem tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho vydatnosti, jakosti nebo zdravotní nezávadnosti. V praxi je možné se setkat s vymezením OPVZ dle dřívější legislativy. Jsou označena takto: • PHO2 nerozlišený – dřívější název 2. ochranného pásma bez rozlišení, • PHO2a – dřívější dělení 2. ochranného pásma, • PHO2b – dřívější dělení 2. ochranného pásma, • PHO3 – z dřívějšího dělení ochranných pásem, byl vyhlášen u zdrojů povrchových vod.

LESY SE ZVÝŠENOU FUNKCÍ PŮDOOCHRANNOU, VODOOCHRANNOU, KLIMATICKOU NEBO KRAJINOTVORNOU	
Lesy s klimatickou funkcí ***Lesy s krajinotvornou funkcí***	**V každém OPVZ je nutné se seznámit s konkrétními omezeními, vyplývajícími z rozhodnutí o vymezení OPVZ vodoprávním úřadem (**viz Limity deklarace). Klimatická (klimaochranná) funkce lesa vyjadřuje schopnosti lesa pozitivně působit na mikroklima a atmosféru. Mezi užitky klimaochranné funkce patří zejména zmírnění depozice, respektive absorpce nežádoucích chemických prvků a sloučenin z ovzduší, regulace klimatu na všech úrovních (mikroklima, mezoklima, makroklima), akumulace uhlíku v půdě a biomase, produkce kyslíku, vytváření pozitivně působících zdravotně-hygienických bariér (klimabariérová funkce) a tvorba příznivého zdravotně-hygienického prostředí uvnitř měst a v jejich bezprostředním okolí (bioklimatická funkce). Lesy s klimaochrannou funkcí jsou v praxi obvykle vymezeny rozhodnutím orgánů SSL o kategorizaci lesů. Krajinotvorná funkce lesů směřuje k využívání lesů jako součástí krajiny. Spočívá v estetickém a hygienickém působení lesů na obyvatelstvo a sleduje vytvoření biologicky vyvážené a esteticky působivé krajiny. Lesy s krajinotvornou funkcí jsou v praxi obvykle vymezeny rozhodnutím orgánů SSL o kategorizaci lesů.
V případě priorit funkcí lesa je zachována návaznost na OPRL1	1. Les ochranný bude nadřazen lesům zvláštního určení, 2. les zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona (ze zákona) je nadřazen lesům zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona, 3. překryvy lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona mezi sebou navzájem budou řešeny následovně: • při vzájemném překryvu písmena a, b i c budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene c (NP, NPR), • při vzájemném překryvu lesů dle písmene a, b budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene b (léčivé a minerální vody), 4. při vyhlašování lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona bude následující pořadí priorit subkategorií: • písmeno a) – lesy v 1. zónách CHKO a lesy v PR, NPP a PP, • písmeno b) – lesy lázeňské, • písmeno f) – lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti (GZ, ÚSES atd.), • **písmeno e) – lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou**, • písmeno h) – lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření, • písmeno c) – lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí, • písmeno d) – lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce, • písmeno g) – lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích.
Podklady pro zásady hospodaření	**Zásady hospodaření v lesích s vodohospodářskou funkcí jsou definovány**: 1. V roce 1982 byla vydána jako podzákonná, obecně závazná **Instrukce MLVH ČSR č. 13/1982** (Věstník MLVH ČSR, částka 14 z 15. července 1982, 3–6). Instrukce však nebyla převzata do nové právní éry po roce 1989. Lze ji využít jako pramen informací o účelných hospodářských opatřeních ve vodohospodářsky důležitých lesích v OPVZ pro osvětovou a poradenskou službu a jako podklad pro rozhodnutí vodoprávního úřadu k zásadám hospodaření v lesích. 2. V roce 2007 vydal Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i. (VÚLHM) v rámci edice Lesnický průvodce (LP 1/2007) **Metodické postupy**

LESY SE ZVÝŠENOU FUNKCÍ PŮDOOCHRANNOU, VODOOCHRANNOU, KLIMATICKOU NEBO KRAJINOTVORNOU	
	obhospodařování lesů s vodohospodářskými funkcemi. Popisují způsoby lesnického hospodaření podle jednotlivých funkčních skupin v OPVZ. Metodické postupy obhospodařování lesů s vodohospodářskými funkcemi jsou ke stažení zde: https://www.vulhm.cz/files/uploads/2019/03/lp_2007_01.pdf 3. V roce 2010 vydal VÚLHM v rámci edice Lesnický průvodce (LP 1/2010) publikaci **Výchova porostů v ochranných pásmech vodních zdrojů**. V publikaci jsou popsány postupy výchovy směřující ke stabilizaci a k zachování a podpoře funkčnosti lesních porostů v OPVZ. Publikace je ke stažení zde: https://www.vulhm.cz/files/uploads/2019/03/lp_2010_01.pdf
Mapové a další podklady	Lesy s půdoochrannou, vodoochrannou (OPVZ) a krajinotvornou funkcí (lesy bariérové) na portále OPRL ÚHÚL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html OPVZ na portále Výzkumného ústavu vodohospodářského TGM http://heis.vuv.cz OPVZ na portále DIBAVOD http://www.dibavod.cz/ochranna-pasma
Obecné zásady hospodaření	
Lokalizace	Zobrazení lokalit s půdoochrannou, vodoochrannou (OPVZ) a krajinotvornou funkcí (lesy bariérové) jsou k dispozici na mapovém portále OPRL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Cíl hospodaření	• Zajištění půdoochranné funkce lesů: ▪ podporou hospodářských způsobů s trvalým půdním krytem s dlouhou nebo nepřetržitou obnovní dobou, ▪ zlepšením druhové skladby porostů ve prospěch listnatých a hlubokokořenících dřevin (zvýšení infiltrace), • zajištění ochrany povrchových vodních zdrojů (vodních toků a vodních nádrží) před erozí a znečištěním a zajištění sanitární ochrany podzemních vodních zdrojů, • trvale udržitelné hospodaření vedoucí k zajištění ekologické stability lesů s vodohospodářskou funkcí (trvalost funkce), • zajištění hospodářských cílů vlastníků lesů (bezpečnost produkce).
Negativní (rizikové) faktory	• Nevhodný způsob hospodaření (nevhodný hospodářský způsob, nevhodně nastavené parametry ZHD, nevhodná dřevinná skladba, nevhodné těžebně-dopravní technologie, nedodržení hygienických opatření v OPVZ), • zvýšení četnosti nepříznivých klimatických jevů – přívalových srážek (v souvislosti s předpokládanou změnou klimatu), • rozpad labilních a přestárlých stejnověkých monokultur prostřednictvím biotických nebo abiotických činitelů (požáry, podkorní a listožravý hmyz, hniloby, vítr, sníh a námraza, klimatická změna).
Cílová druhová skladba	V případě lesů s **půdoochrannou funkcí** je žádoucí CDS blízká přirozené dřevinné skladbě, dominantní podíl z dřevin přirozené druhové skladby (70–90 %), ekonomické dřeviny mohou tvořit příměs do 30 %. Požadavek rychlého zakrytí půdy předurčuje využití široké škály přípravných nebo zpevňujících dřevin včetně keřů. Preferuje se pestrost CDS a hlubokokořenící dřeviny (DBL, DBZ, BK, LP, BO, JD aj.). Na svážných územích je vhodné preferovat listnaté dřeviny s vysokou transpirační schopností (JS, JV, JL, OL, TP). V případě lesů s **vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou funkcí** CDS zajišťuje splnění hospodářských cílů. Kostra porostů zaručující ekologickou stabilitu by měla být tvořena dřevinami přirozené druhové skladby (≥ 50 %).

LESY SE ZVÝŠENOU FUNKCÍ PŮDOOCHRANNOU, VODOOCHRANNOU, KLIMATICKOU NEBO KRAJINOTVORNOU	
	Doplněk v porostu mohou tvořit ekonomické dřeviny dle CDS uvedené v RSH pro příslušnou PLO. Návrh vhodné dřevinné skladby reflektuje požadavky na zajištění vodohospodářských funkcí. V příbřežním 50 m širokém pásu vodních zdrojů zůstává zachován požadavek na převahu jehličnatých dřevin, z pohledu stability porostů se zde však již nevylučuje vyšší podíl listnatých dřevin. V porostech ležících v úzkých pruzích podél břehů toků (v průměru 30–150 m) dominují v obnovním cíli listnaté a hlubokokořenící dřeviny (plní funkci hygienické a sanitární bariéry). Na vodou ovlivněných stanovištích je účelné zvýšení zastoupení JD.
Hospodářský způsob (HZ), ***hospodářský tvar (HT)***	Základním předpokladem pro předcházení a eliminaci negativních půdotvorných procesů (**půdoochranná funkce**) je trvalé zastínění a zakrytí půdního povrchu lesním porostem tvořeným stanovištně vhodnými dřevinami. Výběr HZ s ohledem na dosažení více diferencované struktury porostů – preference N, P a V. Na vhodných stanovištích je možné využít HT lesa nízkého a středního. U lesů se zvýšenou **vodoochrannou** (v OPVZ), **klimatickou nebo krajinotvornou funkcí** odpovídá výběr HZ dané RSH OPRL pro lesy hospodářské – N, P, H, V. Na vhodných stanovištích je možné využít HT lesa nízkého a středního.
Obmýtí	V případě lesů s **půdoochrannou funkcí** je obmýtí prodloužené o 10–20 let oproti modelovému hospodaření (s výjimkou stanovištně nevhodných a poškozených porostů). U velmi kvalitních porostů se doporučuje prodloužení doby obmýtí (DB kvalitní – 160 let, SM rezonanční – 160 let). U vysokohorských autochtonních porostů se doporučuje prodloužení obmýtí až na ∞. V případě lesů s **vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou funkcí** odpovídá obmýtí dané RSH OPRL pro lesy hospodářské.
Obnovní doba	V případě lesů s **půdoochrannou funkcí** je vhodné, za účelem dosažení trvalého zákrytu půdy, prodloužení obnovní doby proti modelovému hospodaření až o 30 let (60). U vysokohorských autochtonních porostů se doporučuje prodloužení obnovní doby až na ∞. V případě lesů s **vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou funkcí** odpovídá obnovní doba dané RSH OPRL pro lesy hospodářské.
Smíšení a struktura porostů	Z hlediska ochrany půdy (**půdoochranná funkce**) i ekologické stability je žádoucí podpora diferencované struktury porostů s preferencí maloplošného typu smíšení (jednotlivé, řadové nebo skupinové) a bohatě strukturované výstavby porostů. Trvalý porostní zápoj snižuje destrukční účinek deště na půdu a zároveň brání destrukci humusových forem, které jsou klíčové pro zvýšení retenční kapacity půdy. V případě lesů s **vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou funkcí** Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska ekologické stability i zajištění vodohospodářské funkce je žádoucí maloplošné smíšení (jednotlivé, řadové nebo skupinové) a podpora diferencované struktury porostů.
Obnova porostů	V případě lesů s **půdoochrannou funkcí** musí postupy obnovy lesa minimalizovat působení faktorů podporujících vznik erozních procesů a zároveň zajišťovat urychlené vytvoření nové generace lesa (vhodná je přirozená obnova, připouští se umělá obnova), cílem je rychlé zajištění nového porostu. Žádoucí je uplatnění

LESY SE ZVÝŠENOU FUNKCÍ PŮDOOCHRANNOU, VODOOCHRANNOU, KLIMATICKOU NEBO KRAJINOTVORNOU	
	výběrných principů k zajištění diferencované struktury porostů, podpora přirozené obnovy clonným způsobem, při neúspěchu využití okrajových a pruhových clonných sečí případně v kombinaci s úzkými náseky, na svazích po spádnici. V případě lesů s **vodoochrannou** (v OPVZ), **klimatickou nebo krajinotvornou funkcí** odpovídá obnova porostů funkčním hlediskům. Nezabuřenělé porosty je žádoucí z funkčního hlediska obnovovat různými variantami clonných sečí, popř. okrajovou sečí s cílem dosažení maximálního podílu přirozené obnovy. V zabuřenělých porostech je účelné využít maloplošné holosečné obnovy se šířkou sečí 1–1,5násobku výšky porostů s postupem proti převládajícímu směru větru. Na vodou ovlivněných stanovištích obnova postupuje neholosečnými postupy tak, aby bylo minimalizováno narušení vodního režimu a vodní bilance těchto oglejených, podmáčených a lužních ekosystémů.
Zalesňování, přirozená obnova	V případě lesů s **půdoochrannou funkcí**, z hlediska ochrany půdy i zajištění ekologické stability, je žádoucí plné využití přirozené obnovy, umožněno je i využití pionýrských dřevin. Vhodným opatřením k zajištění trvalosti porostu jsou podsadby. Žádoucí je preference příměsi hlubokokořenících listnatých dřevin. Umělá obnova pomocí vhodné technologie přípravy půdy (jamková výsadba) vyspělým sadebním materiálem. Nepoužívat nevhodné prostředky přípravy půdy, které výrazně narušují půdní povrch. V případě lesů s **vodoochrannou** (v OPVZ), **klimatickou nebo krajinotvornou funkcí** odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska ekologické stability je žádoucí plné využití přirozené obnovy. V pruzích lesních porostů do 50 m od toků a nádrží OPVZ I. provádět pouze jamkovou nebo ploškovou mechanickou přípravu půdy.
Výchova porostů – cíl	• Výchova zaměřená na zvýšení ekologické stability a druhové diverzity porostu (podpora melioračních a zpevňujících (hluboce kořenících) dřevin, podpora dalších příměsí), • zvýšení vertikální struktury porostů pomocí vhodně zvolených pěstebních zásahů.
mladé porosty	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Včasné a dostatečné výchovné zásahy, intenzivní výchova zaměřená na individuální podporu vitální kostry porostu (zejména úrovňové zásahy ve smrkových porostech). U listnatých a borových porostů odstranění obrostlíků, předrostlíků a netvárných jedinců. Podpora cílových listnatých dřevin a stabilizačních dřevin.
dospívající porosty	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Vytváření kvalitativně i kvantitativné vhodné struktury porostů pomocí negativních zásahů v úrovni a nadúrovni, uvolňování korun perspektivních a kvalitních jedinců. Podpora dřevin v podúrovni, podpora dřevin přirozené druhové skladby a stabilizačních dřevin.
Bezpečnost produkce	Stanoviště jsou ohrožena různými formami eroze (vodní, větrná, introskeletová). Z hlediska bezpečnosti produkce a zachování **půdoochranné, vodoochranné, klimatické nebo krajinotvorné funkce** je žádoucí vyloučení pěstování monokulturních stejnověkých porostů dřevin na nevhodných stanovištích.

LESY SE ZVÝŠENOU FUNKCÍ PŮDOOCHRANNOU, VODOOCHRANNOU, KLIMATICKOU NEBO KRAJINOTVORNOU	
Opatření ochrany lesa	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Rychlá asanace a odvoz kalamitního dříví zabezpečí zbývající lesní porosty před následujícím sekundárním poškozením (kůrovci). V případě lesů s **vodoochrannou funkcí** (v OPVZ) ochrana kultur proti buřeni mechanicky nebo ošlapáváním, při vyžínání zajistit, aby se odumřelá biomasa nedostala do vodní nádrže nebo toku. Z hlediska hygienické ochrany vody platí obvykle zákaz používat pesticidy, repelenty a minerální hnojiva (kromě vápence a bazických hornin). Výjimky je možné uplatnit se souhlasem orgánu hygienické služby a vodohospodářských orgánů (při splnění podmínek, které tyto orgány stanovily).
Opatření v pěstební činnosti	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Stav porostu směřuje k dosažení cílové druhové skladby a struktury porostů zajišťující ekologickou stabilitu.
Opatření v těžební činnosti	V případě lesů s **půdoochrannou funkcí** je nutné striktní dodržení zásad hospodaření v návaznosti na těžebně-dopravní klasifikaci (zamezení TDE). Při přibližování dříví je nezbytné používat technologie omezující pohyb dřeva po půdním povrchu (lanovky). Plánování těžebně-dopravní činnosti do zimního období (nejrizikovější přívalové srážky jsou v červnu až srpnu), na oglejených půdách do období sucha, půdy jsou nejvíce únosné. V případě lesů s **vodoochrannou funkcí** (v OPVZ) se předpokládá gravitační traktorové přibližování dříví po neodhumusovaném terénu po spádnici z náhorních plošin a antigravitační lanovkové z příkrých svahů pod cestou. Na vodou ovlivněných stanovištích je soustřeďování dříví pojízdnými mechanizačními prostředky přípustné provádět bez ohrožení funkčnosti pouze v suchém nebo zimním období po zámrzu. Nezbytné jsou úpravy erozních rýh, ploch se strženým nadložním humusem a porušenou celistvostí půdy a míst souvisle zhutněných. Používat biologicky odbouratelné hydraulické kapaliny a oleje.
Opatření v ostatních činnostech	V případě lesů s **půdoochrannou funkcí** zásadně neprovádět zemní práce narušující půdní povrch a břehy vodních toků. Za účelem minimalizace eroze půdy na svazích je žádoucí ponechání části vytěženého dříví v porostech (kolmo na svah). Ponechaná hmota tvoří vhodná místa pro přirozenou obnovu a pozitivně přispívá k úpravě půdních podmínek. U větrolamů se navrhuje využití hlubokokořenících dřevin (DB, HB, LP) s více vytvořenými etážemi a bohatým keřovým patrem. Lesy v lavinových územích vyžadují pestré přirozené druhové složení (SM, MD, LMB, BK, KL, JŘ, KOS, BR, vrba slezská apod.) s obmýtím dosahujícím téměř až ∞. Horizontální výstavba s volnými ploškami, stromy hluboko zavětvené s velmi silnými předrůstavými jedinci. Výchova je zaměřena na zpevnění porostů a ponechání odolných jedinců. V případě lesů s **vodoochrannou funkcí** (v OPVZ) je základním funkčním hlediskem zachování infiltračních vlastností půdy a zábrana znečištění chemickými látkami. Porosty plní funkci hygienické a sanitární bariéry proti splachům a těžebnímu odpadu z výše položených porostů zejména v době těžební činnosti. Důležitá je také ochrana proti nepovolenému skládkování – zábrany vjezdu na lesní cesty. ***Lesnické hospodaření musí odpovídat požadavkům vyplývajícím z opatření obecné povahy (rozhodnutí) o stanovení OPVZ.***

LESY SE ZVÝŠENOU FUNKCÍ PŮDOOCHRANNOU, VODOOCHRANNOU, KLIMATICKOU NEBO KRAJINOTVORNOU	
Meliorace	Z funkčního hlediska je odvodnění lesů s **vodohospodářskou funkcí** nevhodné. Preferuje se maximální využití biologického odvodnění. Na silně podmáčených nebo zamokřených stanovištích, případně při kalamitních situacích je pro zajištění zdárné obnovy lesa přípustné provedení technických meliorací – dočasné odvodnění. Neodvodňovat ZCHÚ, prameniště, rašeliniště a okolí přirozených tůní.
Cestní síť	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Pravidelná kontrola a údržba LCS (minimalizace TDE). **Narušení povrchu lesních cest je nutné urychleně asanovat**. V rámci údržby cestní sítě pečovat o co největší rozptyl vody z cesty i příkopů do terénu a její neškodnou infiltraci. Z funkčního hlediska je nepřípustné přejíždět toky nezpevněným brodem, přibližovat přes ně dříví smykem, pokud se neprovedou technická opatření zamezující narušení břehů a koryt toků a znečištění vody.
Prvky ÚSES	Hospodaření vychází z návrhů opatření ve schválené dokumentaci *projektu ÚSES*. Obecné zásady předpokládají obnovu porostů pomocí dřevin přirozené dřevinné skladby a následující vývoj směrem k druhově, věkově a výškově strukturovaným porostům.

2.2.6 Lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti

LESY POTŘEBNÉ PRO ZACHOVÁNÍ BIOLOGICKÉ RŮZNORODOSTI	
FUNKCE	**Reprodukční (genové základny – GZ) a ekostabilizační (schválené prvky územního systému ekologické stability – ÚSES)**
Subkategorie	Lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti (v LHP/O označeno dle Informačního standardu hospodářské úpravy lesů kódem subkategorie 32f)
Související legislativa	**Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů** § 6 – Kategorie lesů § 8 – Lesy zvláštního určení **Zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnicky významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin), ve znění pozdějších předpisů** § 2i – Genové základny (1) Soubor lesních porostů s významným podílem cenných regionálních populací lesních dřevin o rozloze, jež postačuje k udržení biologické různorodosti populace, která je při vhodném způsobu hospodaření schopna vlastní reprodukce, lze vyhlásit za genovou základnu. Les na území genové základny lze zařadit do kategorie lesa zvláštního určení dle § 8 odst. 2 písm. f) zákona č. 289/1995 Sb. (2) Genové základny se vyhlašují na základě údajů platného lesního hospodářského plánu nebo platné lesní hospodářské osnovy v rámci jednotlivých oblastí provenience pro všechny druhy lesních dřevin. Genovou základnu vyhlašuje na základě vlastního odborného posudku pověřená osoba na žádost vlastníka lesa [§ 58 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb.] na území, které

LESY POTŘEBNÉ PRO ZACHOVÁNÍ BIOLOGICKÉ RŮZNORODOSTI	
	má být prohlášeno za genovou základnu. Genové základny se vyhlašují na dobu platnosti lesního hospodářského plánu nebo lesní hospodářské osnovy navýšenou o 1 kalendářní rok. Tato doba může být na žádost vlastníka lesa pověřenou osobou dále prodloužena, nejdéle však o 12 měsíců. Seznam genových základen vede pověřená osoba v ústřední evidenci. Pověřená osoba přidělí vyhlášené genové základně evidenční číslo. (3) Pokud pověřená osoba zjistí, že vyhlášená genová základna nesplňuje podmínky stanovené tímto zákonem a předpisy vydanými k jeho provedení nebo podmínky, za kterých byla genová základna vyhlášena, vyhlášení genové základny zruší. (4) Dojde-li ke změně vlastníka pozemku, na kterém se genová základna nachází, je nový vlastník pozemku povinen tuto skutečnost oznámit pověřené osobě nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy tato změna nastala. Dojde-li ke změně nájemce nebo pachtýře pozemku, na kterém se genová základna nachází, je vlastník pozemku povinen tuto skutečnost oznámit pověřené osobě nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy tato změna nastala, a doložit kopii nájemní nebo pachtovní smlouvy, byla-li uzavřena. (5) Zjistí-li pověřená osoba, že genová základna, u níž došlo ke změně vlastníka, nájemce nebo pachtýře podle odstavce 4, nesplňuje podmínky stanovené tímto zákonem a jeho prováděcími předpisy, zruší její vyhlášení; v ostatních případech změna vlastníka, nájemce nebo pachtýře není důvodem ke zrušení vyhlášení genové základny. (6) Pravidla vyhlašování genových základen, způsob hospodaření v lesích na jejich území a způsob jejich označování stanoví vyhláška. (7) Na vyhlašování a zrušení genových základen se nevztahuje správní řád [zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů]. **Vyhláška MZe č. 29/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin, ve znění pozdějších předpisů** § 13 – Pravidla vyhlašování GZ, způsob hospodaření v lesích na jejich území a způsob jejich označování 1. Genovou základnu je možno vyhlásit pro jednu nebo pro více dřevin. 2. Genovou základnu je možno vyhlásit v jedné nebo v několika oddělených částech. Minimální výměra jedné genové základny je 100 ha. 3. Doklad o vyhlášení genové základny pověřenou osobou obsahuje kromě údajů potřebných pro ústřední evidenci (§ 2i odst. 2 zákona) také údaje o a) délce doby vyhlášení, b) jednotkách prostorového rozdělení lesa v genové základně, c) identifikaci platného plánu nebo osnovy, nad kterými je vyhlášení genové základny prováděno, d) názvu genové základny, e) kódu genové základny, f) způsobu hospodaření v lesích na území genové základny. 4. U dřeviny, pro kterou je genová základna vyhlášena, se využívá přednostně přirozená obnova. Je-li nutná umělá obnova, používá se u dřevin, pro které je genová základna vyhlášena, reprodukční materiál pocházející z téže genové základny. 5. Kód označení genové základny přiděluje pověřená osoba. **Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů** (pro značný rozsah zkráceno na výčet paragrafů zákona) § 4 – Základní povinnosti při obecné ochraně přírody § 58 – Náhrada za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření

LESY POTŘEBNÉ PRO ZACHOVÁNÍ BIOLOGICKÉ RŮZNORODOSTI	
	§ 59 – Zajištění pozemků k tvorbě systému ekologické stability § 68 – Opatření ke zlepšování přírodního prostředí § 77 – Působnost obecních úřadů obcí s rozšířenou působností § 77a – Působnost krajů a krajských úřadů § 78a – Působnost orgánů ochrany přírody na území vojenských újezdů § 79 – Působnost Ministerstva životního prostředí **Vyhláška MŽP č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (naposled ve znění vyhlášky č. 393/2012 Sb.)** (§1–6) – vymezení a hodnocení územního systému ekologické stability krajiny § 7 – Ochrana významných krajinných prvků. **Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (naposled ve znění zákona č. 225/2017 Sb.)** (pro značný rozsah zkráceno na výčet paragrafů zákona) § 30 – Územní studie § 36 – Zásady územního rozvoje § 43 – Územní plán § 61 – Regulační plán § 79 – Rozhodnutí o umístění stavby § 80 – Rozhodnutí o změně využití území § 170 – Účely vyvlastnění **Vyhláška MMR č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů (naposled ve znění vyhlášky č. 458/2012 Sb.)** Příloha č. 4 k vyhlášce č. 500/2006 Sb. (k § 36 stavebního zákona) Příloha č. 7 k vyhlášce č. 500/2006 Sb. (k § 43 stavebního zákona) Příloha č. 11 k vyhlášce č. 500/2006 Sb. (k § 61 stavebního zákona)
Objekt deklarace	**Genové základny** (GZ) jsou soubory lesních porostů s významným podílem cenných regionálních populací lesních dřevin (dílčích populací lesních dřevin) o rozloze, jež postačuje k udržení biologické různorodosti populace, která je při vhodném způsobu hospodaření schopna vlastní reprodukce. GZ se vyhlašují v rámci jedné přírodní lesní oblasti a pro jednu nebo více druhů dřevin. Plocha jedné genové základny musí být minimálně 100 hektarů. **Územní systém ekologické stability** (ÚSES) krajiny je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. ÚSES je představován sítí skladebných částí, účelně rozmístěných na základě funkčních a prostorových kritérií. Je optimálně fungující soustavou biocenter, biokoridorů a interakčních prvků, odpovídající danému stupni našeho poznání. Cílem tvorby ÚSES je zachování přirozeného genofondu krajiny, příznivé působení na okolní méně stabilní ekosystémy, podpora možnosti polyfunkčního využití krajiny a zachování významných krajinných fenoménů. Rozlišuje se místní (lokální), regionální a nadregionální územní systém ekologické stability.
Limity deklarace	**Genové základny** jsou vyhlašovány za účelem zajištění zachování a reprodukce genofondu lesních dřevin v podmínkách *in situ*. Lesy na území vyhlášených GZ lze zařadit do kategorie lesa zvláštního určení. GZ vyhlašuje na základě vlastního odborného posudku pověřená osoba (ÚHÚL) na žádost vlastníka lesa za účelem záchrany, zachování a reprodukce genetických

LESY POTŘEBNÉ PRO ZACHOVÁNÍ BIOLOGICKÉ RŮZNORODOSTI	
	zdrojů autochtonních a jinak cenných populací lesních dřevin při současném plnění i některých dalších funkcí. O zařazení lesů potřebných pro zachování biologické různorodosti do kategorie lesů zvláštního určení rozhoduje orgán státní správy lesů na základě návrhu vlastníka nebo z vlastního podnětu. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vymezuje práva a povinnosti směřující ke komplexní obecné ochraně přírody a krajiny, kde zákon využívá jako jeden ze základních institutů **územní systémy ekologické stability (ÚSES) krajiny.** Hlavním cílem ochrany je udržení přírodní rovnováhy a tomu jsou přizpůsobeny i odpovídající právní nástroje. Problematika ÚSES se úzce prolíná s územním plánováním. Hlavními nástroji pro vytváření a ochranu ÚSES jsou plán a projekt ekologické stability. *Plán ÚSES* slouží orgánům ochrany přírody pro vymezení místního, regionálního i nadregionálního ÚSES. Plán je podkladem pro projekty ÚSES, provádění pozemkových úprav, pro zpracování územně plánovací dokumentace, lesních hospodářských plánů event. osnov. Jeho úkolem je prostorově a funkčně definovat nároky ÚSES v daném území. *Projekt ÚSES* je souborem přírodovědné, technické, ekonomické, organizační a majetkoprávní dokumentace. Je závazným podkladem pro provádění pozemkových úprav a součástí lesních hospodářských plánů (event. osnov). Projekt ÚSES obsahuje soubor opatření managementu dotyčného území (tedy podobný dokument, jako je rezervační kniha a plán péče u zvláště chráněných území). Vymezení všech forem ÚSES provádějí příslušné orgány ochrany přírody v plánech ÚSES. Plán ÚSES je pak podkladem pro řadu dalších plánovacích aktivit v krajině, zejména pro zpracování územně plánovací dokumentace. Jsou též podkladem pro projekty ÚSES. Plány a projekty ÚSES schvalují příslušné orgány územního plánování buď v územně plánovací dokumentaci, nebo – není-li pořízena – v územním rozhodnutí. Podle § 14 zákona č. 289/1995 Sb. (lesní zákon) jsou zpracovatelé nebo pořizovatelé územně plánovací dokumentace povinni dbát zachování lesa a řídit se přitom ustanoveními lesního zákona. Jsou povinni navrhnout a zdůvodnit taková řešení, která jsou z hlediska zachování lesa, ochrany životního prostředí a ostatních celospolečenských zájmů nejvhodnější; přitom jsou povinni provést vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení, navrhnout alternativní řešení, způsob následné rekultivace a uspořádání území po dokončení stavby. O zařazení lesů na území územních systémů ekologické stability do kategorie lesů zvláštního určení rozhoduje orgán státní správy lesů na základě návrhu vlastníka nebo z vlastního podnětu.
Genové základny	GZ lesních dřevin představují významné soubory, resp. části původních, pravděpodobně původních nebo jinak významných populací lesních dřevin. Režim hospodaření, který je v GZ uplatňován, má zajišťovat trvalou existenci a reprodukci těchto populací, pokud možno cestou přirozené obnovy (Novotný et al. 2008). GZ mohou vedle svého hlavního poslání, tj. záchrany, zachování a reprodukce genetických zdrojů autochtonních a jinak cenných populací lesních dřevin, plnit i některé další funkce. Mohou být využity např. jako významné prvky v systému zvyšování stability lesů, mohou rozšiřovat a doplňovat soustavu přírodních

LESY POTŘEBNÉ PRO ZACHOVÁNÍ BIOLOGICKÉ RŮZNORODOSTI	
	rezervací vyhlašovaných rezortem ochrany přírody a krajiny, plnit funkce významné pro lesnický výzkum aj.
Územní systém ekologické stability	Pro utváření ÚSES má zásadní význam soubor předpisů upravujících problematiku *územního plánování*. Tyto předpisy jsou v první řadě představovány zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), který doplňují vyhláška MMR č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění vyhlášky č. 458/2012 Sb., a vyhláška MMR č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů (naposled ve znění vyhlášky č. 323/2017 Sb.). Podle přílohy č. 4. k vyhlášce MMR č. 500/2006 Sb. obsahuje textová část *zásad územního rozvoje* koncepci rozvoje území kraje, vyjádřenou mj. ve zpřesnění a vymezení ploch a koridorů nadmístního významu, včetně ploch a koridorů územního systému ekologické stability … (odst. 1, písm. d). Podle přílohy č. 7 k vyhlášce MMR č. 500/2006 Sb. obsahuje textová část *územního plánu* mj. koncepci uspořádání krajiny včetně územního systému ekologické stability (odst. 1 písm. e). Podle přílohy č. 11 k vyhlášce MMR č. 500/2006 Sb. obsahuje textová část *regulačního plánu* mj. i podmínky pro vymezení a využití pozemků územního systému ekologické stability (odst. 2 písm. g). Uvedená ustanovení obsahově korespondují s § 2 odst. 3 vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb., podle kterého je plán ÚSES mj. podkladem pro zpracování územně plánovací dokumentace. Vymezení a hodnocení místních systémů ekologické stability je dle § 77 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (naposled ve znění zákona č. 123/2017 Sb.), svěřeno obecním úřadům s rozšířenou působností, mimo území NP, CHKO a ochranných pásem NP; regionální systém ekologické stability vymezují a hodnotí dle § 77a odst. 6 téhož zákona krajské úřady mimo území NP, CHKO a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území. Na území CHKO má v této záležitosti působnost AOPK (vykonává státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu působnosti pověřených obecních úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů) dle § 78 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Na území NP a jejich ochranných pásem vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu působnosti obecních úřadů, pověřených obecních úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a AOPK správy národních parků (§ 78 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Na území vojenských újezdů vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny újezdní úřady v rozsahu působnosti obecních úřadů, pověřených obecních úřadů, obcí s rozšířenou působností, orgánů krajů, AOPK a správ národních parků (§ 78a odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů). MŽP provádí vymezení a hodnocení nadregionálního systému ekologické stability (§ 79 odst. 3 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Pozemkovými úpravami se podle § 2 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech původní pozemky zanikají a zároveň se vytvářejí pozemky nové, k nimž se uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena. Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení kvality života ve venkovských oblastech včetně mj. zlepšení životního prostředí a zvýšení ekologické stability

LESY POTŘEBNÉ PRO ZACHOVÁNÍ BIOLOGICKÉ RŮZNORODOSTI	
	krajiny. Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu a jako neopomenutelný podklad pro územní plánování. Pozemkové úpravy se provádějí zpravidla formou komplexních pozemkových úprav. Pokud je nutné vyřešit pouze některé hospodářské potřeby nebo ekologické potřeby v krajině nebo když se pozemkové úpravy mají týkat jen části katastrálního území, provádějí se formou jednoduchých pozemkových úprav (§ 4 odst. 1 zákona č. 139/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Při zpracování návrhu pozemkových úprav se zpracovává tzv. plán společných zařízení, kterými jsou podle § 9 odst. 8 písm. d) zákona č. 139/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů též opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí a zvýšení ekologické stability jako místní územní systémy ekologické stability.
V případě priorit funkcí lesa je zachována návaznost na OPRL1	1. Les ochranný bude nadřazen lesům zvláštního určení, 2. les zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona (ze zákona) je nadřazen lesům zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona, 3. překryvy lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona mezi sebou navzájem budou řešeny následovně: • při vzájemném překryvu písmena a, b i c budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene c (NP, NPR), • při vzájemném překryvu lesů dle písmene a, b budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene b (léčivé a minerální vody), 4. při vyhlašování lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona bude následující pořadí priorit subkategorií: • písmeno a) – lesy v 1. zónách CHKO a lesy v PR, NPP a PP, • písmeno b) – lesy lázeňské, • **písmeno f) – lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti (GZ, ÚSES atd.)**, • písmeno e) – lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou, • písmeno h) – lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření, • písmeno c) – lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí, • písmeno d) – lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce, • písmeno g) – lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích.
Podklady pro zásady hospodaření	**Zásady hospodaření v lesích na území genových základen**: 1. V roce 2005 vydal Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i. (VÚLHM) v rámci edice Lesnický průvodce (LP 2/2005) publikaci **Význam a možnosti využívání původních (autochtonních) populací lesních dřevin v ČR**. V textu je popsáno posouzení původnosti populací, inventarizuje stávající populace na základě různých aspektů a navrhuje opatření k jejich udržení. Publikace je ke stažení zde: https://www.vulhm.cz/files/uploads/2019/03/lp_2005_02.pdf 2. V roce 2008 vydal VÚLHM v rámci edice Lesnický průvodce (LP 8/2008) publikaci **Metodické postupy pro navrhování, vyhlašování a management genových základen v lesním hospodářství České republiky**. Metodika popisuje způsoby vymezení GZ, postupy hospodářské úpravy lesů a pěstebně-technické postupy v GZ. Metodika je ke stažení zde: https://www.vulhm.cz/files/uploads/2019/03/LP_8_2008-1.pdf **Zásady hospodaření v lesích ÚSES podle návrhů opatření v prvcích schválených v dokumentaci projektu ÚSES** **Projekt ÚSES** je souborem přírodovědné, technické, ekonomické, organizační a majetkoprávní dokumentace. Je závazným podkladem pro provádění

LESY POTŘEBNÉ PRO ZACHOVÁNÍ BIOLOGICKÉ RŮZNORODOSTI	
	pozemkových úprav a součástí lesních hospodářských plánů (event. osnov). Jeho úkolem je připravovat, kontrolovat a evidovat realizaci dané skladebné části ÚSES, která byla již jednoznačně prostorově vymezena a schválena v plánu ÚSES (Low et al. 1995, s. 73). V roce 2017 byla na stránkách MŽP zveřejněna **Metodika vymezování územního systému ekologické stability.** Metodika podrobněji rozpracovává koncept ÚSES formulovaný v 80. letech 20. století, aktualizuje základní přírodovědná východiska a principy vymezování ÚSES včetně stanovení prostorových i funkčních parametrů i vztahu k biogeografickým jednotkám, zabývá se vymezováním nadregionálního, regionálního a místního ÚSES především v oborových dokumentacích (plánech ÚSES), ale věnuje se také jeho uplatňování v navazujících dokumentacích (včetně LHP/O). Metodika reflektuje v době vydání platnou právní úpravu i metodické postupy v oblasti územního plánování i pozemkových úprav. Ke stažení zde: https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/uzemni_system_ekologicke_stability/$FILE/OOOPK_Metodika vymezovani USES_20170330.pdf
Mapové a další podklady	Genové základny a prvky ÚSES na portále OPRL ÚHÚL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html Nadregionální a regionální ÚSES na mapovém portále AOPK http://mapy.nature.cz/
Obecné zásady hospodaření	
Lokalizace	Zobrazení GZ a prvků nadregionálního a regionálního ÚSES (biocentra) je k dispozici na mapovém portále OPRL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Cíl hospodaření	• Zajištění existence a další reprodukce dílčích populací lesních dřevin (udržení genetické a genové struktury populací), • dosažení druhové, prostorové a věkové struktury porostů, přibližující se původním lesním ekosystémům (zajištění stability), • ve schválených prvcích ÚSES umožnit trvalou existenci přirozeného či pozměněného, avšak přírodě blízkého ekosystému a tomuto cíli musí být podřízeny ostatní funkce, • zajištění cílů ochrany přírody a krajiny (zachování přirozeného genofondu krajiny, příznivé působení na okolní méně stabilní ekosystémy, podpora možnosti polyfunkčního využití krajiny a zachování významných krajinných fenoménů), • plné využití přirozené obnovy cílových dřevin, • zajištění hospodářských cílů vlastníků lesů.
Negativní (rizikové) faktory	• Poškození až zničení GZ v důsledku kalamit, • poškození GZ nevhodným systémem lesního hospodaření, • nevhodný návrh projektu ÚSES, • nerespektování projektu ÚSES, • vysoké stavy zvěře eliminující přirozenou obnovu lesů.
Cílová druhová skladba	CDS odpovídá záměru vyhlášení GZ, tvoří ji obvykle dřeviny přirozené druhové skladby (autochtonní porosty) nebo jiné cílové dřeviny v genové základně (kvalitní alochtonní porosty). CDS v prvcích ÚSES je blízká přirozené dřevinné skladbě, dominantní podíl tvoří dřeviny přirozené druhové skladby (70–90 %), ekonomické dřeviny mohou tvořit příměs do 30 %. Nepůvodní druhy lesních dřevin jsou pro využití v prvcích ÚSES nevhodné.
Hospodářský způsob (HZ),	Výběr HZ s ohledem na dosažení diferencované struktury porostů – preference N, P a V. Holosečná forma se připouští v borových porostech, na lužních stanovištích

LESY POTŘEBNÉ PRO ZACHOVÁNÍ BIOLOGICKÉ RŮZNORODOSTI	
hospodářský tvar (HT)	a výjimečně v GZ, kde je nutné přizpůsobit jejich druhovou skladbu. HT – les vysoký (generativní reprodukce). U schválených prvků ÚSES zachovat jejich druhovou různorodost. Na vhodných stanovištích je možné využít HT lesa nízkého a středního.
Obmýtí	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Prodloužením obmýtí mohou GZ kvalitněji splňovat své poslání. U vysokohorských autochtonních porostů se doporučuje prodloužení obmýtí až na ∞.
Obnovní doba	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Za účelem prodloužení období fruktifikace porostů a dosažení žádoucí přirozené obnovy je účelné případné prodloužení obnovní doby až o 30–40 let (60). U vysokohorských autochtonních porostů se doporučuje prodloužení obnovní doby až na ∞.
Smíšení a struktura porostů	Z hlediska ekologické stability je žádoucí podpora diferencované struktury porostů s preferencí maloplošných typů smíšení (jednotlivé, řadové nebo skupinkové). Ponechávání kvalitních výstavků. Maloplošná struktura zajišťuje dostatečné křížové opylení, a tím i množství a jakost produkce plodů a semen. Výstavba a struktura dospělých porostů se přizpůsobí zájmu reprodukce – uvolněná koruna podporuje fruktifikaci.
Obnova porostů	Volba postupu obnovy sleduje stav porostů, uplatňovat především clonné seče, případně v kombinaci s úzkými náseky, s cílem zajištění přirozené obnovy. Žádoucí je uplatnění podrostního nebo výběrného způsobu hospodaření pro maximální uplatnění přirozené obnovy. Při násečném způsobu hospodaření použití okrajových a pruhových clonných sečí případně v kombinaci s úzkými náseky, na svazích po spádnici. Kvalitní stromy ponechávat jako výstavky. Porosty nevhodné druhové skladby a původu, které fruktifikují a mohly by nežádoucím způsobem spražovat cenné populace v základně zastoupené, se přednostně obnovují a nahrazují porosty vhodné druhové skladby a původu. Přeměna se provádí pomocí menších holosečných prvků. Obnova stinných dřevin v předstihu do předsunutých prvků.
Zalesňování, přirozená obnova	Základním způsobem reprodukce v GZ je přirozená obnova. Při umělé obnově využít výhradně RM místního původu (z dané GZ). U schválených prvků ÚSES využívat jak přirozenou, tak i umělou obnovu.
Výchova porostů – cíl	• Výchova zaměřená na zvýšení ekologické stability, odolnosti a druhové diverzity porostu (podpora melioračních a zpevňujících dřevin, podpora dřevin přirozené druhové skladby, podpora dalších příměsí), • zvýšení vertikální struktury porostů pomocí vhodně zvolených pěstebních zásahů, • v GZ zaměření na kvalitu a podporu cílových dřevin (pozitivní zušlechťovací a zdravotní výběr.
mladé porosty	Včasné a dostatečné výchovné zásahy, intenzivní výchova zaměřená na individuální podporu vitální kostry porostu (zejména úrovňové zásahy ve smrkových porostech). U listnatých a borových porostů odstranění obrostlíků, předrostlíků a netvárných jedinců. Podpora cílových listnatých dřevin i přimíšených dřevin.
dospívající porosty	Vytváření kvalitativně i kvantitativné vhodné struktury porostů pomocí negativních zásahů v úrovni a nadúrovni, uvolňování korun perspektivních

LESY POTŘEBNÉ PRO ZACHOVÁNÍ BIOLOGICKÉ RŮZNORODOSTI	
	a kvalitních jedinců. Podpora dřevin v podúrovni, podpora dřevin přirozené druhové skladby. Postupné uvolňování pro následný rozvoj přirozeného zmlazení.
Bezpečnost produkce	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska bezpečnosti produkce a zachování reprodukční funkce je žádoucí vyloučení pěstování monokulturních stejnověkých porostů dřevin na nevhodných stanovištích.
Opatření ochrany lesa	Porosty jsou z hlediska reprodukční funkce nejvíce ohroženy zvěří. Pro zabezpečení přirozené obnovy je prakticky nezbytné výrazné omezení až vyloučení škod zvěří okusem ve stádiu náletů, nárostů a kultur. Pro zajištění celkové stability porostů je důležité zabránění škod ohryzem a loupáním dřevin ve stadiu mlazin, tyčkovin a kmenovin. V případě poškození větrem je nezbytná rychlá asanace a odvoz kalamitního dříví (zabezpečí zbývající lesní porosty před následujícím sekundárním poškozením podkorním hmyzem).
Opatření v pěstební činnosti	Zásahy směřující k dosažení cílové druhové skladby a struktury porostů zajišťující ekologickou stabilitu.
Opatření v těžební činnosti	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Dodržení zásad hospodaření v návaznosti na těžebně-dopravní klasifikaci terénu (zamezení TDE). Těžbu dřeva a přibližování provádět co nejšetrněji k přirozenému zmlazení, používat biologicky rozložitelné oleje. Obnovní těžbu je vhodné provádět v semenných rocích, s cílem využití pro sklizeň i přirozenou obnovu. Mimo semenné roky realizovat jen těžby k uvolnění odrůstajících náletů a nárostů.
Opatření v ostatních činnostech	Přeměna nevhodné dřevinné skladby – pomocí okrajových a pruhových sečí se do stejnověkých jehličnatých monokultur vnáší cílové dřeviny GZ a v prvcích ÚSES se vnáší dřeviny přirozené druhové skladby.
Meliorace	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Maximální využití biologického odvodnění. Na silně podmáčených nebo zamokřených stanovištích je pro zajištění zdárné obnovy lesa přípustné dočasné technické odvodnění. Vhodné je využití dřevin s ohledem na jejich stanovištní nároky.
Cestní síť	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Pravidelná kontrola a údržba LCS (minimalizace TDE). Narušení půdního povrchu je nutné urychleně asanovat. V rámci údržby cestní sítě pečovat o co největší rozptyl vody z cesty i příkopů do terénu a její neškodnou infiltraci.
Prvky ÚSES	GZ představují v mnoha případech zbytky původních lesních společenstev a regionálních populací jednotlivých dřevin. Při vhodném způsobu hospodaření mohou představovat významný prvek v systému ekologické stability. Hospodaření vychází z návrhů opatření ve schválené dokumentaci *projektu ÚSES*. Obecné zásady předpokládají obnovu porostů pomocí dřevin přirozené druhové skladby.

2.2.7 Lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích

LESY V UZNANÝCH OBORÁCH A V SAMOSTATNÝCH BAŽANTNICÍCH	
FUNKCE	**Venatorní funkce (myslivost, chov zvěře), rekreační funkce**
Subkategorie	Lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích (v LHP/O označeno dle Informačního standardu hospodářské úpravy lesů kódem subkategorie 32g)
Související legislativa	**Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů** § 6 – Kategorie lesů § 8 – Lesy zvláštního určení **Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů (naposled ve znění zákona č. 357/2014 Sb.)** § 2 – Vymezení pojmů Pro účely tohoto zákona se rozumí j) oborou druh honitby s podmínkami pro intenzivní chov zvěře s obvodem trvale a dokonale ohrazeným nebo jinak uzpůsobeným tak, že chovaná zvěř z obory nemůže volně vybíhat, k) bažantnicí část honitby, v níž jsou vhodné podmínky pro intenzivní chov bažantů; vyhláška stanoví způsob posouzení těchto podmínek a postup, jakým bude vymezena část honitby jako bažantnice. § 17 – Obecné zásady tvorby honiteb (7) Minimální výměra honitby se stanoví pro oboru 50 ha, pro ostatní honitby 500 ha. § 18 – Uznání honitby § 31 – Změna a zánik honiteb § 69 – Přechodná ustanovení (1) Honitby a obory uznané podle dosavadních předpisů zůstávají zachovány; to platí i pro obory o výměře nižší než 50 ha a samostatné bažantnice uznané podle dosavadních předpisů, které se stávají honitbami podle tohoto zákona, i když nedosahují výměry 500 ha. **Vyhláška MZe č. 7/2004 Sb., o posouzení podmínek pro bažantnice a o postupu, jakým bude vymezena část honitby jako bažantnice** § 1 – Způsob posouzení podmínek pro intenzivní chov bažantů § 2 – Posuzování dalších podmínek § 5 – Postup při vymezování bažantnice jako části honitby **Vyhláška MZe č. 491/2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd** **Vyhláška MZe č. 245/2002 Sb., o době lovu jednotlivých druhů zvěře a o bližších podmínkách provádění lovu** Stanovuje odlišné způsoby a dobu lovu v oborách a bažantnicích.
Objekt deklarace	Hlavním funkčním zaměřením lesů, ve kterých byly uznány *obory* a *bažantnice*, je dle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů *intenzivní chov zvěře*. Tato funkce lesů je zde rozhodnutím SSL o kategorizaci lesů nadřazena běžné lesní hospodářské činnosti.

LESY V UZNANÝCH OBORÁCH A V SAMOSTATNÝCH BAŽANTNICÍCH	
Limity deklarace	Uznané obory a bažantnice slouží dle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů k intenzivnímu chovu zvěře. Návrh na uznání honitby podává vlastník honebních pozemků nebo přípravný výbor honebního společenstva orgánu státní správy myslivosti. K návrhu na uznání obory se přikládá studie o vhodnosti přírodních a jiných podmínek pro intenzivní chov daného druhu zvěře, projekt chovu a výstavby potřebných zařízení a vyjádření veterinárních orgánů a orgánů na ochranu zvířat proti týrání k navrhovaným podmínkám chovu. Totéž platí o návrhu na uznání honitby nebo její změny, žádá-li se současně nebo dodatečně, aby v jejím obvodu vznikla bažantnice (§ 18 zákona č. 449/2001 Sb.). Bažantnici vymezí orgán státní správy myslivosti (na úrovni ORP) v rozhodnutí o uznání honitby vyjmenováním parcelních čísel honebních pozemků tvořících bažantnici (s uvedením katastrálního území, názvu obce, okresu a druhu těchto pozemků), jejich celkovou výměrou, slovním popisem hranic bažantnice a situačním nákresem bažantnice v situačním nákresu honitby (vyhláška MZe č. 7/2004 Sb.). O zařazení lesů v uznaných oborách a samostatných bažantnicích do kategorie lesů zvláštního určení rozhoduje orgán státní správy lesů na základě návrhu vlastníka nebo z vlastního podnětu.
Lesy v uznaných oborách a bažantnicích	*Obora* je podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů druh honitby s podmínkami pro intenzivní chov zvěře s obvodem trvale a dokonale ohrazeným nebo jinak uzpůsobeným tak, že chovaná zvěř z obory nemůže volně vybíhat. Minimální výměra obory je 50 ha. Důležitým prvkem obory je systém mysliveckých zařízení pro krmení zvěře a lov. Mezi vhodné druhy zvěře chované v oborách patří zvěř jelení (jelen evropský, jelen sika), dančí, mufloní a černá. *Bažantnice* je vyčleněná část honitby, která splňuje podmínky pro intenzivní chov bažantů. Podle vyhlášky MZe č. 7/2004 Sb. má bažantnice mj. mít výměru nejméně 100 ha souvislých honebních pozemků v rámci uznané honitby a z toho nejméně 25 ha je tvořeno lesními pozemky, nebo pozemky s keři nebo dalšími dřevinami (např. remízky, meze). Nadmořská výška má být maximálně 700 m a bažantnice má mít trvalý přirozený zdroj vody využitelný pro bažantí zvěř.
V případě priorit funkcí lesa je zachována návaznost na OPRL1	1. Les ochranný bude nadřazen lesům zvláštního určení, 2. les zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona (ze zákona) je nadřazen lesům zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona, 3. překryvy lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona mezi sebou navzájem budou řešeny následovně: • při vzájemném překryvu písmena a, b i c budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene c (NP, NPR), • při vzájemném překryvu lesů dle písmene a, b budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene b (léčivé a minerální vody), 4. při vyhlašování lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona bude následující pořadí priorit subkategorií: • písmeno a) – lesy v 1. zónách CHKO a lesy v PR, NPP a PP, • písmeno b) – lesy lázeňské, • písmeno f) – lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti (GZ, ÚSES atd.), • písmeno e) – lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou, • písmeno h) – lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření, • písmeno c) – lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí, • písmeno d) – lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce, • **písmeno g) – lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích**.

LESY V UZNANÝCH OBORÁCH A V SAMOSTATNÝCH BAŽANTNICÍCH	
Podklady pro zásady hospodaření	Zajištění cílů intenzivního chovu zvěře – účelové hospodaření uživatele honitby prohlášené za uznanou oboru nebo bažantnici sledující vytčený záměr intenzivního chovu zvěře a zajištění ostatních požadovaných funkcí lesů. Hospodářská opatření v objektech s intenzivním chovem zvěře musí směřovat k vyváženému soužití zvěře s lesem a zmírňování negativních dopadů působení zvěře na les.
Mapové a další podklady	Lesy v uznaných oborách a bažantnicích na portále OPRL ÚHÚL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Obecné zásady hospodaření	
Lokalizace	Zobrazení uznaných obor a bažantnic je k dispozici na mapovém portále OPRL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Cíl hospodaření	• Zajištění účelu venatorních funkcí lesů (myslivosti) – zprostředkování funkce obory nebo bažantnice, • trvale udržitelné hospodaření vedoucí k zajištění ekologické stability lesů s venatorní funkcí (zajištění trvalosti funkce, přiměřený stav zvěře), • zajištění hospodářských cílů vlastníků lesů.
Negativní (rizikové) faktory	• Nevhodný způsob hospodaření (nevhodný hospodářský zásah, nevhodný postup hospodářského zásahu), • rozpad labilních a přestárlých stejnověkých monokultur prostřednictvím biotických nebo abiotických činitelů (požáry, podkorní a listožravý hmyz, hniloby, vítr, sníh a námraza, klimatická změna), • vysoké stavy zvěře (poškození porostů, absence obnovy, hospodářská ztráta při prodeji dříví).
Cílová druhová skladba	CDS zajišťuje splnění hospodářských cílů. Kostra porostů zaručující ekologickou stabilitu je tvořena dřevinami přirozené druhové skladby (≥ 50 %). Návrh vhodné dřevinné skladby reflektuje požadavky na zajištění úživnosti honitby s celkovým navýšením až o 20 %. Využijí se dřeviny s produkcí letniny, plodonosné dřeviny a ovocné dřeviny (duby, buk, javory, jasany, habr, jeřáby, hrušeň, jabloň, jírovec, kaštanovník), v bažantnicích v hlavách využití dřevin s dostatečným krytem – smrkové porosty, keře. Doplněk v porostu mohou tvořit ekonomické dřeviny dle CDS uvedené v RSH pro příslušnou PLO.
Hospodářský způsob (HZ), ***hospodářský tvar (HT)***	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské – N, P, H, V. Na vhodných stanovištích je možné využít HT lesa nízkého a středního. V oborách i bažantnicích je možné využít na určité ploše les nízký jako kryt zvěře. V lese vysokém je účelné vytvořit několik ředinových pastevních ploch (zakmenění 3, resp. 0,3).
Obmýtí	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. U dubů, buků a jírovce maďalu lze prodloužit. Také je možno předržet výstavky až do fyzické zralosti/rozpadu. V případě výrazného poškození porostů zkrácení.
Obnovní doba	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. U dubů a buků mírné prodloužení, v případě výrazného poškození porostů zkrácení.
Smíšení a struktura porostů	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska ekologické stability i zajištění venatorní funkce je žádoucí maloplošné smíšení (jednotlivé, řadové nebo skupinové) a podpora diferencované struktury porostů. Porosty s plodonosnými dřevinami pěstovat v uvolněném zápoji k dosažení maximální plodivosti. Důležitá estetická hodnota.

LESY V UZNANÝCH OBORÁCH A V SAMOSTATNÝCH BAŽANTNICÍCH	
Obnova porostů	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska ekologické stability je žádoucí maximální podpora přirozeného zmlazení pomocí podrostního nebo výběrného způsobu hospodaření. Obnova nekvalitních, poškozených nebo přestárlých porostů pomocí náseků nebo maloplošných holosečných těžebních prvků.
Zalesňování, přirozená obnova	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Za účelem zprostředkování venatorní funkce se připouští využití obnovy pomocí introdukovaných dřevin, využití poloodrostků a odrostků. Plodonosné dřeviny sázet v řídkém sponu (až 10 x 10 m). Z hlediska ekologické stability je žádoucí plné využití přirozené obnovy (vyžaduje oplocení).
Výchova porostů – cíl	• Výchova zaměřená na zvýšení ekologické stability a druhové diverzity porostu (podpora melioračních a zpevňujících dřevin, podpora plodonosných dřevin), • zvýšení vertikální struktury porostů pomocí vhodně zvolených pěstebních zásahů, • zajištění účelu podporou plodonosných dřevin s velkými korunami.
mladé porosty	Včasné a dostatečné výchovné zásahy, intenzivní výchova zaměřená na individuální podporu vitální kostry porostu (zejména úrovňové zásahy ve smrkových porostech). U listnatých a borových porostů odstranění obrostlíků, předrostlíků a netvárných jedinců. Podpora cílových listnatých dřevin. Podpora plodonosných dřevin i keřů.
dospívající porosty	Vytváření kvalitativně i kvantitativné vhodné struktury porostů pomocí negativních zásahů v úrovni a nadúrovni, uvolňování korun perspektivních a kvalitních jedinců. Podpora dřevin v podúrovni, podpora dřevin přirozené druhové skladby. Podpora zprostředkování venatorní funkce (pastevní louky, solitéry, dlouhá koruna plodonosných a okusových dřevin).
Bezpečnost produkce	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska bezpečnosti produkce a zachování venatorní funkce je žádoucí vyloučení pěstování monokulturních stejnověkých porostů dřevin na nevhodných stanovištích. Omezení produkční funkce lze částečně snížit pouze při důsledném vyloučení škod zvěří okusem ve stádiu náletů, nárostů a kultur (zajištění reprodukce lesa).
Opatření ochrany lesa	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Důsledná individuální ochrana nebo oplocení obnovovaných částí, zvýšení úživnosti políčky pro zvěř, plodonosnými dřevinami apod.
Opatření v pěstební činnosti	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Stav porostu směřuje k dosažení cílové druhové skladby a struktury porostů zajišťující ekologickou stabilitu. Zakládat okusové a ohryzové plochy, materiál z prořezávek ponechat zvěři k ohryzu.
Opatření v těžební činnosti	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Dodržení zásad hospodaření v návaznosti na těžebně-dopravní klasifikaci terénu (zamezení TDE). Těžba přednostně v zimním období (mimo mysliveckou sezónu), klest a těžební odpad ponechat zvěři k ohryzu.
Opatření v ostatních činnostech	Zajištění krytu a dobrých hřadovacích podmínek v bažantnicích. Uplatnění plánů obnovy bažantnic v tzv. hlavách naháněk. Políčka se střídavě se vyskytujícími vysokými a nízkými zemědělskými porosty, s možností ponechání vysokých porostů zemědělských kultur přes zimní období (např. vojtěškové porosty, porosty ozimých obilovin, travní porosty). Zabránit soustřeďování zvěře na místech ohrožených erozí (rozdupání). V oborách postupně otevírat a zavírat zvěřní

LESY V UZNANÝCH OBORÁCH A V SAMOSTATNÝCH BAŽANTNICÍCH	
	políčka, prevence proti chorobám zvěře. Umístění přikrmovacích zařízení mimo lokality s obnovovanými porosty.
Meliorace	Maximální využití biologického odvodnění. Na silně podmáčených nebo zamokřených stanovištích je pro zajištění zdárné obnovy lesa přípustné dočasné technické odvodnění. Vhodné je využití dřevin s ohledem na jejich stanovištní nároky. Údržba vodotečí a rybníků zajistí dostatek přístupné vody pro zvěř.
Cestní síť	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Pravidelná kontrola a údržba LCS (minimalizace TDE).
Prvky ÚSES	Hospodaření podle návrhů opatření v prvcích schválených v dokumentaci *projektu ÚSES*. Obecné zásady předpokládají obnovu porostů pomocí dřevin přirozené druhové skladby a následující vývoj směrem k druhově, věkově a výškově strukturovaným porostům.

2.2.8 Lesy, v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření

LESY, V NICHŽ JINÝ DŮLEŽITÝ VEŘEJNÝ ZÁJEM VYŽADUJE ODLIŠNÝ ZPŮSOB HOSPODAŘENÍ	
FUNKCE	**Důležité veřejné zájmy (jedná se o lokality, u kterých veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa je nadřazen funkcím produkčním – obranná funkce, kulturní funkce, vzdělávací funkce, institucionální funkce)**
Subkategorie	Lesy, v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření (v LHP/O označeno dle Informačního standardu hospodářské úpravy lesů kódem subkategorie 32h)
Související legislativa	**Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů** § 6 – Kategorie lesů § 8 – Lesy zvláštního určení **Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů (naposled ve znění zákona č. 15/2015 Sb.)** Objekty důležité pro obranu státu § 29 (1) Objekty důležité pro obranu státu jsou pozemky a stavby umístěné ve vojenských újezdech a jejich příslušenství, které mají z politického, vojenského nebo hospodářského hlediska význam pro zajišťování obrany státu, zejména pro zabezpečení základních funkcí státu a zabezpečení ozbrojených sil. (2) Objekty důležité pro obranu státu jsou dále a) pozemky a stavby, k nimž výkon vlastnického práva státu a jiných majetkových práv státu vykonává ministerstvo nebo právnická osoba jím zřízená nebo založená, b) pozemky a stavby určené k ochraně obyvatel, c) pozemky, stavby a další objekty strategického významu, které určí vláda, d) pozemky a stavby, které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou mít strategický význam a které určí vláda.

LESY, V NICHŽ JINÝ DŮLEŽITÝ VEŘEJNÝ ZÁJEM VYŽADUJE ODLIŠNÝ ZPŮSOB HOSPODAŘENÍ	
	(3) Do objektů důležitých pro obranu státu z důvodu veřejného zájmu nebo z důvodu bezpečnosti fyzických osob může být statutárním orgánem nebo jím pověřenou osobou, do jehož působnosti objekty důležité pro obranu státu náleží, vstup omezen nebo zakázán. Vojenské újezdy § 30 (1) Vojenský újezd je vymezená část území státu určená k zajišťování obrany státu a k výcviku ozbrojených sil. Újezd tvoří územní správní jednotku. Způsob evidování nemovitostí na území újezdu a označování hranic újezdu stanoví zvláštní právní předpis. (2) Újezd a újezdní úřady se zřizují, mění a ruší zvláštním zákonem. Správa újezdu § 31 (1) Státní správu na území újezdu vykonává správní úřad s názvem újezdní úřad. Újezdní úřad je současně vojenským orgánem, který plní úkoly při zajišťování obrany státu. Je podřízen ministerstvu. (2) Výdaje na činnost újezdního úřadu se hradí z rozpočtu ministerstva. Pobyt a vstup na území újezdu § 37 Vstup na území újezdu bez povolení je zakázán. § 38 (1) Újezdní úřad může vydat povolení ke vstupu na území újezdu. Újezdní úřad při vydání povolení ke vstupu na území újezdu zabezpečí seznámení osob, kterým takové povolení bylo vydáno, s platnými režimovými a bezpečnostními opatřeními. Osoby, kterým byl povolen vstup na území újezdu, jsou povinny se před vstupem na území vojenského újezdu seznámit s aktuálními režimovými a bezpečnostními opatřeními a dodržovat je. (2) Újezdní úřad vyhlašuje aktuální režimová a bezpečnostní opatření vyvěšením na úřední desce újezdního úřadu nejméně 24 hodin předem a po celou dobu jejich platnosti. (3) Vydané povolení ke vstupu na území újezdu může újezdní úřad kdykoli odejmout. § 44 – Bezpečnostní a ochranná pásma **Zákon č. 15/2015 Sb., o zrušení vojenského újezdu Brdy, o stanovení hranic vojenských újezdů, o změně hranic krajů a o změně souvisejících zákonů (zákon o hranicích vojenských újezdů), ve znění pozdějších předpisů** § 1 – Zrušení vojenského újezdu Brdy § 2 – Změna hranic vojenského újezdu Boletice a vznik nové obce § 3 – Změna hranic vojenského újezdu Březina § 4 – Změna hranic vojenského újezdu Hradiště a vznik nových obcí § 5 – Změna hranic vojenského újezdu Libavá a vznik nových obcí § 6 – Sídla újezdních úřadů a hranic vojenských újezdu § 7 – Změna hranic krajů **Zákon ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů** § 1 – Účel zákona § 2 – Kulturní památky § 3 – Prohlašování kulturních památek § 4 - Národní kulturní památky § 5 – Památkové rezervace § 6 – Památkové zóny § 6a – Plány ochrany památkových rezervací a památkových zón

LESY, V NICHŽ JINÝ DŮLEŽITÝ VEŘEJNÝ ZÁJEM VYŽADUJE ODLIŠNÝ ZPŮSOB HOSPODAŘENÍ	
	§ 7 – Evidence kulturních památek § 9–10 – Ochrana a užívání kulturních památek § 12 – Oznamovací povinnost vlastníka kulturní památky § 17 – Ochranné pásmo • Vyžaduje-li to ochrana nemovité kulturní památky nebo jejího prostředí, vydá obecní úřad obce s rozšířenou působností po vyjádření odborné organizace státní památkové péče územní rozhodnutí o ochranném pásmu … Obecní úřad obce s rozšířenou působností může v ochranném pásmu *omezit nebo zakázat určitou činnost* nebo učinit jiná vhodná opatření na základě závazného stanoviska dotčeného orgánu (podle odst. 1). • Podrobnosti o vymezení ochranného pásma stanoví obecně závazný právní předpis (podle odst. 7). **Vyhláška MK ČSR č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (naposled ve znění vyhlášky č. 139/1999 Sb.)** § 8 – Ochrana a užívání kulturních památek § 17 – Ochranné pásmo (1) Vymezení ochranného pásma obsahuje určení předmětu ochrany, důvod vymezení, popis hranice ochranného pásma, kopii pozemkové mapy se zákresem průběhu hranic ochranného pásma a stanovení podmínek pro činnosti v ochranném pásmu. (2) Vymezení ochranného pásma obecní úřad obce s rozšířenou působností oznámí odborné organizaci, příslušným orgánům územního plánování a příslušnému stavebnímu úřadu.
Objekt deklarace	Vojenským újezdem se podle zákona č. 222/1999 Sb. rozumí správní jednotka, vojenským výcvikovým prostorem pak armáda označuje vlastní cvičiště nacházející se na území této správní jednotky, tj. vojenského újezdu. Název vojenského újezdu se může lišit od názvu vojenského výcvikového prostoru. *Objekty důležité pro obranu státu* (ODOS) jsou pozemky a stavby umístěné ve vojenských újezdech a dále pozemky a stavby určené k ochraně obyvatel a další objekty strategického významu, které určí vláda, a které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou mít strategický význam. Za *kulturní památky* prohlašuje ministerstvo kultury podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů nemovité a movité věci nebo jejich soubory, jež jsou významnými doklady historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti jako projevy tvůrčích schopností z nejrůznějších oborů lidské činnosti, a to pro jejich kulturně-historické, umělecké, vědecké nebo technické hodnoty, nebo pro jejich přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem. Mezi další objekty, v nichž je uplatňován veřejný zájem a je vyžadován odlišný způsob hospodaření, náleží například arboreta, území privátních muničních skladů, policejních střelnic, zásob státních hmotných rezerv apod.
Limity deklarace	Vojenské újezdy jsou vymezené části území státu určené k zajišťování obrany státu a k výcviku ozbrojených sil. Lesy ve *vojenských újezdech* a lesy na území *objektů důležitých pro obranu státu* je možné podle lesního zákona zařadit do kategorie lesů zvláštního určení. Ochrana *kulturních památek* spočívá ve vytvoření podmínek vedoucích k jejich zachování včetně vymezení činností (omezení nebo zákaz činností), které by mohly kulturní památku poškodit. Vymezení činností včetně vymezení

LESY, V NICHŽ JINÝ DŮLEŽITÝ VEŘEJNÝ ZÁJEM VYŽADUJE ODLIŠNÝ ZPŮSOB HOSPODAŘENÍ	
	ochranných pásem kolem kulturní památky je provedeno pomocí závazného stanoviska. O zařazení lesů, v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření, do kategorie lesů zvláštního určení rozhoduje orgán státní správy lesů na základě návrhu vlastníka nebo z vlastního podnětu.
Vojenské újezdy	V České republice jsou 4 vojenské újezdy. Jsou to území vojenských újezdů Boletice, Březina, Hradiště a Libavá. Výčet a hranice je uveden v zákoně č. 15/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Majetek na území újezdu, s výjimkou vneseného majetku, smí být jen ve vlastnictví státu.
Objekty důležité pro obranu státu (ODOS)	Objekty důležité pro obranu státu podle § 29 zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů, jsou: • *Vojenské ODOS* jsou pozemky a stavby umístěné ve vojenských újezdech a jejich příslušenství, které mají z politického, vojenského nebo hospodářského hlediska význam pro zajišťování obrany státu, zejména pro zabezpečení základních funkcí státu a zabezpečení ozbrojených sil České republiky a pozemky a stavby, k nimž výkon vlastnického práva státu a jiných majetkových práv státu vykonává ministerstvo nebo právnická osoba jím zřízená nebo založená. • *Nevojenské ODOS* jsou pozemky a stavby určené k ochraně obyvatel, pozemky, stavby a další objekty strategického významu, které určí vláda, a pozemky a stavby, které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou mít strategický význam a které určí vláda. Střežením ODOS se rozumí souhrn opatření, která mají vyloučit nebo omezit snahu nepřítele o získání zjevných vojenských výhod nebo narušení obrany státu poškozením těchto objektů, jejich částečným nebo celkovým zničením, anebo neutralizací v nich provozované činnosti. Opatření zahrnují přípravu a použití odpovídajících sil a prostředků Armády České republiky a zpracování, vedení a aktualizaci dokumentace ke střežení ODOS. Ke střežení ODOS zpracovává MO rozkaz ministra obrany, obranné a operační plány a příslušnou vojenskou dokumentaci. Při zpracování vojenské dokumentace ke střežení ODOS je prováděna součinnost s vlastníky nebo provozovateli ODOS, s ústředními správními úřady a krajskými úřady. Tito jsou povinni v souladu s § 6 odst. 1 písm. b) zákona č. 222/1999 Sb. poskytnout požadované podkladové materiály.
Lesy na území kulturních památek a jejich ochranných pásem	Evidenci kulturních památek vede Národní památkový ústav (NPÚ) v Ústředním seznamu kulturních památek. Evidence památek je přístupná v celostátní on-line databázové aplikaci na adrese https://www.pamatkovykatalog.cz. Památkový fond České republiky zahrnuje nemovité památky, jako jsou církevní a sakrální stavby, šlechtická sídla, různorodá městská i venkovská zástavba, technické památky včetně dopravních staveb, ale také archeologická naleziště a kulturní krajina formovaná lidmi. Podstatnou součástí památkového fondu jsou také *movité památky*, tedy umělecká díla (například sochy a malby), cenné uměleckořemeslné předměty, vybavení interiérů sakrálních staveb i obytných domů. Kulturní památky, které tvoří nejvýznamnější součást kulturního bohatství národa, prohlašuje podle § 4 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů vláda ČR nařízením za *národní kulturní památky* a stanoví podmínky jejich ochrany. Návrh na vyhlášení připravuje ministerstvo kultury ve spolupráci s NPÚ.

LESY, V NICHŽ JINÝ DŮLEŽITÝ VEŘEJNÝ ZÁJEM VYŽADUJE ODLIŠNÝ ZPŮSOB HOSPODAŘENÍ	
	V České republice je přes šest set plošně chráněných urbanistických celků, které jsou tvořeny *památkovými rezervacemi* a *památkovými zónami*. Mezi chráněná památková území jsou zařazeny např. svébytné krajinné celky, ať už komponované, zpravidla s řadou architektonicky cenných staveb, nebo svědčící o formách staletími ověřeného obhospodařování či využívání. Chráněna jsou rovněž místa významných bitev. *Památkové rezervace* jsou nejcennější uceleně dochovaná území s řadou kulturních památek, která u nás můžeme najít. Mají nenarušenou urbanistickou strukturu, tedy kompaktní historický půdorys a zástavbu v původních objemech a tvarech včetně dochovaných fasád většiny historických staveb. *Památkové zóny* mívají většinou dobře dochovaný půdorys a obvykle i hmotovou skladbu zástavby, ovšem jejich architektonický obraz nemusí být tak ucelený, jako je tomu v rezervacích. Mezi chráněná památková územím dále patří 25 *krajinných památkových zón* a 8 *archeologických rezervací*. Památky s mezinárodním statusem (nebo také s nadnárodním významem) jsou na základě různých mezinárodních smluv a dohod označeny za obzvláště cenné nikoli pro jeden národ či zemi, ale pro celé lidstvo. Figurují v různých mezinárodních seznamech, z nichž nejznámější je *Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO*.
V případě priorit funkcí lesa je zachována návaznost na OPRL1	1. Les ochranný bude nadřazen lesům zvláštního určení, 2. les zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona (ze zákona) je nadřazen lesům zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona, 3. překryvy lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 1 lesního zákona mezi sebou navzájem budou řešeny následovně: • při vzájemném překryvu písmena a, b i c budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene c (NP, NPR), • při vzájemném překryvu lesů dle písmene a, b budou navrženy k vyhlášení lesy dle písmene b (léčivé a minerální vody), 4. při vyhlašování lesů zvláštního určení dle § 8 odst. 2 lesního zákona bude následující pořadí priorit subkategorií: • písmeno a) – lesy v 1. zónách CHKO a lesy v PR, NPP a PP, • písmeno b) – lesy lázeňské, • písmeno f) – lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti (GZ, ÚSES atd.), • písmeno e) – lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou, • **písmeno h) – lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření**, • písmeno c) – lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí, • písmeno d) – lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce, • písmeno g) – lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích.
Podklady pro zásady hospodaření	Směrnice pro vyhodnocování, výběr a ochranu objektů obranné infrastruktury a stanovení rozsahu zpracovávané dokumentace je k dispozici zde: https://web-opsu.army.cz/sites/web-opsu.army.cz/files/dokumenty/zakladni-stranka/smernice_ooi_2._vydani_0.pdf Seznam kulturních památek je uveden na adrese http://monumnet.npu.cz/monumnet.php Památkový katalog Národního památkového ústavu je uveden na adrese http://www.pamatkovykatalog.cz.
Mapové a další podklady	Objekty důležité pro obranu státu (ODOS) – mapové portály Územně analytických podkladů (ÚAP) krajů Geoportál památkové péče

LESY, V NICHŽ JINÝ DŮLEŽITÝ VEŘEJNÝ ZÁJEM VYŽADUJE ODLIŠNÝ ZPŮSOB HOSPODAŘENÍ	
	https://geoportal.npu.cz/web Památkový katalog – mapa https://geoportal.npu.cz/webappbuilder/apps/93/ Vojenské újezdy, vojenské lesy (ODOS), lesy v ochranných pásmech kulturních památek a další na portále OPRL ÚHÚL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Obecné zásady hospodaření	
Lokalizace	Zobrazení lesů pro potřeby armády (lesy v objektech důležitých pro obranu státu) a lesů na území kulturních památek je k dispozici na mapovém portále OPRL http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyOprl.html
Cíl hospodaření	• Zajištění účelu lesů sloužících veřejným zájmům – účelové hospodaření, • trvale udržitelné hospodaření vedoucí k zajištění ekologické stability lesů sloužících veřejným zájmům (zajištění trvalosti funkce), • zajištění hospodářských cílů vlastníků lesů.
Negativní (rizikové) faktory	• Nevhodný způsob hospodaření (nevhodný nebo opožděný hospodářský zásah, nevhodný postup hospodářského zásahu vedoucí k narušení požadavků veřejného zájmu), • rozpad labilních a přestárlých stejnověkých monokultur prostřednictvím biotických nebo abiotických činitelů (požáry, podkorní a listožravý hmyz, hniloby, vítr, sníh a námraza, klimatická změna), • poškození porostů činností vyplývající z potřeb armády.
Cílová druhová skladba	CDS odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů sloužících veřejným zájmům. Kostra porostů zaručující ekologickou stabilitu by měla být tvořena dřevinami přirozené druhové skladby (≥ 50 %). Doplněk v porostu mohou tvořit ekonomické dřeviny dle CDS uvedené v RSH pro příslušnou PLO.
Hospodářský způsob (HZ), ***hospodářský tvar (HT)***	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské – N, P, H, V. Výběr HZ s ohledem na zajištění hospodářských cílů a účelu lesů sloužícím veřejným zájmům. HT – odpovídající účelu lesů sloužících veřejným zájmům; převážně les vysoký (generativní původ).
Obmýtí	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů sloužících veřejným zájmům.
Obnovní doba	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů sloužících veřejným zájmům.
Smíšení a struktura porostů	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů sloužících veřejným zájmům. Z hlediska ekologické stability je žádoucí maloplošné smíšení (jednotlivé, řadové nebo skupinové) a podpora diferencované struktury porostů.
Obnova porostů	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů sloužících veřejným zájmům. Z hlediska zajištění ekologické stability je žádoucí používat při obnově různé varianty a kombinace clonných sečí, popř. okrajovou seč s cílem dosažení maximálního podílu přirozené obnovy. Při neúspěchu využití okrajových a pruhových clonných sečí případně kombinovat s úzkými náseky, na svazích po spádnici.

LESY, V NICHŽ JINÝ DŮLEŽITÝ VEŘEJNÝ ZÁJEM VYŽADUJE ODLIŠNÝ ZPŮSOB HOSPODAŘENÍ	
Zalesňování, přirozená obnova	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů sloužících veřejným zájmům.
Výchova porostů – cíl	• Výchova zaměřená na zvýšení ekologické stability a druhové diverzity porostu (podpora melioračních a zpevňujících dřevin), • zvýšení vertikální struktury porostů pomocí vhodně zvolených pěstebních zásahů.
mladé porosty	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů sloužících veřejným zájmům. Včasné a dostatečné výchovné zásahy, intenzivní výchova zaměřená na individuální podporu vitální kostry porostu (zejména úrovňové zásahy ve smrkových porostech). Podpora cílových listnatých dřevin.
dospívající porosty	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů sloužících veřejným zájmům. Vytváření kvalitativně i kvantitativné vhodné struktury porostů pomocí negativních zásahů v úrovni a nadúrovni, uvolňování korun perspektivních a kvalitních jedinců. Podpora dřevin v podúrovni, podpora dřevin přirozené druhové skladby.
Bezpečnost produkce	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské. Z hlediska bezpečnosti produkce a zachování reprodukční funkce je žádoucí vyloučení pěstování monokulturních stejnověkých porostů dřevin na nevhodných stanovištích.
Opatření ochrany lesa	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů sloužících veřejným zájmům. V případě poškození větrem je nezbytná rychlá asanace a odvoz kalamitního dříví (zabezpečí zbývající lesní porosty před následujícím sekundárním poškozením podkorním hmyzem).
Opatření v pěstební činnosti	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů sloužících veřejným zájmům.
Opatření v těžební činnosti	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů sloužících veřejným zájmům. Dodržení zásad hospodaření v návaznosti na těžebně-dopravní klasifikaci terénu (zamezení TDE). Narušení půdního povrchu je nutné urychleně asanovat. Používat biologicky rozložitelné oleje.
Opatření v ostatních činnostech	Podpora účelového hospodaření v lesích sloužících veřejným zájmům.
Meliorace	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů sloužících veřejným zájmům.
Cestní síť	Odpovídá ustanovení v dané RSH dle OPRL pro lesy hospodářské a zajištění účelu lesů sloužících veřejným zájmům. Pravidelná kontrola a údržba LCS (minimalizace TDE).
Prvky ÚSES	Hospodaření podle návrhů opatření v prvcích schválených v dokumentaci *projektu ÚSES*. Obecné zásady předpokládají obnovu porostů pomocí dřevin přirozené druhové skladby a následující vývoj směrem k druhově, věkově a výškově strukturovaným porostům.

3. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Bínová, L., Culek, M., Glos, J., Kocián, J., Lacina, D., Novotný, M., Zimová, E. 2017. *Metodika vymezování územního systému ekologické stability*: *Metodický podklad pro zpracování plánů územního systému ekologické stability v rámci PO4 OPŽP 2014–2020 (aktivity 4.1.1 a 4.3.2).* MŽP [online, cit. 4.3.2020]. https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/uzemni_system_ekologicke_stability/$FILE/OOOPK_Metodika%20vymezovani%20USES_20170330.pdf

Frýdl, J., Novotný, P., Čáp, J., Buriánek, V. 2009. *Metodické postupy ověřování zdrojů reprodukčního materiálu lesních dřevin v České republice*. Edice Lesnický průvodce, sv. 12/2009. VÚLHM. Strnady. ISBN 978-80-7417-020-1.

Löw, J. et al. 1995. *Rukověť projektanta místního územního systému ekologické stability*. *Metodika pro zpracování dokumentace.* Doplněk. Brno. ISBN 80-85765-55-1.

Maděra, P., Zimová, E. (eds.) 2005. *Metodické postupy projektování lokálního ÚSES.* Ústav lesnické botaniky, dendrologie a typologie LDF MZLU v Brně a Löw a spol. Brno.

Novotný, P., Frýdl, J., Čáp, J. 2008. *Metodické postupy pro navrhování, vyhlašování a management genových základen v lesním hospodářství České republiky*. Edice Lesnický průvodce, sv. 8/2008. VÚLHM. Strnady. ISBN 978-80-7417-006-5.

Poleno, Z., Vacek, S. et al. 2009. *Pěstování lesů III: Praktické postupy pěstování lesů*. Lesnická práce. Kostelec nad Černými lesy. ISBN 978-80-87154-34-2.

Pospíšilová, V. 2012. *Významnost rekreační funkce lesa na vybraných územích*. Disertační práce. FLD ČZU. Praha.

Slodičák, M., Novák, J. 2007. *Výchova lesních porostů hlavních hospodářských dřevin*. Edice Lesnický průvodce, sv. 4/2007. VÚLHM. Strnady. ISBN 978-80-86461-89-2

Slodičák, M., Novák, J., Navrátil, P. 2010. *Výchova porostů v ochranných pásmech vodních zdrojů*. Edice Lesnický průvodce, sv. 1/2010. VÚLHM. Strnady. ISBN 978-80-7417-025-6.

Souček, J., Kriegel, H., Nárovec, V., Šach, F. 2010. *Obnova lesa na lokalitách ohrožených introskeletovou erozí*. Edice Lesnický průvodce, sv. 2/2010. VÚLHM. Strnady. ISBN 978-80-7417-029-4.

Šach, F., Černohous, V. 2009. *Metodické postupy ochrany lesních pozemků proti erozi*. Edice Lesnický průvodce, sv. 1/2009. VÚLHM. Strnady. ISBN 978-80-7417-004-1.

Šach, F., Kantor, P., Černohous, V. 2007. *Metodické postupy obhospodařování lesů s vodohospodářskými funkcemi*. Edice Lesnický průvodce, sv. 1/2007. VÚLHM. Strnady. ISBN 978-80--86461-84-7.

Šindelář, J., Čáp, J., Novotný, P. 2005. *Význam a možnosti využívání původních (autochtonních) populací lesních dřevin v ČR*. Edice Lesnický průvodce, sv. 2/2005. VÚLHM. Strnady. ISBN 80-86461-48-3.

Vrška, T., Modlinger, R., Janík, D., Adam, D., Liška, J., Hort, L. 2015. *Doporučené formy porostních směsí a způsoby jejich obhospodařování v ochranných pásmech zvláště chráněných území ponechaných samovolnému vývoji v 5.–7. lesním vegetačním stupni*. Edice Lesnický průvodce, sv. 10/2015. VÚLHM. Strnady. ISBN 978-80-7417-105-5.

Internetové zdroje

ÚHÚL. 2020. *Informační standard ÚHÚL*. Dostupné z http://www.uhul.cz/ke-stazeni/standardy/is-lhpo/129-informacni-standard-lesniho-hospodarstvi-pro-lhp-a-lho

3.1 Legislativa

Nařízení č. 51/2005 Sb. ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví druhy a počet ptáků, pro které se vymezí ptačí oblasti. In: Sbírka zákonů. 31.01.2005, roč. 2005, částka 13. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 20/1987 Sb. ze dne 30. března 1987, o státní památkové péči (památkový zákon). In: Sbírka zákonů. 13.04.1987, roč. 1987, částka 6. ISSN 0322-8037.

Zákon č. 62/1988 Sb. ze dne 21. dubna 1988, o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu. In: Sbírka zákonů. 21.04.1988, roč. 1988, částka 110. ISSN 0322-8037.

Zákon č. 111/1998 Sb. ze dne 22. dubna 1998, o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: Sbírka zákonů. 29.05.1998, roč. 1998, částka 39. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 114/1992 Sb. ze dne 19. února 1992, o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů. 25.03.1992, roč. 1992, částka 28. ISSN 1210-0005.

Zákon č. 149/2003 Sb. ze dne 18. dubna 2003, o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnicky významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin), ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů. 23.05.2003, roč. 2003, částka 57. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 164/2001 Sb. ze dne 13. dubna 2001, o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon). In: Sbírka zákonů. 18.05.2001, roč. 2001, částka 64. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 166/1960 Sb. ze dne 17. listopadu 1960, o lesích a lesním hospodářství. In: Sbírka zákonů. 28.11.1960, roč. 1960, částka 72. ISSN 0322-8037.

Zákon č. 189/1999 Sb. ze dne 29. července 1999, o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nouzových zásobách ropy). In: Sbírka zákonů. 02.09.1999, částka 64. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 222/1999 Sb. ze dne 14. září 1999, o zajišťování obrany České republiky. In: Sbírka zákonů. 12.10.1999, roč. 1999, částka 76. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 254/2001 Sb. ze dne 28. června 2001, o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). In: Sbírka zákonů. 25.07.2001, roč. 2001, částka 98. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 274/2001 Sb. ze dne 10. července 2001, o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích). In: Sbírka zákonů. 02.08.2001, roč. 2001, částka 104. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 289/1995 Sb. ze dne 3. listopadu 1995, o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů. 15.12.1995, roč. 1995, částka 76. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 449/2001 Sb. ze dne 27. listopadu 2001, o myslivosti. In: Sbírka zákonů. 31.12.2001, roč. 2001, částka 168. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 364/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s implementací předpisů Evropské unie v oblasti invazních nepůvodních druhů. In: Sbírka zákonů. 8. 10. 2021, roč. 2021, částka 162/2001.

Vyhláška č. 29/2004 Sb. ze dne 20. ledna 2004, kterou se provádí zákon č. 149/2003 Sb. o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů. 29.01.2004, roč. 2004, částka 9. ISSN 1211-1244.

Vyhláška č. 45/2018 Sb. ze dne 15. března 2018, o plánech péče, zásadách péče a podkladech k vyhlašování, evidenci a označování chráněných území. In: Sbírka zákonů. 23.03.2018, roč. 2018, částka 24. ISSN 1211-1244.

Vyhláška č. 84/1996 Sb. ze dne 18. března 1996, o lesním hospodářském plánování. In: Sbírka zákonů. 19.04.1996, roč. 1996, částka 28. ISSN 1211-1244.

Vyhláška č. 166/2005 Sb. ze dne 15. dubna 2005, kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s vytvářením soustavy NATURA 2000. In: Sbírka zákonů. 28.04.2005, roč. 2005, částka 61. ISSN 1211-1244.

Vyhláška č. 298/2018 Sb. ze dne 11. prosince 2018, o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů. In: Sbírka zákonů. 20.12.2018, roč. 2018, částka 149. ISSN 1211--1244.

Vyhláška č. 477/2012 Sb. ze dne 20. prosince 2012, o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny, tepla nebo biometanu a o stanovení a uchovávání dokumentů. In: Sbírka zákonů. 31.12.2012, roč. 2018, částka 180. ISSN 1211-1244.

Vyhláška č. 500/2006 Sb. ze dne 10. listopadu 2006, o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a evidenci územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů. 28.11.2006, roč. 2006, částka 163. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 183/2006 Sb. ze dne 14. března 2006, o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: Sbírka zákonů. 11.05.2006, roč. 2006, částka 63. ISSN 1211-1244.

Vyhláška č. 66/1988 Sb. ze dne 26. dubna 1988, kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. In: Sbírka zákonů. 12.05.1988, roč. 1988, částka 12.

Vyhláška č. 395/1992 Sb. ze dne 11. června 1992, kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. In: Sbírka zákonů. 13.08.1992, roč. 1992, částka 80.

Vyhláška č. 423/2001 Sb. ze dne 20. listopadu 2001, kterou se stanoví způsob a rozsah hodnocení přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod a další podrobnosti jejich využívání, požadavky na životní prostředí a vybavení přírodních léčebných lázní a náležitosti odborného posudku o využitelnosti přírodních léčivých zdrojů a klimatických podmínek k léčebným účelům, přírodní minerální vody k výrobě přírodních minerálních vod a o stavu životního prostředí přírodních léčebných lázní (vyhláška o zdrojích a lázních). In: Sbírka zákonů. 6.12.2001. roč. 2001, částka 159.

Vyhláška č. 501/2006 Sb. ze dne 10. listopadu 2006, o obecných požadavcích na využívání území. In: Sbírka zákonů. 28.11.2006, roč. 2006, částka 163. ISSN 1211-1244.

4. ZKRATKY

CDS	Cílová dřevinná skladba
ČNR	Česká národní rada
ČR	Česká republika
ČSR	Česká socialistická republika
GZ	Genová základna
HT	Hospodářský tvar
H	Hospodářský způsob holosečný
HZ	Hospodářský způsob
HZ H	Hospodářský způsob holosečný
HZ N	Hospodářský způsob násečný
HZ P	Hospodářský způsob podrostní
HZ V	Hospodářský způsob výběrný
CHKO	Chráněná krajinná oblast
ICP Forests	Program monitoringu stavu lesa
IFER	Ústav pro výzkum lesních ekosystémů, s. r. o.
in situ	Na původním místě
ISE	Introskeletová eroze
KP	Kulturní památka
LCS	Lesní cestní síť
LHO	Lesní hospodářské osnovy
LHP	Lesní hospodářské plány
LHP/O	Lesní hospodářské plány a lesní hospodářské osnovy
LP	Lesnická práce (časopis)
MK	Ministerstvo kultury
MLVH	Ministerstvo lesního a vodního hospodářství
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
N	Hospodářský způsob násečný
NAP	Národní akční plán
NP	Národní park
NPP	Národní přírodní památka
NPR	Národní přírodní rezervace
NPÚ	Národní památkový ústav
ODOD	Objekty důležité pro obranu státu
OP	Ochranné pásmo
OPRL	Oblastní plán rozvoje lesů
OPVZ	Ochranná pásma vodních zdrojů
OPVZ I.	Ochranná pásma vodních zdrojů prvního stupně
P	Hospodářský způsob podrostní
PHO1	Pásma hygienické ochrany prvního stupně
PHO2	Pásma hygienické ochrany druhého stupně
PHO2a	Pásma hygienické ochrany druhého stupně vnitřní
PHO2b	Pásma hygienické ochrany druhého stupně vnější

PHO3	Pásma hygienické ochrany třetího stupně
PP	Přírodní památka
PR	Přírodní rezervace
PVP	Poloprovozní výzkumné plochy
RSH	Rámcové směrnice hospodaření
SSL	Státní správa lesů
TDE	Těžebně-dopravní eroze
TZP	Trvalé zkusné plochy
ÚHÚL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
ÚSES	Územní systém ekologické stability
V	Hospodářský způsob výběrný
VÚLHM	Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i.
ZCHÚ	Zvláště chráněná území